

مهروماه

هومان

مرکز تخصصی علوم انسانی

• درسنامه‌های جامع و تحلیل کامل متن و تمرین به سبک کتابنامه

• بیش از ۳۵۵ سؤال متنوع امتحانی

• خلاصه کپسولی + ۱۳ کاربرد امتحانی

به نام خدای مهربان

مجموعه کتاب های
پیست پکی
رشته انسانی

پرسوالات

عربی ۲

یازدهم

امیرحسین شکوری
ناظر علمی: دکتر مهران ترکمان

• برای دریافت امتحان نهایی اخیر
این کد رو اسکن کن.

این کتاب، ادای دین کوچکی به مادری بزرگوار است که تمام زندگی‌اش را وقف من نموده است.

یکی از چالش‌های امتحانات نهایی، ماهیت تشریحی آن‌هاست. در آزمون‌های تستی، با نگاه به گزینه‌ها می‌توان سرنخ‌هایی برای رسیدن به پاسخ پیدا کرد، اما در امتحانات تشریحی، دانش‌آموز باید تمام مطالب را به‌طور دقیق به یاد داشته باشد و به‌صورت منسجم و صحیح بنویسد. این موضوع، اهمیت تسلط کامل بر قواعد، ترجمه متون و درک مفاهیم را دوچندان می‌کند.

با توجه به این توضیحات، شما به کتابی نیاز دارید که هم مطالب اصلی کتاب درسی را به‌طور کامل پوشش دهد و هم سؤالات متنوع و سطح بالاتری را برای آمادگی کامل شما ارائه کند؛ همچنین این کتاب باید کاملاً با چارچوب امتحانات تشریحی هماهنگ باشد.

تلاش ما در دپارتمان عربی انتشارات مهرماه بر این بوده است که کتاب حاضر، تمام نیازهای شما را برای کسب نمره ۲۰ در امتحان نهایی عربی یازدهم برآورده کند. با مطالعه این کتاب، شما به درسنامه‌های جامع، تمرین‌های متنوع، نمونه سؤالات امتحانی و پاسخ‌های تشریحی آن‌ها دسترسی خواهید داشت.

کسب نمره ۲۰ در امتحان، نیازمند آمادگی کامل و داشتن تمامی ابزارهای لازم است؛ از درسنامه‌های جامع و دقیق گرفته تا پرسش‌های متنوع و آزمون‌های شبیه‌ساز. حال بیایید ببینیم درون کتاب **پست‌پکی** چه خبر است و با چه بخش‌هایی در آن روبه‌رو هستیم.

بخش اول: کتاب پرسؤال این بخش شامل قسمت‌های متنوع و کاربردی است که به اختصار به آن‌ها می‌پردازیم:

۱- درسنامه: در ابتدای هر درس، قواعد مربوط به آن به‌صورت کامل و با مثال‌های متعدد و توضیحات جامع بررسی شده است. تلاش شده تا محتوای درسنامه دقیقاً مطابق با محتوای کتاب درسی و چارچوب آزمون‌های کلاسی و نهایی باشد و از پرداختن به مطالب خارج از کتاب خودداری شود. در ادامه درسنامه، تمامی لغات، مترادف‌ها، متضادها و جمع‌های مکسر کل درس به‌صورت منظم و الفبایی دسته‌بندی شده‌اند. این ویژگی به شما کمک می‌کند تا به‌راحتی به تمامی واژگان مورد نیاز برای امتحان دسترسی پیدا کنید.

۲- کتابنامه: این بخش، قلب تپنده کتاب ماست و ویژگی منحصربه‌فردی است که آن را از سایر کتاب‌های موجود در بازار متمایز می‌کند. در این قسمت، کلمه به کلمه کتاب درسی، اعم از متن درس، تمرین‌ها و... به‌طور دقیق و موشکافانه کالبدشکافی شده است. به این معنی که هر کلمه، هم ترجمه شده و هم نقش آن در جمله (فاعل، مفعول، صفت و...) به‌طور کامل مشخص شده است. علاوه بر این، از نظر قواعدی نیز تمام زوایای آن کلمه بررسی و تحلیل شده است. این ویژگی بی‌نظیر که در هیچ کتاب کمک‌آموزشی دیگری یافت نمی‌شود، به شما کمک می‌کند تا تسلط کاملی بر متن کتاب درسی پیدا کنید. مطمئن باشید که با استفاده از این بخش، دیگر هیچ ابهامی در مورد معنی و نقش کلمات در جملات کتاب درسی برای شما باقی نخواهد ماند.

۳- پرسش‌های تشریحی: در این بخش، حدود ۲۸۰۰ پرسش با کیفیت و استاندارد، شامل پرسش‌های هدفمند و تألیفی، گردآوری شده است. این پرسش‌ها شامل پرسش‌های آزمون‌های نهایی و شبه‌نهایی سال‌های گذشته و همچنین پرسش‌های تألیفی است. پرسش‌های دشوارتر با علامت **۲۰** مشخص شده‌اند تا شما بتوانید سطح دشواری آن‌ها را تشخیص دهید. نکته مهم در مورد پرسش‌ها، چینش، دسته‌بندی و تقسیم موضوعی آن‌هاست. به این ترتیب که در هر درس، پرسش‌های متنوعی از موضوعات مختلف مانند لغات و ترجمه، متضاد و مترادف، قواعد پایه و... وجود دارد. این امر به شما کمک می‌کند تا به‌راحتی نقاط قوت و ضعف خود را در هر موضوع شناسایی کنید.

۴- پاسخنامه: در بخش پایانی کتاب پرسؤال، پاسخ‌های کاملاً تشریحی به تمامی پرسش‌های مطرح‌شده در کتاب ارائه شده است. علاوه بر این، در خلال پاسخ‌ها، هر جا که نیاز بوده، با عناوینی مانند **یادآوری**، **تذکره**، **نکته**، و... به مرور و بررسی مجدد مطالب پرداخته شده است. همچنین به نحوه پاسخ‌نویسی در آزمون‌های نهایی نیز توجه شده است.

بخش دوم: کتاب کاربردگ امتحانی این بخش شامل موارد زیر است:

۱- آزمون‌های درس به درس: این آزمون‌ها به سبک و سیاق آزمون‌های نهایی طراحی شده‌اند و تلاش شده تا تمامی نکات مهم و پرتکرار هر درس در قالب این آزمون‌ها گنجانده شود. بنابراین پس از مطالعه هر درس، یک آزمون شبیه به آزمون‌های نهایی در انتظار شماست.

۲- آزمون‌های جامع: پس از آزمون‌های درس به درس، آزمون‌های جامع قرار داده شده است. این آزمون‌ها شامل آزمون‌های تألیفی برای نیم‌سال اول، پایان سال و آزمون‌های نهایی اخیر است. توصیه می‌شود پس از مطالعه کل کتاب، به این آزمون‌ها پاسخ دهید.

بخش سوم: کتابچه خلاصه کیسولی این بخش شامل خلاصه‌ای جامع و مفید از مهم‌ترین مطالب کتاب درسی است. در این بخش، هر آنچه که برای مرور سریع و جمع‌بندی مطالب نیاز دارید، از لغات و قواعد پایه گرفته تا تکنیک‌های ترجمه و نکات مهم مربوط به قواعد یازدهم، به‌صورت خلاصه و دسته‌بندی شده ارائه شده است. این بخش به‌ویژه برای مرور مطالب در شب امتحان بسیار مفید است.

سپاسگده به ثمر نشستن هر اثر ارزشمندی، مرهون تلاش و همدلی جمعی از افراد دلسوز و فرهیخته است که با صرف وقت و انرژی بی‌دریغ خود، نقشی بی‌بدیل در خلق آن ایفا می‌کنند. بر خود لازم می‌دانیم از یکایک این عزیزان که در به سرانجام رساندن این کتاب ما را یاری نمودند، صمیمانه سپاسگزاریم. در این میان، قدردانی ویژه داریم از:

- آقای دکتر مهران ترکمان عزیز مدیر محترم گروه عربی انتشارات مهرماه، که با درایت و مدیریت خود، فضایی سازنده و پویا را برای خلق این اثر فراهم آوردند، راهنمایی‌های ارزشمند ایشان، فراتر از وظایف مدیریتی، همواره همچون یک برادر بزرگ‌تر، چراغ راهم بوده است.
- مدیرعامل محترم انتشارات مهرماه جناب آقای احمد اختیاری که با نظرات خلاقانه و سازنده خود در کنار ما بودند.
- مدیر محترم تألیف جناب آقای امیر محمدیگی که با دقت و ظرافت مثال‌زدنی، در شکل‌گیری محتوای غنی و منسجم کتاب، نقشی بی‌نظیر ایفا نمودند. تلاش‌های بی‌وقفه و تعهد ایشان، شایسته بالاترین مراتب تقدیر است.
- مسئول پروژه درجه یک، توانمند و دلسوز سرکار خانم مهشید بشیری که بی‌شک، به ثمر رسیدن این کتاب، بیش از هر چیز، مرهون تلاش‌های خستگی‌ناپذیر و پیگیری‌های مجدانه ایشان است.
- تیم بازخوانی علمی و ویراستاری کتاب مخصوصاً جناب آقای روح‌الله گلشن که به ما کمک زیادی کردند.

فهرست

الدُّرْسُ الْأَوَّلُ

مَوَاعِظُ قِيَمَةٌ: اسم تفضيل و اسم مكان

درسنامه	٦
لغات	٧
کتابنامه	٩
حل و بررسی تمرین	١١
سؤالات امتحانی	٢٣
پاسخنامه	١٩٤

الدُّرْسُ الثَّانِي

صِنَاعَةُ التَّلْمِيعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ: اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه

درسنامه	٣٩
لغات	٤٠
کتابنامه	٤١
حل و بررسی تمرین	٤٤
سؤالات امتحانی	٥٠
پاسخنامه	٢٠١

الدُّرْسُ الثَّلَاثُ

عَجَائِبُ الْمَخْلُوقَاتِ: اسلوب شرط و ادوات آن

درسنامه	٦٥
لغات	٦٦
کتابنامه	٦٧
حل و بررسی تمرین	٧٠
سؤالات امتحانی	٧٨
پاسخنامه	٢٠٨

الدُّرْسُ الرَّابِعُ

تَأْثِيرُ اللَّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ عَلَى اللَّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ: معرفه و نكره و ترجمه فعل مضارع (١)

درسنامه	٩٤
لغات	٩٦
کتابنامه	٩٦
حل و بررسی تمرین	٩٩
سؤالات امتحانی	١٠٧
پاسخنامه	٢١٦

الدُّرْسُ الْخَامِسُ

الصَّدَقُ: جمله بعد از نكره (جمله وصفیه)

درسنامه	١٢٣
لغات	١٢٤
کتابنامه	١٢٥
حل و بررسی تمرین	١٢٧
سؤالات امتحانی	١٣٣
پاسخنامه	٢٢٤

الدُّرْسُ السَّادِسُ

ارْحَمُوا ثَلَاثَةً: ترجمه فعل مضارع (٢)

درسنامه	١٤٤
لغات	١٤٨
کتابنامه	١٤٩
حل و بررسی تمرین	١٥٠
سؤالات امتحانی	١٥٨
پاسخنامه	٢٣١

الدُّرْسُ السَّابِعُ

لَاتَقْنَطُوا: معانی افعال ناقصه

درسنامه	١٧٠
لغات	١٧١
کتابنامه	١٧٢
حل و بررسی تمرین	١٧٤
سؤالات امتحانی	١٨٢
پاسخنامه	٢٣٧

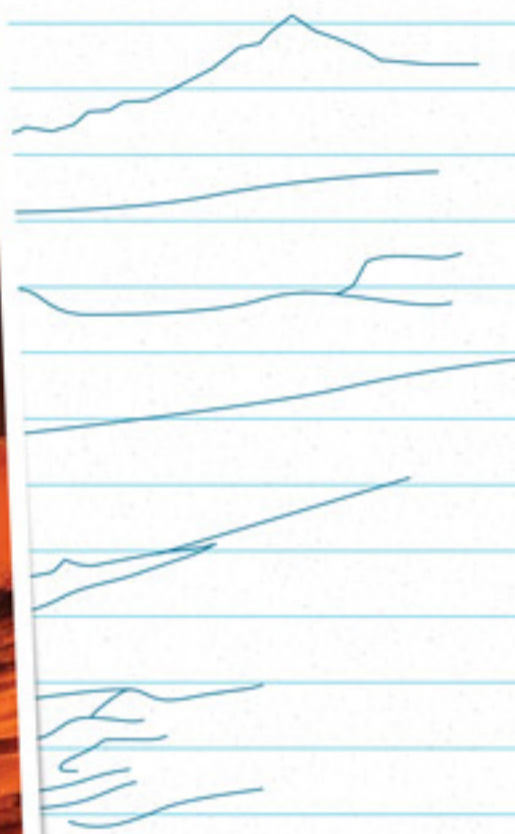
بخش ویژه

یادآوری

قواعد پایه دهم	٢٤٣
----------------	-----

بخش اول

درسنامه و سؤال

مشاوره: همه ما روزانه جملاتی را بر زبان می‌آوریم که با اگر، هر کس و این قبیل کلمات شروع می‌شوند. به عبارت ساده‌تر با بیان این کلمات شرط و شروط می‌گذاریم. در این درس یاد می‌گیریم که در عربی چطور برای کسی شرط بگذاریم. از این درس در امتحان ۵/ نمره سؤال طرح می‌شود.

درستنامه قواعد درس سوم

اسلوب الشَّرْطِ و أدواته

بحث خود را در این درس با یک مثال ساده شروع می‌کنیم. به جمله زیر که بارها آن را شنیده‌اید توجه کنید.

مثال: اگر درس بخوانی، موفق می‌شوی!

به نظر شما چه ساختاری در این جمله وجود دارد؟! آفرین!

این جمله، یک **جمله شرطی** است. به این جملات، که اتفاق افتادن قسمت دوم آن‌ها به شرط انجام قسمت اول می‌باشد، جملات شرطی می‌گویند. مثلاً در جمله بالا شرط موفق شدن، درس خواندن است.

ساختار جملات شرطی

جملات شرطی در عربی از سه قسمت تشکیل شده‌اند:

۱ ادات شرط: (کلمات شرطی ساز): **إِنْ (اگر) / مَنْ (هر کس) / ما (هر چه) / إِذَا (هرگاه، اگر)**

۲ فعل شرط: فعلی که بلافاصله بعد از ادات شرط می‌آید.

۳ جواب شرط: دومین فعلی که بعد از ادات شرط می‌آید و نتیجه فعل شرط می‌باشد.

مثال‌های زیر را ببینید تا کاملاً متوجه موضوع شوید.

مثال: **إِنْ تَتَصَرَّوْا لِلَّهِ تَنْصُرْكُمْ** ← اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند.

مَنْ يُفَكِّرْ قَبْلَ الْكَلَامِ، يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَا.

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

← هر کس قبل از سخن گفتن بیندیشد، از اشتباه ایمن می‌گردد.

همان‌طور که دیدید موارد بالا مربوط به کلیات جملات شرطی بودند. در ادامه چند نکته مهم درباره این جملات را بررسی می‌کنیم:

نکته: ۱ گاهی جواب شرط یک فعل نیست و به صورت یک

جمله اسمیه دیده می‌شود که در این صورت حتماً قبل از آن حرف «ف» می‌آید. دقت کنید که در این حالت حرف «ف» نقشی ندارد و مبتدا و خبر بعد از آن با هم جواب شرط‌اند.

مثال: **مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ**

ادات شرط فعل شرط جواب شرط (جمله اسمیه)

← هر کس بر خدا توکل کند، او برایش کافی است.

۲ جواب شرط اگر یک فعل امر، نهی، مستقبل و... باشد نیز، باید قبل

از آن حرف «ف» بیاید.

مثال: **مَا تُحْسِنُ إِلَى الْفُقَرَاءِ فَسَوْفَ تَجِدُ ثَمْرَتَهُ عِنْدَ اللَّهِ**

ادات فعل جواب شرط (فعل مستقبل) شرط شرط

← هر چه به فقرا نیکی کنی، پس نتیجه‌اش را نزد خدا خواهی یافت.

• «إِنْ وَاجْهَتْ مَشَاكِلَ عَظِيمَةً فَلَا تِيَأْسُ»

ادات فعل جواب شرط (فعل نهی) شرط شرط

← اگر با مشکلات بزرگی روبه‌رو شدی، پس ناامید نشو.

• إِذَا غَضِبْتَ فَاسْكُتْ.

ادات فعل جواب شرط (فعل امر) شرط شرط

← هرگاه عصبانی شدی، پس سکوت کن.

۳ فعل شرط و جواب شرط اگر مضارع باشند، معمولاً حرکت حرف آخرشان

ساکن (ـ) شده یا اگر «ن» داشته باشند، نون آخرشان حذف می‌شود (به جز فعل‌های جمع مؤنث «يَفْعَلْنَ» و «تَفْعَلْنَ»).

دقت کنید که در مثال‌های بالا «تُ» در آخر فعل‌های «تُحْسِنُ» و «يَتَوَكَّلُ» تبدیل به ساکن شده است.

مثال: **إِنْ تَحْتَرَمُوا الْآخِرِينَ تَكْتَسِبُوا حُبَّهُمْ.**

ادات فعل جواب شرط شرط شرط

(«تَحْتَرَمُوا» و «تَكْتَسِبُوا» فعل و جواب شرط هستند که «ن» از انتهای آن‌ها حذف شده است.)

• إِنْ تَزْرَعْ خَيْرًا، تَحْضُدْ سُورًا.

ادات فعل جواب شرط (فعل امر) شرط شرط

(«تَزْرَعْ» و «تَحْضُدْ» فعل شرط هستند که «تُ» در انتهای آن‌ها تبدیل به ساکن (ـ) شده است.)

۴ فعل شرط و جواب شرط می‌توانند ماضی باشند که در این صورت

تغییری در ظاهر آن‌ها اتفاق نمی‌افتد.

مثال: **مَنْ حَفَرَ بَرًّا لِأَخِيهِ وَقَعَ فِيهَا.**

ادات فعل جواب شرط شرط شرط

• إِنْ صَبَرْتَ، حَصَلَتْ عَلَيَّ النُّجَاجُ.

ادات فعل جواب شرط شرط شرط

انواع مَن و ما

در بین ادوات شرط «إِنْ» و «إِذَا» همیشه و هر جا بیانگر شرط هستند، اما «مَنْ» و «مَا» انواع مختلفی دارند که بد نیست به طور خلاصه با آن‌ها آشنا شویم.

انواع مَن

۱ شرط: ابتدای جمله می‌آید و حتماً بعد از آن فعل شرط و جواب شرط داریم. **مثال:** مَنْ يَجْتَهِدُ فِي حَيَاتِهِ يَنْجُحْ. ← هر کس در زندگی اش تلاش کند موفق می‌شود.

۲ استفهام: غالباً ابتدای جمله می‌آید و به معنی «چه کسی، کیست» است. **مثال:** مَنْ هُوَ الْمَعْلَمُ؟ ← معلم کیست؟

۳ موصول: معنای «کسی که» دارد و معمولاً وسط می‌آید و دو جمله را به هم وصل می‌کند. **مثال:** رَأَيْتُ مَنْ ذَهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ. ← کسی را که به مدرسه رفت، دیدم.

انواع ما

۱ شرط: ابتدای جمله می‌آید و حتماً بعد از آن فعل شرط و جواب شرط داریم. **مثال:** «مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ» ← هر چه را از کار نیک انجام دهید، خدا آن را می‌داند.

۲ استفهام: غالباً ابتدای جمله می‌آید و معنی «چه چیزی» دارد. **مثال:** مَا اسْمُكَ؟ ← اسمت چیست؟

۳ موصول: معنای «چیزی که» یا «آنچه» دارد و معمولاً وسط جمله می‌آید و دو جمله را به هم وصل می‌کند.

۴ مثال: اِفْعَلْ مَا تُحِبُّ مِنَ الْخَيْرَاتِ. ← آنچه را از خوبی‌ها دوست داری انجام بده.

۴ نافية: فعل ماضی را منفی می‌کند.

۴ مثال: مَا جَلَسَ التَّلَامِيذُ عَلَى الْكُرَاسِيِّ. ← دانش‌آموزان روی صندلی‌ها ننشستند.

۵ ساختار تعجب: ترکیب «مَا أَفْعَلُ» معنای «چه... است، چقدر... است» دارد.

مثال: مَا أَجْمَلَ غَابَاتِ مَازَنْدِرَانَ! ← جنگل‌های مازندران چه زیباست!

کارگاه ترجمه

اگر فعل شرط و جواب شرط مضارع باشند، فعل شرط را به صورت «مضارع التزامی» و جواب شرط را به صورت «مضارع اخباری» ترجمه می‌کنیم.

مثال: مَا تَزْرَعُ فِي الدُّنْيَا، تَحْضُدُ فِي الْآخِرَةِ.
ادوات فعل جواب
شرط شرط

← هر چه در دنیا بکاری، در آخرت درو میکنی.

• «وَمَا تَقْدُمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ»
ادوات فعل جواب
شرط شرط

← هر چه را از نیکی برای خودتان پیش بفرستید، آن را نزد خدا می‌یابید.

نکته: چنانچه فعل شرط و جواب شرط ماضی باشند، هم می‌توان

آن‌ها را به شکل مضارع (اولی التزامی و دومی اخباری) و هم به صورت ماضی ساده ترجمه کرد.

مثال: مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ، حَصَدَ الْخُسْرَانَ.
ادوات فعل جواب
شرط شرط

ترجمه ۱: هر کس دشمنی بکارد، زیان درو می‌کند.

ترجمه ۲: هر کس دشمنی کاشت، زیان درو کرد.

• مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ، فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَهَائِمِ.
ادوات فعل جواب
شرط شرط

ترجمه ۱: هر کس شهوتش بر عقلش چیره شود، پس او بدتر از چارپایان است.

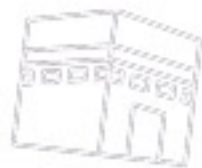
ترجمه ۲: هر کس شهوتش بر عقلش چیره شد، پس او بدتر از چارپایان است.

لغات

- أَتَذَكَّرُ: به یاد می‌آورم (تَذَكَّرَ - يَتَذَكَّرُ)
- أَخَذْتُ (يُحَدِّثُ): پدید آورد، ایجاد کرد
- اِسْتَرَاحَ (يَسْتَرِيحُ): استراحت کرد
- اَسْفَلَ: پایین، پایین‌تر
- اَعْجَبَ (يُعْجِبُ): به شگفت آورد
- اِنْطَلَقَ: به حرکت درآمدن
- اَهْنَى: تبریک می‌گویم (هَنَأً - يُهْنِي)
- بَعُنَ: شکم
- تَدْرِي: می‌دانی
- تَخَرَّقَ: می‌سوزاند
- تَصِيدُ: شکار می‌کند
- تَبَّتْ (يُتَبِّتُ): استوار کرد، به ثبت رساند
- جَنَاح: بال
- جَذَع: بال
- حَكَمَ: داور

- خِمَاس: دلاوری
- حَوْت: نهنگ، وال
- حَيَّة: مار
- خَاطَبَ (يُخَاطِبُ): خطاب کرد
- دِمَاع: مغز
- ذَيْل: دم
- رِمَال: ماسه‌ها
- رَقْزَاق: مرغ باران
- زَعَانِف: باله‌های ماهی
- سَلام: سخن آرام
- شِمَال: چپ
- شُعُور: احساس
- طَنِين: صدای زنگ، بال پرنده و مانند آن
- طَائِرُ الطَّنَان: مرغ مگس
- طَن: تن

- طَارَ (يَطِيرُ): پرواز کرد
- غِشَاء: پرده، پوشش جانوران و گیاهان، مانند پوست و مو
- فُزِقَانَ: نیروی تشخیص حق از باطل
- فَمٌّ: دهان
- فَرِيْسَة: شکار
- فَرِيْقَ وَطَنِي: تیم ملی
- فَوْز: پیروزی
- قَادِم: آینده
- قَدَّمَ (يُقَدِّمُ): پیش فرستاد، تقدیم کرد
- قَفْزَة: پرش
- كَأْسُ الْمُبَارَاةَات: جام مسابقات
- كِيْلَا: هر دو
- لَاعِب: بازیکن
- مِلْيُون: میلیون‌ها

- «لا تَفَكَّرُوا» فعل مضارع مجزوم و ثلاثی مزید از باب «تَفَعَّلَ» و لازم است که در اصل «لا تَتَفَكَّرُوا» بوده و برای تلفظ راحت تریکی از حرف های «ت» حذف شده است.
- «الخالِق» اسم فاعل ثلاثی مجزوم و معرفه به «ال» می باشد.
- «يَتَفَكَّر» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «تَفَعَّلَ» و لازم است که فعل شرط می باشد. • «يُشَاهِدُ» فعل مضارع معلوم و ثلاثی مزید از باب «مُفَاعَلَةٌ» متعدی و جواب شرط است. علت ساکن شدن انتهای فعل های «يتفكر» و «يُشَاهِدُ» این است که فعل و جواب شرط اند. همان طور که در درسنامه کامل گفته ایم فعل و جواب شرط اگر مضارع باشند، مجزوم می شوند.

﴿الظَّائِرُ الظَّنَانُ: هُوَ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ، طَوْلُهُ خَمْسَةُ سِتِّمِئَاتٍ، يَطِيرُ إِلَى الْأَعْلَى وَالْأَسْفَلِ، وَ إِلَى الْيَمِينِ وَالشَّمَالِ، وَ إِلَى الْأَمَامِ وَالْخَلْفِ.﴾
 مبتدا صفت خبر مالمیه ج م مبتدا مالمیه خبر مالمیه فعل ج م معطوف ج م معطوف ج م معطوف

ترجمه مرغ مگس: آن کوچک ترین پرنده روی زمین است. طولش پنج سانتی متر است؛ به بالا و پایین، راست و چپ و جلو و عقب پرواز می کند.

کالبدشکافی: «الظَّنَان» اسم مبالغه است. • «أَصْغَرُ»، «الْأَعْلَى» و «الْأَسْفَلُ» هر سه اسم تفضیل مذکر هستند. دو اسم تفضیل «الأعلى» و «الأسفل» ممکن است گاهی بدون «تر - ترین» ترجمه شوند (مانند همین جمله). • «يَطِيرُ» فعل مضارع ثلاثی مجزوم و لازم است.

لغات مشابه: «الشَّمَال: چپ» / «الشَّمَال: شمال» • «الْأَمَام: جلو» / «الإمام: پیشوا، امام»

﴿وَ انْطِلَاقُهُ وَ تَوَقُّفُهُ السَّرِيعَانِ يُثِيرَانِ التَّعْجَبِ.﴾
 مبتدا مالمیه معطوف مالمیه صفت فعل و فاعل مفعول

ترجمه و به حرکت درآمدن و توقف سریعش، تعجب (شگفتی) را برمی انگیزاند.

کالبدشکافی: «انْطِلَاقُ» مصدر ثلاثی مزید از باب «انْفَعَال» است. • «تَوَقَّفُ، تَعَجَّبُ» مصدر ثلاثی مزید از باب «تَفَعَّلَ» هستند. • «يُثِيرَانِ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «إفْعَال»، متعدی و خبر برای «انْطِلَاقُ» است. • «تَوَقَّفَهُ السَّرِيعَانِ» یک ترکیب وصفی - اضافی است که ضمیر «ه» در آن مضاف الیه و «السريعان» صفت است. اولاً چون «السريعان» مربوط به دو اسم «انطلاق و توقف» است به صورت مثنی آمده است، ثانیاً فراموش نکنید که در ترکیب های وصفی - اضافی همواره ابتدا صفت و سپس مضاف الیه را ترجمه می کنیم.

﴿سُمِّيَ ظَنَّاناً؛ لِأَنَّهُ يُحْدِثُ ظَنِيناً بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحَيْهِ.﴾
 فعل مجهول مفعول فعل و فاعل مفعول ج م مالمیه مالمیه مالمیه مالمیه مالمیه

ترجمه ظنّان (پر سر و صدا) نامیده شده؛ زیرا صدایی به دلیل سرعت حرکت بال هایش پدید می آورد.

کالبدشکافی: «سُمِّيَ» فعل ماضی مجهول از ثلاثی مزید باب «تَفَعَّلَ» و متعدی است و در ضمن دومفعولی می باشد؛ دقت کنید که افعال دومفعولی هرگاه مجهول شوند، مفعول اول آن ها تبدیل به نائب فاعل می شود و مفعول دوم آن ها همچنان مفعول باقی می ماند.

مثال: جَعَلَ اللهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً. ← جَعَلَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً.
 فعل معلوم فاعل مفعول مفعول مفعول فعل مجهول نائب فاعل مفعول

- «يُحْدِثُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «إفْعَال» و متعدی است. • «حَرَكَةُ» مصدر ثلاثی مجزوم است که تلفظ آن به صورت «حَرِگَه» نادرست است.
- **لغات مشابه:** «حَدَّثَ - يُحَدِّثُ: اتفاق افتاده» / «أَحَدَثَ - يُحَدِّثُ: به وجود آورد - ساخت» / «حَدَّثَ - يُحَدِّثُ: سخن گفت»

﴿فَإِنْ تُحَاوِلْ زُوَيْتَهُ جَنَاحَيْهِ لَا تُقْدِرْ، أَتَدْرِي لِمَاذَا؟ لِأَنَّهُ يُحَرِّكُ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً تَقْرِيْباً فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ.﴾
 ادات شرط فعل و فاعل مفعول مالمیه مالمیه فعل و فاعل مفعول مالمیه قيد ج م صفت

ترجمه پس اگر تلاش کنی بال هایش را ببینی، نمی توانی. آیا می دانی چرا؟ زیرا او بال هایش را تقریباً هشتاد بار در یک ثانیه حرکت می دهد.

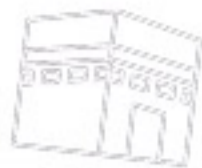
کالبدشکافی: «تُحَاوِلُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «مُفَاعَلَةٌ»، متعدی و فعل شرط می باشد. • «زُوَيْتَهُ» مصدر ثلاثی مجزوم است. • «تُقْدِرُ» فعل مضارع ثلاثی مجزوم و لازم می باشد. «لا تُقْدِرُ» جواب شرط است و نوع «لا» در آن نافی است. یادتان باشد که اصولاً اگر فعل یا جواب شرط همراه با «لا» باشد، این «لا» حتماً از نوع نفی است و علت مجزوم شدن فعل نیز، فعل شرط بودن آن است مگر اینکه جواب شرط با «فَ» همراه باشد که از نوع نهی باشد. • «تَدْرِي» فعل مضارع ثلاثی مجزوم و متعدی است. • «يُحَرِّكُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «تَفَعَّلَ» و متعدی است. • «ثَمَانِينَ» از اعداد عقود است که جمع سالم مذکر به شمار می رود. • «الثَّانِيَةِ» «الواحدة» اسم فاعل ثلاثی مجزوم هستند.

﴿التَّمْسَاحُ: لَهُ طَرِيقَةٌ غَرِيبَةٌ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ، فَبَعْدَ أَنْ يَتَنَاوَلَ طَعَامَهُ، يَسْتَرِيحُ عَلَى الشَّاطِئِ، فَيَقْتَرِبُ مِنْهُ نَوْعٌ مِنَ الطُّيُورِ بِاسْمِ الزُّفْرَاقِ.﴾
 ج م مبتدا صفت ج م مالمیه مالمیه قيد فعل و فاعل مفعول مالمیه فعل ج م فاعل ج م مالمیه مالمیه (خبرمقدم) (مؤخر)

ترجمه تمساح روش عجیبی در تمیز کردن دندان هایش دارد؛ پس بعد از اینکه غذایش را بخورد، در ساحل استراحت می کند؛ و یک نوع از پرندگان به نام مرغ باران به آن نزدیک می شود.

کالبدشکافی: «تَنْظِيفُ» مصدر ثلاثی مزید از باب «تَفَعَّلَ» است. • «يَتَنَاوَلُ» فعل مضارع ثلاثی مزید و متعدی از باب «تَفَاعُلُ» می باشد. • «يَسْتَرِيحُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «إِسْتِفْعَالُ» و لازم است. • «يَقْتَرِبُ» فعل ثلاثی مزید از باب «إِفْتِعَالُ» و لازم است.

لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ يَفْتَحُهُ حِينَ يَقْفُزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ أُخْرَى وَيَسْتَطِيعُ أَنْ يَطِيرَ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةٍ وَخَمْسِينَ قَدَمًا فِي قَفْزَةٍ وَاحِدَةٍ.
ج.م (خبر) مبتدا صفت ج.م فعل و فاعل مفعول قید فعل ج.م فعل و فاعل ج.م صفت ج.م فعل و فاعل ج.م صفت ج.م صفت

ترجمه پرده ویژه‌ای همانند چتر دارد که هنگامی که از درختی به درختی دیگر می‌پرد (جهش می‌کند)، آن را باز می‌کند و می‌تواند که بیشتر از صد و پنجاه قدم در یک جهش (پرش) پرواز کند.

کالبدشکافی: «لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ» خبر از نوع جمله اسمیه برای «السَّنَجَابُ» است. • «خَاصٌّ» اسم فاعل ثلاثی مجرد بر وزن «فَالٌ» است. • «أُخْرَى» اسم تفضیل مؤنث می‌باشد. • «يَفْتَحُهُ» جمله وصفیه برای «غِشَاءٌ» است. • «يَسْتَطِيعُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «إِسْتِفْعَالٌ» و متعدی است. • «أَكْثَرَ» اسم تفضیل و «وَاحِدَةً» اسم فاعل از ثلاثی مجرد است و در ضمن عدد اصلی می‌باشد.

حَيْثُ الصَّحْرَاءِ:

ترجمه مار صحرا (بیابان)

فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ وَ عِنْدَمَا تَخْرُقُ الرُّمَالَ أَقْدَامَ مَنْ يَسِيرُ عَلَيْهَا مِنْ شِدَّةِ الْحَرِّ. تَضَعُ هَذِهِ الْحَيَّةُ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ، ثُمَّ تَقِفُ كَالْعَصَا.
ج.م م.البیه قید فعل فاعل مفعول م.البیه فعل ج.م م.البیه فعل فاعل وابسته مفعول م.البیه ج.م فعل و فاعل

فَإِذَا وَقَفَ طَيْرٌ عَلَيْهَا تَصِيدُهُ.

ادات شرط فعل فاعل ج.م فعل و فاعل مفعول (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه در نیمه روز و هنگامی که ماسه‌ها، پاهای کسی را که روی آن حرکت می‌کند از شدت گرما می‌سوزاند این مار، دمش را در ماسه می‌گذارد؛ سپس مانند عصا می‌ایستد پس اگر پرنده‌ای روی آن بایستد، آن را شکار می‌کند.

کالبدشکافی: «مُنْتَصَفِ النَّهَارِ» اسم مفعول ثلاثی مزید از باب «إِفْتِعَالٌ» است. • «تَخْرُقُ» فعل مضارع ثلاثی مجرد و متعدی می‌باشد. • «يَسِيرُ» فعل مضارع ثلاثی مجرد و لازم است. • «تَضَعُ» و «تَصِيدُ» فعل مضارع ثلاثی مجرد و متعدی هستند. • «تَقِفُ» فعل مضارع ثلاثی مجرد و لازم است. • «وَقَفَ» فعل ماضی ثلاثی مجرد و لازم می‌باشد.

لغات مشابه: «ذَنْبٌ: گناه» / «ذَنْبٌ: دم» / «ذَنْبٌ: گرگ»

حل و بررسی تمرین

تمرین متن درس

ضع في الفراغ كلمة مناسبة حسب نص الدرس.

ترجمه در جای خالی کلمه‌ای مناسب براساس متن درس قرار بده.

۱- بِمَ يَطِيرُ السَّنَجَابُ الظَّائِرُ حِينَ يَقْفُزُ مِنْ شَجَرَةٍ إِلَى شَجَرَةٍ؟

ترجمه سنجاب پرنده با چه چیزی پرواز می‌کند هنگامی که از درختی به درختی می‌پرد؟

پاسخ بِغِشَاءٍ كَالْمِظَلَّةِ: با پوششی مانند چتر

۲- أَيُّ طَائِرٍ يُسَاعِدُ التَّمْسَاخَ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ؟

ترجمه کدام پرنده به تمساح در تمیز کردن دندان هایش کمک می‌کند؟

پاسخ الرِّقْزَاقُ: مرغ باران

۳- لِمَاذَا سُمِّيَ الظَّائِرُ الطَّنَانُ بِهَذَا الْإِسْمِ؟

ترجمه چرا مرغ مگس به این نام نامیده شده است؟

پاسخ لِأَنَّهُ يُحَدِّثُ طَنِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ: زیرا صدایی به دلیل سرعت حرکت بال هایش پدید می‌آورد.

۴- مَتَى تَصِيدُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ الطَّيْرَ؟

ترجمه مار صحراء چه زمانی پرنده را شکار می‌کند؟

پاسخ إِذَا وَقَفَ الطَّيْرُ عَلَى ذَنْبِهَا تَصِيدُهَا: هرگاه پرنده روی دمش بایستد آن را شکار می‌کند.

۵- كَمَ ثَانِيَةَ يَطِيرُ السَّمَكُ الظَّائِرُ؟

ترجمه ماهی پرنده چند ثانیه پرواز می‌کند؟

پاسخ خَمْسًا وَ أَرْبَعِينَ ثَانِيَةً: چهل و پنج ثانیه

۶- مَا هُوَ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ؟

ترجمه کوچک‌ترین پرنده روی زمین چیست؟

پاسخ الطَّائِرُ الطَّنَانُ: مرغ مگس

ترجمه و آنالیز جملات «إِعْلَمُوا»

مَنْ يُفَكِّرْ قَبْلَ الْكَلَامِ، يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَا غَالِبًا.

ادات شرط فعل و فاعل قید ماله فعل و فاعل ج.م قید
(فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هر کس قبل از سخن گفتن بیندیشد، غالباً از خطایم می ماند.

کالبر شکافی: «يُفَكِّرُ» مضارع ثلاثی مزید از باب «تفعیل» است. • دقت کنید که مرجع هر دو فعل «يُفَكِّرُ» و «يَسْلَمُ»

در این جمله «مَنْ» می باشد و چون قبل از فعل ها آمده، فاعل این دو فعل (يُفَكِّرُ، يَسْلَمُ) به صورت اسم نمی آید.

إِنْ تَحْتَرِمُوا الْأَخْرِينَ، تَكْتَسِبُوا حُبَّهُمْ.

ادات شرط فعل و فاعل مفعول مفعول فعل و فاعل ماله
(فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه اگر به دیگران احترام بگذارید، محبتشان (دوستی شان) را به دست می آورید.

کالبر شکافی: «تَحْتَرِمُوا» و «تَكْتَسِبُوا» هر دو فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «افتعال» هستند. • فعل های «تَحْتَرِمُوا» و «تَكْتَسِبُوا» به این دلیل که

فعل و جواب شرط هستند، مجزوم شده اند (نون از آخرشان حذف شده است). • «الْأَخْرِينَ» اسم تفضیل است.

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ (الْفَلَق، ۳)

ادات شرط فعل و فاعل ج.م مبتدا خبر ماله
(فعل شرط)

ترجمه هر کس بر خدا توکل کند، پس او برایش کافی است.

کالبر شکافی: «يَتَوَكَّلُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «تفعل» است.

• دقت کنید که اولاً «هُوَ حَسْبُهُ» جواب شرط این جمله شرطی است، ثانیاً جواب شرطی که جمله اسمیه باشد، حتماً با «فَ» شروع می شود، ثالثاً حرف «فَ»

جزء جواب شرط محسوب نمی شود. این حرف صرفاً شروع کننده جواب شرط است، نه جزئی از آن.

مَنْ فَكَّرَ قَبْلَ الْكَلَامِ، قَلَّ خَطْوُهُ.

ادات شرط فعل و فاعل قید ماله فعل فاعل ماله
(فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هر کس پیش از سخن گفتن بیندیشد (اندیشید)، خطایش کم می شود (شد).

کالبر شکافی: «فَكَّرَ» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «تفعیل» است.

• در جمله شرطی، اگر فعل شرط و جواب شرط ماضی باشند، آن ها را می توان هم به شکل ماضی و هم مضارع ترجمه کرد.

• «قَلَّ (قَلَّلَ)»، فعل ماضی ثلاثی مجرد است.

مَنْ يُحَاوِلْ كَثِيرًا، يَصِلْ إِلَى هَدَفِهِ.

ادات شرط فعل و فاعل قید ماله فعل و فاعل ج.م ماله
(فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هر کس بسیار تلاش کند، به هدفش می رسد.

کالبر شکافی: «يُحَاوِلْ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «مفاعلة» است.

مَا تَزْرَعُ فِي الدُّنْيَا، تَخْضُدُ فِي الْآخِرَةِ.

ادات شرط فعل و فاعل ج.م فعل و فاعل ج.م
(فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هر چه در دنیا بکاری، در آخرت درو می کنی.

کالبر شکافی: «الدُّنْيَا» اسم تفضیل مؤنث بر وزن «فُعْلَى» است. • «الْآخِرَةَ» اسم فاعل و ثلاثی مجرد است.

مَا فَعَلْتَ مِنَ الْخَيْرَاتِ، وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لِآخِرَتِكَ.

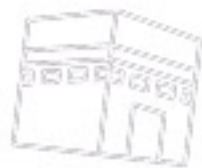
ادات فعل و فاعل ج.م فعل و فاعل مفعول ۱ مفعول ۲ ج.م ماله
(فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هر چه از کارهای نیک انجام بدهی، آن ها را اندوخته ای برای آخرت می یابی.

کالبر شکافی: «فَعَلْتَ» و «وَجَدْتَهَا» هر دو فعل ماضی و ثلاثی مجرد هستند که در اینجا فعل و جواب شرط اند؛ به همین دلیل به صورت مضارع ترجمه شده اند.

• «وَجَدْتَ» جزء افعال دومفعولی است که ضمیر «ها» مفعول اول و «ذَخِيرَةً» مفعول دوم آن است.

۱۱۱ **إِنْ تَزْرَعْ خَيْرًا، تَحْضُدْ سُورًا.**

ادات فعل و فاعل مفعول فعل و فاعل مفعول
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه اگر نیکی بکاری، شادی درو می کنی.

کالبر شکافی: «تَزْرَعُ» و «تَحْضُدُ» هر دو فعل مضارع ثلاثی مجزّد هستند.

۱۱۲ **إِنْ صَبَرْتَ، حَصَلَتْ عَلَيَّ النَّجَاحُ فِي حَيَاتِكَ.**

ادات فعل و فاعل فعل و فاعل مفعول ج م ج م مآلیه
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه اگر صبر کنی، در زندگی ات موفقیت به دست می آوری.

کالبر شکافی: فعل های «صَبَرْتَ» و «حَصَلَتْ» هر دو ماضی ثلاثی مجزّد هستند و فاعل آن ها، ضمیر «ت» می باشد.

۱۱۳ **إِذَا اجْتَهَدْتَ، نَجَحْتَ.**

ادات فعل و فاعل فعل و فاعل مفعول
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هرگاه (اگر) تلاشی کنی، موفق می شوی.

کالبر شکافی: برای ترجمه «إِذَا» کلمات «اگر» یا «هرگاه» هر دو ترجمه صحیحی می باشند. • «اجْتَهَدْتَ» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «إِفْتِعَال» است.

اختبر نفسك

۱۱۴ **تَرْجِمَ مَا يَلِي، ثُمَّ عَيَّنَ أَدَاةَ الشَّرْطِ وَ فِعْلَ الشَّرْطِ، وَ جَوَابَهُ.**

ترجمه آنچه می آید را ترجمه کن، سپس ادات شرط، فعل شرط و جواب آن را مشخص کن.

۱- **﴿وَمَا تَقْدُمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (البقرة: ۱۱۰)**

ادات فعل و فاعل ج م مآلیه ج م فعل و فاعل مفعول قید مآلیه
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هرچه از خوبی برای خودتان از پیش بفرستید، آن را نزد خدا می یابید.

کالبر شکافی: «تَقْدُمُوا» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «تَفْعِيل» است. • همان طور که پیش تر نیز گفتیم «عِنْدَ» جزء

اسم های دائم الاضافه است (اسم بعد از آن مضاف الیه است). • دقت کنید که «خَيْر» در این آیه چون معنای «بهتر، بهترین» ندارد، اسم تفضیل به شمار نمی رود.

۲- **﴿إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾ (محمّد: ۷)**

ادات فعل و فاعل مفعول فعل و فاعل مفعول فعل و فاعل مفعول مآلیه
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه اگر خدا را یاری کنید، [او] شما را یاری می کند و گام هایتان را استوار می سازد.

کالبر شکافی: مرجع فعل های «يَنْصُرْ» و «يُثَبِّتْ» در آیه بالا «اللَّهُ» است؛ به همین دلیل، اسامی بعد از آن ها نمی تواند فاعل باشد و مفعول است.

خود «اللَّهُ» نیز چون قبل از فعل ها آمده، نمی تواند فاعل شود. • «يُثَبِّتْ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «تَفْعِيل» است. یادتان باشد که بین دو یا چند فعل بعد از ادات و فعل شرط، اولین فعلی که کامل کننده فعل شرط باشد، جواب شرط است (مثل «يَنْصُرْ» در این آیه).

۳- **﴿وَ إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾ (الفرقان: ۶۳)**

ادات فعل مفعول فاعل فعل و فاعل مفعول
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه هرگاه نادانان آن ها را خطاب بکنند، سخنی آرام می گویند.

کالبر شکافی: «خَاطَبَ» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «مُفَاعَلَةٌ» است. • «الْجَاهِلُونَ» اسم فاعل ثلاثی مجزّد است.

۴- **إِنْ تَزْرَعُوا الْعُدْوَانَ، تَحْضُدُوا الْخُسْرَانَ.**

ادات فعل و فاعل مفعول فعل و فاعل مفعول
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط) (جواب شرط)

ترجمه اگر دشمنی بکارید، زیان درو می کنید.

کالبر شکافی: «الْعُدْوَانَ» و «الْخُسْرَانَ» هر دو مصدر ثلاثی مجزّد هستند؛ ضمناً حواستان باشد که این دو کلمه مفرد بوده و «ان» در انتهای آن ها جزئی از

خود کلمه است؛ بنابراین آن ها را با اسامی مثنی اشتباه نگیرید.

جواز (في المَلْعَبِ)

در ورزشگاه

الَلَّاعِبِ

ترجمه بازیکن

الْفَرَّاسِلِ

ترجمه خبرنگار

شُكْرًا جَزِيلًا

ترجمه خیلی ممنون

أَهْنُتُكَ بِفَوْزِ الْفَرِيقِ الْوَطْنِيِّ.

فعل و فاعل مفعول ج.م. م.اليه صفت

ترجمه به تو تبریک می گویم برای پیروزی تیم ملی.

کالبر شکاف: «أَهْنُتُ» فعل مضارع ثلاثي مزید از باب «تفعیل» است.

نَحْنُ نَشْعُرُ بِالشُّرُورِ وَ نَتَمَنَّى عَلَي كَأْسِ الْمُبَارَاةِ.

مبتدا فعل و فاعل ج.م. فعل و فاعل ج.م. م.اليه

ترجمه ما احساس خوشحالی می کنیم و جام مسابقات را آرزو می کنیم.

کالبر شکاف: «نَشْعُرُ» خبر است. درباره فعل «شَعَرَ» بدانید که این فعل معمولاً بایک حرف «ب» در جمله دیده می شود اما این حرف ترجمه نمی شود.

مثال: شعرتُ بِالْفَرَحِ: احساس شادی کردم.

• «نَتَمَنَّى» مضارع ثلاثي مزید از باب «تفعّل» است.

مَا شُعُورُ اللَّاعِبِينَ بِهَذَا الْفَوْزِ؟

خبر(مقدم) مبتدا م.اليه ج.م. معطوف (مؤخر)

ترجمه احساس بازیکنان با این پیروزی چیست؟

کالبر شکاف: دانستن این نکته برای شما ضروری نیست و از آن سؤالی در امتحان نخواهد آمد اما بد نیست بدانید که هرگاه یک اسم پرسشی در ابتدای جمله باشد خبر است و اسم بعد از آن مبتداست و همانطور که می دانید چون در این حالت خبر زودتر آمده به آن «خبر مقدم» و به مبتدا، «مبتدای مؤخر» گفته می شود. • «اللَّاعِبِينَ» اسم فاعل ثلاثي مجرد است.

نَحْنُ نَلْعَبُ بِكُلِّ حِمَاسٍ وَ نَتَعَاوَنُ خِلَالَ الْمُبَارَاةِ.

مبتدا فعل و فاعل ج.م. م.اليه فعل و فاعل قید م.اليه

ترجمه ما با تمام شور و اشتیاق بازی می کنیم و در طول مسابقه با یکدیگر همکاری می کنیم.

کالبر شکاف: «نَلْعَبُ» فعل مضارع ثلاثي مجرد و خبر است.

• «نَتَعَاوَنُ» مضارع ثلاثي مزید از باب «تفاعل» است. یادتان باشد که بیشتر فعل های باب «تفاعل» بیانگر همکاری دوطرفه اند و در ترجمه آن ها از لفظ «با یکدیگر» یا «همدیگر» استفاده می کنیم.

مثال: تَكَاتَبَ الصَّدِيقَانِ: دو دوست با هم نامه نگاری کردند.

وَ مَا سِرُّ فَوْزِ الْفَرِيقِ فِي هَذِهِ الْمُبَارَاةِ؟

خبر(مقدم) مبتدا م.اليه ج.م. وابسته

ترجمه راز پیروزی تیم در این مسابقه چیست؟

نَشْكُرُ الْمُدْرَبَ وَ الْحَكَمَ وَ نَهْنِي الشَّعْبَ وَ نَطْلُبُ مِنْهُمْ

فعل و فاعل مفعول معطوف فعل و فاعل مفعول فعل و فاعل ج.م.

الدُّعَاءَ لِلْفَوْزِ فِي الْمُبَارَاةِ الْقَادِمَةِ.

مفعول ج.م. ج.م. صفت

ترجمه از مربی و داور تشکر می کنیم و به ملت تبریک می گوئیم و از آن ها می خواهیم برای پیروزی در مسابقه آینده دعا کنند.

کالبر شکاف: «الْمُدْرَبَ» اسم فاعل ثلاثي مزید از باب «تفعیل» است.

• مصدر را می توانیم بعد از فعل های «أَرَادَ: خواست، أَحَبَّ: دوست داشت، طَلَّبَ: خواست، اسْتَطَاعَ: توانست و...» به صورت مضارع التزامی ترجمه کنیم.

مثال: أَحَبُّ الْمَطَالَعَةِ: مطالعه را دوست دارم. / دوست دارم مطالعه کنم.

وَ هَلْ عِنْدَكَ حَدِيثٌ آخَرُ؟

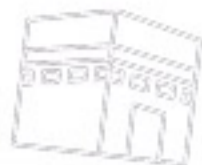
ترجمه و آیا حرف دیگری داری؟

کالبر شکاف: «لِ، عِنْدَ» در ابتدای جمله به همراه اسم یا ضمیر معنای «داشتن» دارد.

مثال: عِنْدِي كِتَابٌ: کتابی دارم.

• «آخَرُ» اسم تفضیل است.

• • • • • التَّمْدِينُ الْأَوَّلُ • • • • •

﴿ أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟ ﴾

ترجمه کدام کلمه از کلمات واژه‌نامه درس مناسب توضیحات زیر است؟

۱- **أَدَاةٌ لِحِفْظِ الْإِنْسَانِ أَمَامَ أَشْعَةِ الشَّمْسِ أَوْ نُزُولِ الْمَطَرِ أَوْ التَّلْجِ:**

خبر ج.م. مالمیه قید مالمیه معطوف مالمیه معطوف

ترجمه وسیله‌ای برای حفظ انسان مقابل اشعه خورشید یا بارش باران و برف است.

پاسخ «المِظَلَّةُ: چتر»

کالبد شکافی: کلمات پاسخ در همه جمله‌های این سؤال مبتدا هستند. یعنی جمله در اصل چنین بوده است:

المِظَلَّةُ أَدَاةٌ لِحِفْظِ ...

مبتدا خبر ج.م.

۲- **طَائِرٌ يَنْقُرُ جُدُوعَ الْأَشْجَارِ وَيَضْنَعُ عُشًّا فِيهَا:**

خبر فعل و فاعل مفعول مالمیه فعل و فاعل مفعول ج.م.

ترجمه پرنده‌ای است که تنه‌های درختان را نوک می‌زند و لانه‌ای در آن‌ها می‌سازد.

پاسخ نَقَّارُ الخشب: دارکوب

کالبد شکافی: «يَنْقُرُ» جمله وصفیه برای «طائر» است.

۳- **تُرَابٌ جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ أَوْ فِي الصَّحْرَاءِ:**

خبر قید مالمیه مالمیه ج.م.

ترجمه خاکی کنار ساحل دریا یا در صحرا است.

پاسخ الرَّمْلُ: شن، ماسه

۴- **حَيَوَانٌ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ:**

خبر فعل و فاعل ج.م. مالمیه

ترجمه حیوانی است که روی شکمش راه می‌رود.

پاسخ الحَيَّةُ: مار

کالبد شکافی: «يَمْشِي» جمله وصفیه برای «حیوان» است.

۵- **عُضْوٌ يَطِيرُ بِهِ الطَّائِرُ:**

خبر فعل ج.م. فاعل

ترجمه عضوی است که پرنده به وسیله آن پرواز می‌کند.

پاسخ الجَنَاحُ: بال

کالبد شکافی: «يَطِيرُ» جمله وصفیه برای «عضو» است.

• • • • • التَّمْدِينُ الثَّانِي • • • • •

﴿ أَلِفٌ تَرْجِمُ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ أَعْرِبِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظًّا. ﴾

ترجمه عبارت‌های زیر را ترجمه کن سپس اعراب (محل اعرابی) کلماتی که زیرشان خط هست را مشخص کن. (ما در اینجا کلمه مدنظر کتاب درسی

را رنگی کرده‌ایم.)

۱- **تَسْقُطُ أَسْنَانٌ سَمَكِ الْقَرْشِ دَائِمًا وَ تَنْمُو أَسْنَانٌ جَدِيدَةٌ مَكَانَهَا. وَ فِي بَعْضِ أَنْوَاعِهِ تَنْمُو آلَافُ الْأَسْنَانِ فِي سَنَةٍ وَاحِدَةٍ.**

فعل فاعل مالمیه مالمیه قید فعل فاعل صفت قید مالمیه ج.م. صفت

ترجمه دندان‌های کوسه‌ماهی همواره می‌افتد و دندان‌های جدیدی به جای آن‌ها رشد می‌کند. و در بعضی از انواع آن، هزاران دندان

در یک سال رشد می‌کند.

کالبد شکافی: اولاً «أسنان» جمع غیرانسان است و به همین دلیل فعل مربوط به آن در هر دو مرتبه به صورت مفرد مؤنث آمده است (تَسْقُطُ، تَنْمُو)؛

ثانیاً صفت «أسنان» نیز به صورت مفرد مؤنث آمده است (جَدِيدَةٌ). ثالثاً «ان» در آن جزئی از خود کلمه است و نشانه مثنی بودن نیست و این اسم

یک جمع مکسر است. • دقت کنید که «و» در «تنمو» جزئی از ریشه فعل است و نباید فکر کنید که ضمیر جمع مذکر است.

التَّمْدِینُ الثَّلَاثُ

ضع المترادفات و المتضادات في مكانها المناسب.

ترجمه مترادفها و متضادها را در مکان مناسب خود قرار بده.

أ) العداوة / الأحياء / الشمال / الإبتعاد / الأعلى / تكلم / ينفع / تعلم / يبكي
ب) المباراة / تجنب / أذري / يبتدي / اليمين / الصديق / القاعة / أقيام / السبي

ب	ا
يَنْتَهِي (تمام می شود) ≠ يَبْتَدِي (شروع می شود)	يَذَرِي = يَغْلَمُ (می داند)
الْمُسَابَقَةُ = الْمُبَارَاة (مسابقه)	يَضْحَكُ (می خندد) ≠ يَبْكِي (گریه می کند)
تَقْرُبُ (نزدیک شدن) ≠ تَجْتَنِبُ (دور شدن)	يَضْرُ (زیان می رساند) ≠ يَنْفَعُ (سود می رساند)
الشُّمَالُ (چپ) ≠ الِیْمِینُ (راست)	الْیَسَارُ = الشُّمَالُ (چپ)
أَعْلَمُ = أَذْرِي (می دانم)	الْأَمْوَاتُ (مردگان) ≠ الْأَحْیَاءُ (زندگان)
الْخَسَنُ (خوب) ≠ السَّیِّئُ (بد)	الصَّدَاقَةُ (دوستی) ≠ الْعَدَاوَةُ (دشمنی)
الْعَدُوُّ (دشمن) ≠ الصَّدِیقُ (دوست)	الْتَقَرُّبُ (نزدیکی) ≠ الْإِبْتِعَادُ (دوری)
الضَّالَّةُ = الْقَاعَةُ (سالن)	الْأَسْفَلُ (پایین - پایین تر) ≠ الْأَعْلَى (بالا - بالاتر)
الْجُلُوسُ (نشستن) ≠ الْقِیَامُ (ایستادن)	سَكَتٌ (ساکت شد) ≠ تَكَلَّمَ (سخن گفت)

التَّمْدِینُ الرَّابِعُ

أكمل ترجمة الآيات و الحديثين، ثم عین أداة الشرط و فعل الشرط، و جوابه.

ترجمه ترجمه آنچه می آید را کامل کن، سپس ادات شرط، فعل شرط و جواب آن را مشخص کن.

۱- ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَغْلَمُهُ اللَّهُ﴾ (البقره: ۱۹۷)

ادات فعل و فاعل ج م فعل مفعول فاعل
شرط (فعل شرط) جواب شرط

ترجمه و آنچه را از کار نیک انجام دهید، خدا آن را می داند (از آن آگاه است).

۲- ﴿إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ﴾ (الإسراء: ۷)

ادات فعل و فاعل فعل و فاعل ج م مالمیه
شرط (فعل شرط) جواب شرط

ترجمه اگر نیکی کنید (نیکی کردید)، به خودتان نیکی می کنید (نیکی کرده اید).

کالبر شکافی: «أَحْسَنْتُمْ» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «إفعال» است. «أَحْسَنْتُمْ» اول، فعل شرط است و به صورت «نیکی کنید» (مضارع التزامی)

ترجمه شده و «أَحْسَنْتُمْ» دوم، جواب شرط است و به شکل «نیکی می کنید» (مضارع اخباری) ترجمه شده است. البته که ترجمه شدن آن ها به صورت ماضی نیز بلامانع است.

۳- ﴿إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ (الأنفال: ۲۹)

ادات فعل و فاعل مفعول فعل و فاعل ج م مفعول
شرط (فعل شرط) جواب شرط

ترجمه اگر از خدا پروا کنید، برایتان نیروی تشخیص حق از باطل قرار می دهد.

کالبر شکافی: «تَتَّقُوا» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «إفتعال» است. اصولاً یادتان باشد که الگوی «يَتَد، أَتَد، تَتَد» مربوط به باب «إفتعال» می باشد.

مثال: يَتَّخِذُ / تَتَّصِلُونَ

۴- مَنْ سَأَلَ فِي صَغَرٍ هِ، أَجَابَ فِي كِبَرٍ هِ. (الإمام عليّ عليه السلام)

ادوات فعل و فاعل ج م مآليه فعل و فاعل ج م مآليه
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط)

ترجمه هر کس در خردسالی اش بپرسد (پرسید)، در بزرگسالی اش پاسخ می دهد (پاسخ داد).

کالبر شکاف: «أجاب» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «إفعال» است.

۵- مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ، حَصَدَ الْخُسْرَانَ. (الإمام عليّ عليه السلام)

ادوات شرط فعل و فاعل مفعول فعل و فاعل مفعول
شرط (فعل شرط) شرط (فعل شرط)

ترجمه هر کس دشمنی بکارد، زیان برداشت می کند. / هر کس دشمنی کاشت، زیان برداشت کرد.

کالبر شکاف: چون مرجع هر دو فعل جمله (زَرَعَ - حَصَدَ) «مَنْ» می باشد که قبل از آن ها آمده است، پس اسم بعد از این دو فعل مفعول است نه فاعل.

• «الْعُدْوَان» و «الْخُسْرَان» هر دو مصدر ثلاثی مجزّد و مفردند و «ان» در آن ها جزئی از خود کلمه است.

۶- إِذَا غَضِبْتَ، فَاسْكُتْ. (رسول الله ﷺ)

ادوات فعل و فاعل فعل و فاعل
شرط (فعل شرط) شرط (جواب شرط)

ترجمه هرگاه خشمگین شوی، پس سکوت کن.

کالبر شکاف: «اسکت» فعل امر ثلاثی مجزّد است که در اینجا جواب شرط بوده و با «فَ» آمده است.

التَّمْرِينُ الْخَامِسُ

تَرْجِمِ الْأَفْعَالَ فِي الْجُمَلِ التَّالِيَةِ؛ ثُمَّ عَيِّنْ نَوْعَهَا وَ صِيغَتَهَا.

ترجمه فعل ها را در جمله های زیر مشخص کن، سپس نوع آن ها و صیغه آن ها را مشخص کن.

الترجمة الفارسية	الجملة العربية
روی اثر تاریخی ننویس.	۱- لَا تَكْتُبْ عَلَى الْأَثَرِ التَّارِيخِي. فعل و فاعل ج م صفت
دو تیم با همه اشتیاق بازی می کنند.	۲- الْفَرِيقَانِ يَلْعَبَانِ بِكُلِّ حِمَاسٍ. مبتدا فعل و فاعل ج م مآليه
در طول مسابقه با یکدیگر همکاری می کنیم.	۳- نَتَّعَاوُنُ خِلَالَ الْمُبَارَاةِ. فعل و فاعل قید مآليه
لطفاً قبل از سخن گفتن فکر کنید.	۴- رَجَاءٌ، فَكَّرُوا قَبْلَ الْكَلَامِ. فعل و فاعل قید مآليه
برای پیروزی تیم ملی به تو تبریک می گویم.	۵- أَهْتَيْتُكَ بِفَوْزِ الْفَرِيقِ الْوَطْنِيِّ. فعل و فاعل مفعول ج م مآليه صفت

صیغه الفعل	نوع الفعل
مفرد مذکر مخاطب	۱- لَا تَكْتُبْ: ننویس ← نهی
مثنی مذکر غائب	۲- يَلْعَبَانِ: بازی می کنند ← مضارع
متکلم مع الغیر (اول شخص جمع)	۳- نَتَّعَاوُنُ: با یکدیگر همکاری می کنیم. ← مضارع کالبر شکاف: «نَتَّعَاوُنُ» مضارع ثلاثی مزید از باب «تفاعل» و لازم است.
جمع مذکر مخاطب	۴- فَكَّرُوا: فکر کنید ← امر کالبر شکاف: یادتان باشد که بعد از «رَجَاءٌ» همواره فعل امر یا نهی داریم. • «فَكَّرُوا» فعل امر ثلاثی مزید از باب «تفعیل» و لازم است. این فعل جزء معدود فعل های باب «تفعیل» است که لازم است.
متکلم وحده (اول شخص مفرد)	۵- أَهْتَيْتُ: تبریک می گویم ← مضارع کالبر شکاف: «أهتيت» مضارع ثلاثی مزید از باب «تفعیل» و متعدی است.

سؤالات امتحان

لغات (۱۵۰ سؤال)

(۳۱ سؤال)

ترجمه واژه

مشاوره: همان‌طور که در درس‌های قبل هم گفتیم مبحث ترجمه واژه در امتحان شامل یک نمره می‌شود که شما به راحتی می‌توانید با خواندن کادرهای کلمات هر درس که ما در ابتدای آن درس برای شما آورده‌ایم نمره این قسمت را دریافت کنید؛ اما لازم است که در اینجا درباره یک نکته بسیار مهم با هم صحبت کنیم. حواستان باشد که گاهی ممکن است در امتحان شکل و بافت واژه را عوض کنند و یک کلمه جدید از کلمه مشابه آن در کتاب درسی بسازند. به عنوان مثال در کتاب درسی کلمه «انطلاق» به معنای «به حرکت در آمدن» آمده است که خوب طراح سؤال می‌تواند «منطلق» به حرکت در آمده» که اسم فاعل است را از این کلمه بسازد. پس کلمات هر درس را خوب به خاطر بسپارید و معنا و مفهوم آن را کاملاً درک کنید تا اگر کلمات مشابه آن را دادند بتوانید به آن‌ها پاسخ دهید.

۱) ترجمه کلمات التي تحتها خط:

۸۳۶. نَقَارُ الخَسْبِ طَائِرٌ يَنْقُرُ جُذُوعَ الأشجار.
 ۸۳۷. تَسْقُطُ أسنانُ سَمَكٍ القِرْشِيِّ دَائِماً.
 ۸۳۸. فِي مُنتَصَفِ النَّهَارِ وَ عِنْدَمَا تَخْرُقُ الرَّمالِ.
 ۸۳۹. «... إِذَا خَاطَبَهُمُ الجاهِلُونَ قالوا سَلاماً»
 ۸۴۰. هَذِهِ السُّرْعَةُ لا تُضَرُّ دِمَاعَهُ الصَّغِيرِ.
 ۸۴۱. نَوْعٌ مِنَ الأسماكِ يَقْفِزُ مِنَ المِاءِ بِحَرَكَةٍ مِنَ دَنبِهِ القَوِيِّ.
 ۸۴۲. انْطِلاقُهُ وَ تَوَقُّفُهُ السَّرِيعانِ يُثيرانِ التَّعَجُّبَ.
 ۸۴۳. الأوَّلُ نَسِيجٌ بَيْنَ الجُمُجَمَةِ وَ المِنقارِ.
 ۸۴۴. يَطِيرُ إِلَى الأعلى وَ الأسفلِ، وَ إلى اليمينِ وَ الشَّمالِ.
 ۸۴۵. هَذَا الرَّجُلُ مُرابِلٌ.
 ۸۴۶. يُعَدُّ الخُوْتُ الأزرقُ أكبرَ الكائِناتِ الحَيَّةِ فِي العالَمِ.
 ۸۴۷. التَّمساحُ يَسْتَرِيحُ عَلَى الشَّاطِئِ.
 ۸۴۸. لَهُ عِشَاءٌ خَاضٌ كالمِظَلَّةِ.
 ۸۴۹. يُقَدِّرُ العُلَماءُ أنواعَ الكائِناتِ الحَيَّةِ فِي بِحارِ العالَمِ بالمِلايينِ.
 ۸۵۰. فَيَقْتَرِبُ مِنْهُ نَوْعٌ مِنَ الطُّيورِ بِاسْمِ الرِّقْرَاقِ.
 ۸۵۱. أَهْنُوكَ بِفَوْزِ الفَرِيقِ الوَطَنِِيِّ.
۸۵۲. ما سُعورُ اللَّاعِبِينَ بِهذا الفُوزِ.
 ۸۵۳. «وَ ما مِنْ دائِيةٍ فِي الأَرْضِ وَ لا طائِرٍ يَطِيرُ بِجِناحَيْهِ»
 ۸۵۴. تَفَكَّرُوا فِي الخَلقِ وَ لا تَفَكَّرُوا فِي الخالِقِ.
 ۸۵۵. الطَّائِرُ الطَّنائِ وَ هُوَ أصغرُ طائِرٍ عَلَى الأَرْضِ.
 ۸۵۶. سُمِّيَ طَنائِناً؛ لِأنَّهُ يُحَدِّثُ طَنِيناً.
 ۸۵۷. أَتَدْرِي لِماذا؟
 ۸۵۸. لَهُ طَرِيقَةٌ غَرِيبَةٌ فِي تَنْظِيفِ أُسنانِهِ.
 ۸۵۹. يَبْدَأُ بِنَقْرِ بَقايا الطَّعامِ.
 ۸۶۰. يَطِيرُ فَوْقَ سَطْحِ المِاءِ بِزَعانِفِهِ الكَبِيرةِ.
 ۸۶۱. هَذَا الخِوانُ يَطِيرُ أربَعينَ قَدَماً فِي فَقرةٍ واحِدَةٍ.
 ۸۶۲. تَضَعُ هَذِهِ الحَيَّةُ دَنبَها فِي الرَّمْلِ.
 ۸۶۳. فَإِذا وَقَفَ طَيرٌ عَلَى دَنبِها تَصِيدُهُ.
 ۸۶۴. تَلْعَبُ بِكُلِّ حَماسِ.
 ۸۶۵. نَتَمَنَّى عَلَى كَأْسِ المِباراةِ.
 ۸۶۶. التَّمساحُ لا يَبْكِي عِنْدَ أَكْلِ فَرِيسَتِهِ.

(۳۰ سؤال)

شناخت مفرد و جمع مکسر

مشاوره: حتماً تا به اینجا کار متوجه شده‌اید که یکی از پای ثابت‌های سؤالات امتحان مربوط به جمع مکسرها و مفردهای آن‌هاست که شامل نیم نمره از بارم امتحان می‌شود. باز هم تأکید می‌کنیم که کلمات ابتدای هر درس را خوب بخوانید و چندین و چندبار آن‌ها را مرور کنید و مراقب واژگان شبیه به هم باشید تا بتوانید نیم نمره این قسمت را کامل کسب کنید.

۲) اکتب مفرد أو جمع المفردات التالية:

۸۶۷. الأَجْنِحةُ (المفرد):
 ۸۶۸. الأذْیالُ (المفرد):
 ۸۶۹. البُطونُ (المفرد):
 ۸۷۰. الأقدامُ (المفرد):
 ۸۷۱. الأَسنانُ (المفرد):
 ۸۷۲. الأَفْواهُ (المفرد):
 ۸۷۳. الدَّموعُ (المفرد):
 ۸۷۴. الجِذَعُ (الجمع المکسر):

۸۷۵. الحَيِّ (الجمع المكسر):
۸۷۶. الصَّدِيق (الجمع المكسر):
۸۷۷. الرُّغْنَفَةُ (الجمع المكسر):
۳. اِنتَخِبِ الصَّحِيحَ فِي الْمَفْرَدِ أَوْ الْجَمْعِ:
۸۸۱. مفرد «الأموات»:
۸۸۲. مفرد «الأحياء»:
۸۸۳. مفرد «المناطق»:
۸۸۴. مفرد «الأماكن»:
۸۸۵. مفرد «العيون»:
۸۸۶. مفرد «الأعداء»:
۸۸۷. مفرد «العجائب»:
۸۸۸. جمع «الكبر»:
۸۸۹. جمع «السّمك»:
۸۹۰. جمع «الشّجر»:
۸۹۱. جمع «البخّر»:
۸۹۲. جمع «الملعب»:
۸۹۳. جمع «الظّائر»:
۸۹۴. جمع «الطعام»:
۸۹۵. جمع «الذّنّب»:
۸۹۶. جمع «المطر»:
۸۷۸. العالم (الجمع المكسر):
۸۷۹. الرّؤم (الجمع المكسر):
۸۸۰. الألف (الجمع المكسر):
- الف (الف) الموت
- الف (الف) الحَيِّ
- الف (الف) المنطقَة
- الف (الف) المكان
- الف (الف) المعين
- الف (الف) العادي
- الف (الف) العجيبة
- الف (الف) الكبر
- الف (الف) السّمكات
- الف (الف) الأشجار
- الف (الف) البُخيرة
- الف (الف) اللّاعب
- الف (الف) الظّائرة
- الف (الف) الأطعمَة
- الف (الف) الأذنان
- الف (الف) الأمطار
- ب (ب) المَيت
- ب (ب) الحَيَّة
- ب (ب) المنطقَة
- ب (ب) المُمكن
- ب (ب) العَين
- ب (ب) العَدُوّ
- ب (ب) الأعجوبة
- ب (ب) الأكابر
- ب (ب) الأسماك
- ب (ب) الشّجرات
- ب (ب) البحار
- ب (ب) الملاعب
- ب (ب) الطيور
- ب (ب) المطاعم
- ب (ب) الذّنوب
- ب (ب) المطار

(سؤال ۳۱)

متضاد و مترادف

مشاوره: بدون شک می‌دانید که بعد از پاسخ دادن به سوالات ترجمه لغت و مفرد و جمع مکسر سریعاً باید به سراغ ۵/۵ نمره خیلی مهم که مربوط به سؤال مترادف و متضاد هست بروید. بیایید درباره یک نکته خیلی مهم و کلیدی صحبت کنیم. اغلب دانش‌آموزان فکر می‌کنند که متضادها و مترادفها فقط و صرفاً از کادرهای کتاب درسی مطرح می‌شوند و اگر متضاد و مترادفی در آن کادر نباشد طبیعتاً در امتحان از آن سوالی مطرح نخواهد شد. اما واقعیت ماجرا این است که اصلاً این‌طور نیست. گاهی در کتاب درسی مترادفها و متضادهایی داریم که به‌طور مستقیم به آن‌ها اشاره نشده و شما باید رابطه بین آن‌ها را پیدا کنید. مثلاً در همین درس کلمه «يَدْخُلُ» داخل می‌شود» را در کادر کلمات و فعل «يَخْرُجُ» خارج می‌شود» را در متن درس داریم که حُب این دو کلمه متضادند اما به متضاد بودن آن‌ها در کتاب اشاره‌ای نشده است. به خودتان استرس وارد نکنید که اصلاً جای نگرانی نیست، چرا که ما در کتاب بیست‌پک تمامی مترادفها و متضادهای کتاب درسی را در کادر ابتدای هر درس برایتان جمع‌آوری کرده‌ایم تا شما با خیالی آسوده به مطالعه آن‌ها بپردازید و فقط به فکر گرفتن نمره کامل این قسمت باشید. حالا به سوالات زیر پاسخ دهید.

۴. اِنتَخِبِ الْمُتَرَادِفَ أَوْ الْمُتَضَادَّ مِنْ بَيْنِ الْمَفْرَدَاتِ التَّالِيَةِ:

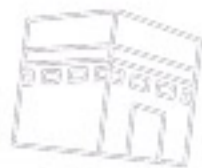
(اِبتعاد - يسار - تَحَرَّكَ - ذَيْل - اِنْتَهَى - أموات - ساجل - أضعف)

۸۹۷. ذَنْبٌ =
۸۹۸. شِمَالٌ =
۸۹۹. أَحْيَاءٌ =
۹۰۰. أَقْوَى =
۹۰۱. اِبْتَدَأَ =
۹۰۲. اِنْتَظَقَ =
۹۰۳. شَاطِئٌ =
۹۰۴. تَقَرَّبَ =

۵. اِجْعَلْ عَلَامَةَ التَّرَادُفِ أَوْ التَّضَادِّ بَيْنَ الْمَفْرَدَاتِ التَّالِيَةِ (=):

۹۰۵. صَالَةٌ ○ قَاعَةٌ
۹۰۶. أُوجِدُ ○ أُوجَدُ
۹۰۷. دَرَى ○ عَلِمَ
۹۰۸. سَرِيعٌ ○ مَهْلًا
۹۰۹. جُلُوسٌ ○ قِيَامٌ
۹۱۰. صَغُرَ ○ كَبُرَ
۹۱۱. عِنْدَمَا ○ حِينَمَا

۶. اِنْتِخِبِ الْمُتْرَادِفِ وَ الْمُتَضَادِّ مِنَ الْجُمْلِ التَّالِيَةِ:

۹۱۲. دَنَا الظَّالِمُ إِلَى السُّبُورَةِ، وَ كَتَبَ مَا أَمَرَهُ مُعَلِّمُهُ ثُمَّ بَعُدَ مِنْ هُنَاكَ.

(شبه نهایی فروردین ۱۴۰۳ با تغییر)

۹۱۳. الْإِلْتِفَاتُ هُوَ تَحْرِيكُ الْوَجْهِ إِلَى الْيَمِينِ وَإِلَى الْيَسَارِ.

(خرداد ۱۴۰۲)

۹۱۴. بَدَأَ الْيَوْمَ بِسُرُورٍ وَ انْتَهَى بِفَرَحٍ عَظِيمٍ.

۹۱۵. مَعَ الْوُدِّ وَ الْحُبِّ، تَخْتَفِي الصُّعُوبَةُ وَ تَأْتِي السَّهُولَةُ.

۹۱۶. يُعَدُّ الْكُذْبُ ضَارًا وَ يُعْتَبَرُ الصِّدْقُ نَافِعًا.

۷. اِنْتِخِبِ الصَّحِيحَ فِي الْمُتْرَادِفِ وَ الْمُتَضَادِّ:

۹۱۷. الْمُتَضَادُّ لِمُفْرَدَةٍ «سَكَّتَ»:

۹۱۸. الْمُتْرَادِفُ لِمُفْرَدَةٍ «غَشَاءٌ»:

۹۱۹. الْمُتْرَادِفُ لِمُفْرَدَةٍ «يَعْلَمُ»:

۹۲۰. الْمُتَضَادُّ لِمُفْرَدَةٍ «ضَحِكَ»:

۹۲۱. الْمُتْرَادِفُ لِمُفْرَدَةٍ «الْمُسَابَقَةُ»:

۹۲۲. الْمُتَضَادُّ لِمُفْرَدَةٍ «حَسَنٌ»:

۹۲۳. الْمُتْرَادِفُ لِمُفْرَدَةٍ «جَلَسَ»:

۹۲۴. الْمُتَضَادُّ لِمُفْرَدَةٍ «يَمِينٌ»:

۹۲۵. الْمُتْرَادِفُ لِمُفْرَدَةٍ «تَوَقَّفَ»:

۹۲۶. الْمُتَضَادُّ لِمُفْرَدَةٍ «إِمْتَلَأَ»:

۹۲۷. الْمُتْرَادِفُ لِمُفْرَدَةٍ «تَفَكَّرَ»:

☐ الف) تَكَلَّمَ	☐ ب) تَفَكَّرَ
☐ الف) خَذَ	☐ ب) جَلَدَ
☐ الف) يُقَدِّرُ	☐ ب) يَدْرِي
☐ الف) بَكَى	☐ ب) شَكَا
☐ الف) المُرَابِلِ	☐ ب) المُبَارَاة
☐ الف) سَيِّءٌ	☐ ب) سَاءٌ
☐ الف) قَامَ	☐ ب) أَقَامَ
☐ الف) شِمَالِ	☐ ب) شَمَالِ
☐ الف) بَقَايَا	☐ ب) بَقِيٌّ
☐ الف) سَجَّلَ	☐ ب) فَرَّغَ
☐ الف) تَأَمَّلَ	☐ ب) تَعَلَّمَ

(۲۰ سؤال)

ترجمه تکنیکی لغات

مشاوره: هنگام تألیف کتاب‌های عربی بیست و یک در اتاق فکر انتشارات مهرماه به این نتیجه رسیدیم که باید یک تمرین در این کتاب داشته باشیم که عصاره تمامی ریزه‌کاری‌ها و نکات بسیار مهم در آن آمده باشد و به این نتیجه رسیدیم که قسمت ترجمه تکنیکی لغات را به کتاب اضافه کنیم که سؤالات چالشی و بحث‌برانگیزی را از دل متن درس و تمرینات کتاب در آن طراحی کرده باشیم. در پاسخ دادن به این سؤالات اصلاً عجله نکنید و کلمه را به‌دقت بررسی کنید. مشابه این تمرین (مانند بسیاری از تمرینات دیگر کتاب) در هیچ کتاب دیگری از کتاب‌های بازار نیامده، پس پیشنهاد ما این است که یادگرفتن نکات آن را به هیچ عنوان از دست ندهید که کمک شایانی به شما در امتحان خواهد کرد.

۸. اِنْتِخِبِ الْجَوَابَ حَسَبَ تَرْجَمَةِ الْمُفْرَدَاتِ الْمُعَيَّنَةِ أَوْ الْعِبَارَاتِ:

۹۲۸. تَخَرَّقُ الرِّمَالُ الْأَقْدَامَ:

۹۲۹. لَهُ غِشَاءٌ خَاصٌّ:

۹۳۰. يَنْزِلُ:

۹۳۱. مِثَّةٌ وَ خَمْسِينَ:

۹۳۲. قَفَرَةٌ وَاجِدَةٌ:

۹۳۳. هَذَا السَّمَكُ:

۹۳۴. يُعَدُّ:

۹۳۵. جَنَاحِيهِ:

۹۳۶. هُوَ أَصْغَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ:

۹۳۷. قَلٌّ:

۹۳۸. لَا يَبْكِي عِنْدَ أَكْلِ الْفَرِيَسَةِ:

☐ الف) می‌سوزد	☐ ب) می‌سوزاند
☐ الف) پرده ویژه‌ای دارد	☐ ب) برای او پرده ویژه‌ای وجود داشت
☐ الف) پایین می‌آید	☐ ب) پایین می‌آورد
☐ الف) صد و پنج	☐ ب) صد و پنجاه
☐ الف) پرش اول	☐ ب) یک پرش
☐ الف) این ماهی	☐ ب) این ماهی است
☐ الف) به شمار می‌آید	☐ ب) به شمار می‌آورد
☐ الف) بالش	☐ ب) دو بالش
☐ الف) پرنده کوچک‌تر	☐ ب) کوچک‌ترین پرنده
☐ الف) کم شد	☐ ب) کم کرد
☐ الف) خورد	☐ ب) خوردن

☐ الف (ساختہ می شود)	☐ ب (می سازد)	۹۳۹. یَضْنَعُ:
☐ الف (منطقه آخر)	☐ ب (منطقه دیگر)	۹۴۰. المِنْطَقَةُ الأُخْرَى:
☐ الف (زیان ها)	☐ ب (زیان)	۹۴۱. الخُسْران:
☐ الف (کوچک شد)	☐ ب (کوچکی)	۹۴۲. صَغُرَ:
☐ الف (میلیون ها)	☐ ب (دو میلیون)	۹۴۳. المِلايين:
☐ الف (می رسد)	☐ ب (می رساند)	۹۴۴. يَبْلُغُ:
☐ الف (بازی می کنند)	☐ ب (بازی می کردند)	۹۴۵. الفریقان يَلْعَبان:
☐ الف (استوار می کند)	☐ ب (استوار می شود)	۹۴۶. يُثَبِّتُ:
☐ الف (چگونه)	☐ ب (با چه چیزی)	۹۴۷. بِمِ يَطِيرُ الطائر:

(۲۲ سؤال)

شناخت کلمه غریبه (نامرتب)

مشاوره: باید بگویم که در این بخش از سؤالات مهم ترین و رایج ترین دام آموزشی این است که شما به ظاهر کلمات توجه می کنید و براساس ظاهر کلمات، کلمه پاسخ را انتخاب می کنید. مثلاً در بین کلمات «نَبَتْ، يَقَعُ، نَصَلُ» پاسخ «نَبَتْ» است، زیرا این فعل ماضی است و سایر فعل ها مضارع هستند، پس باید بتوانید رابطه بین کلمات را در امتحان پیدا کنید و به این سؤال پاسخ دهید تا به راحتی نیم نمره آن را به توشه نمرات خود اضافه کنید.

۹ عَيْنُ الكَلِمَةِ الغَرِيبَةِ:

الف عَيْنُ الكَلِمَةِ الغَرِيبَةِ حَسَبَ التَّرْجَمَةِ:

۹۴۸. الجناح - الطائر - الوكئة - الحية:	۹۵۴. الحوت - التمساح - سمك القرش - النسيج:
۹۴۹. المنقار - الفم - القفزة - الذئب:	۹۵۵. الشاطئ - الذئب - الرعيفة:
۹۵۰. الرقراق - الطنان - نقار الخشب - الرمال:	۹۵۶. تفكر - تأمل - تكلم - فكر:
۹۵۱. الدفع - السن - الفم - الدماغ:	۹۵۷. انطلق - نقر - مشى - تحرك:
۹۵۲. المدرّب - الحكم - الضالة - الالعاب:	۹۵۸. الشاطئ - الساحل - البحار - الأسنان:
۹۵۳. الشمال - القيام - اليمين - اليسار:	۹۵۹. الفريسة - المباراة - المسابقة - الملعب:

ب عَيْنُ الكَلِمَةِ الغَرِيبَةِ حَسَبَ القَوَاعِدِ مَعَ بيانِ السَّبَبِ:

۹۶۰. أضغر - أزرق - أكبر - أعلى:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۱. السائل - الطائر - المباراة - المدرّب:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۲. يُعَدُّ - تنمو - يطير - ينقر:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۳. الأقدام - الأنف - الأسنان - الأداة:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۴. مَنْ - إذا - ما - إذ:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۵. الكائنات - الأموات - اللهجات - الحيات:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۶. تَعْلَمُ - تَفَكَّرُ - تَذَكَّرُ - إِسْتَرَاخَ:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۷. لِماذا - كم - رُبّما - أي:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۸. العين - الفریقین - الأسبوعین - العضوین:	الجواب:	بيان السبب:
۹۶۹. الثانية - الأول - الخمسة - السابعة:	الجواب:	بيان السبب:

(۸ سؤال)

تعريف واژه به عربی، انتخاب کلمه مناسب برای کامل کردن جمله

مشاوره: همان طور که پیش تر نیز اشاره کردیم یک نمره از مبحث تعریف واژه در امتحان سؤال خواهیم داشت که حتماً و حتماً تأکید می کنیم که برای پاسخ دهی به این سؤالات صرفاً به اطلاعات خودتان اتکا نکنید و از اطلاعات کتاب درسی استفاده کنید. مثلاً در کتاب درسی گفته شده که «دارکوب در یک ثانیه ده بار تنه درخت را نوک می زند» که خُب احتمالاً شما تا قبل از مطالعه کتاب درسی این مورد را نمی دانستید. پس از روی اطلاعات و مواردی که کتاب درسی به آن ها اشاره کرده به راحتی رد نشوید و روی آن ها حساس باشید تا نمره این قسمت به راحتی از آن شما باشد.

۱۰) اَكْمِلِ الْفَرَاقَاتِ بِكَلِمَةٍ مَنَاسِبَةٍ مِنْ بَيْنِ الْقَوْسَيْنِ (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ):

- (الدِّمَاغُ - الزَّمَلُ - الْحَيَّةُ - كَأْسُ الْمُبَارَاةِ - نَقَارُ الْخَشَبِ - الْقَفْرَةَ - الْجَنَاحُ - الْفَرَيْسَةَ - الْفَمُ - الظَّنِينِ)
۹۷۰. جَانِزَةٌ لِلْفَائِزِ فِي الْمُسَابَقَةِ. (.....)
۹۷۱. طَائِرٌ يَنْقُرُ جُذُوعَ الْأَشْجَارِ وَيَصْنَعُ عُشًّا فِيهَا. (.....)
۹۷۲. حَيَّوَانٌ يَمْشِي فِي الْبَرِّ عَلَى بَطْنِهِ. (.....)
۹۷۳. مَا يَسْتَعِينُ بِهِ الطَّائِرُ لِلطَّيْرَانِ. (.....)
۹۷۴. يَصِيدُهَا الْحَيَّوَانُ وَيَتَنَاوَلُهَا. (.....)
۹۷۵. نَوْعٌ مِنَ الْأَصْوَاتِ كَصَوْتِ جَنَاحِ الطَّيْرِ. (.....)
۹۷۶. تُرَابٌ جَنْبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ أَوْ فِي الضَّحْرَاءِ. (.....)
۹۷۷. عُضْوٌ مِنَ الْجِسْمِ وَقَعَ تَحْتَ الْأَنْفِ. (.....)

(۸ سؤال)

صحیح و خطا براساس واقعیت و کتاب درسی

مشاوره: حواستان باشد که ممکن است در این سوالات طراح سؤال روی به جمله سازی آورد و صرفاً به جملاتی که عیناً در کتاب آمده بسنده نکند. مثلاً براساس متن درس، جمله «إِن تَنْظُرُوا إِلَى مَخْلُوقَاتِ اللَّهِ تَشَاهِدُوا قُدْرَةَ اللَّهِ: اگر به آفریده های خداوند نگاه کنیم قدرت خدا را می بینیم» را بدهد که خُب صحیح است. به عبارت دیگر شما باید بعد از مطالعه دقیق خط به خط کتاب درسی جملات تغییر یافته امتحان را براساس اطلاعات خودتان و کتاب بررسی کرده و سپس درباره درست یا نادرست بودن آن تصمیم بگیرید. یادتان نرود که این بخش ۵/ تا ۱ نمره خیلی مهم دارد.

۱۱) عَيِّنِ الْخَطَأَ وَالصَّحِيحَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ أَوْ الْوَاقِعِ (X ✓):

۹۷۸. التَّمَسَّحُ يَبْكِي عِنْدَ أَكْلِ فَرَيْسَتِهِ. (.....)
۹۷۹. الْمُدْرَبُ مَنْ يَحْكُمُ فِي الْمُبَارَاةِ بَيْنَ الْفَرِيقَيْنِ. (.....)
۹۸۰. الدِّمَاغُ عُضْوٌ مُهِمٌّ فِي الْجِسْمِ لِشَمِّ الرِّوَانِحِ. (.....)
۹۸۱. الْحَوْثُ سَمَكَةٌ ذَاتُ جُنَّةٍ كَبِيرَةٍ لَا تَسْتَطِيعُ الْعَيْشَ إِلَّا فِي الْمَاءِ. (.....)
۹۸۲. الْفَرَيْسَةُ صَيْدٌ يَأْكُلُهُ الْحَيَّوَانُ أَوْ الطَّيْرُ لِرَفْعِ جَوْعِهِ. (.....)
۹۸۳. الْمِظْلَّةُ أَدَاةٌ لِحِفْظِ الْإِنْسَانِ أَمَامَ أَشِعَّةِ الشَّمْسِ أَوْ نُزُولِ الْمَطَرِ أَوْ التَّلَجِ. (.....)
۹۸۴. الْجَنَاحُ عُضْوٌ يُسَاعِدُ الْأَسْمَاكَ فِي السَّيْرِ فِي الْمَاءِ. (.....)
۹۸۵. الْمُرَابِئِلُ هُوَ الَّذِي يَجْمَعُ الْأَخْبَارَ وَيَنْشُرُهَا. (.....)

ترجمة جملات (۲۴ سؤال)

(۳۵ سؤال)

جملات کتاب درسی

مشاوره: به بخش مهم، پرنمره و بسیار حیاتی ترجمه جملات رسیدیم. در این بخش می خواهیم درباره یک نکته بسیار مهم با شما صحبت کنیم. ممکن است فکر کنید که در این سؤال فقط ترجمه فعل و توجه به مفرد و جمع بودن و حفظ کلمات و جملات کتاب به شما کمک می کند تا یک جمله را به صورت دقیق ترجمه کنید و نمره آن را بگیرید. اما باید بگوییم که ترجمه برخی از جملات به صورت فیس تو فیس با نکات قواعدی در ارتباط است و می بینیم که در سوالات ترجمه نیز رد پای قواعد در میان است؛ مخصوصاً درباره این درس. بدانید که برخی از جملات را می توان به دو صورت ترجمه کرد و هر دو صورت آن نیز صحیح می باشد. مثلاً اگر یک جمله شرطی داشته باشیم که در آن فعل شرط و جواب شرط ماضی باشد، هم می توانیم فعل های جمله را به صورت ماضی ساده و هم می توانیم آن ها را به صورت مضارع (اولی التزامی، دومی اخباری) ترجمه کنیم. پیشنهاد ما این است که در این حالت هر دو ترجمه را بنویسید تا مصحح سؤال با توجه به نوشته شما نمره کامل را برای شما در نظر بگیرد. لطفاً دقت کنید؛ ما نگفتیم که زیاد بنویسید بلکه منظورمان این است که در جملاتی که دو وجهی هستند هر دو ترجمه آن ها را که هر دو نیز صحیح اند بنویسید تا بتوانید نمره کامل را کسب کنید.

۱۲) تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ:

۹۸۶. هَذِهِ السَّرْعَةُ لَا تَضُرُّ دِمَاغَهُ الصَّغِيرَ.
۹۸۷. «... إِذَا خَاطَبْتَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا»
۹۸۸. نَحْنُ نَشْعُرُ بِالسَّرُورِ وَنَتَمَنَّى عَلَى كَأْسِ الْمُبَارَاةِ.
۹۸۹. فَإِن تُحَاوِلْ رُؤْيَةَ جَنَاحِيهِ لَا تَقْدِرْ.
۹۹۰. إِنِطْلَاقَهُ وَتَوَقُّفُهُ السَّرِيعَانِ يُثِيرَانِ التَّعْجَبَ.
۹۹۱. مَنْ يَتَفَكَّرُ فِي خَلْقِ اللَّهِ، يُشَاهِدُ قُدْرَةَ اللَّهِ.
۹۹۲. أَهْنَى السَّعَبِ بِفُوزِ الْفَرِيقِ الْوَطَنِيِّ.
۹۹۳. سُمِّيَ ظَلَانًا؛ لِأَنَّهُ يُخْدِثُ ظَلِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ.
۹۹۴. «... وَ مَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ...»
۹۹۵. يُعَدُّ الْحَوْثُ الْأَرْزُقَ أَكْبَرَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي الْعَالَمِ.
۹۹۶. «... إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ»
۹۹۷. يُقَدِّرُ الْعُلَمَاءُ أَنْوَاعَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي بَحَارِ الْعَالَمِ بِالْمَلَايِينِ.
۹۹۸. تَفَكَّرُوا فِي الْخَلْقِ وَلَا تَفَكَّرُوا فِي الْخَالِقِ.
۹۹۹. مَنْ سَأَلَ فِي صَغَرِهِ، أَجَابَ فِي كِبَرِهِ.
۱۰۰۰. هَذَا الطَّائِرُ يَنْقُرُ جِذْعَ الشَّجَرَةِ بِمِنْقَارِهِ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي الثَّانِيَةِ عَلَى الْأَقْلَى.
۱۰۰۱. تَسْقُطُ أَسْنَانُ سَمَكِ الْقِرْشِ دَائِمًا.
۱۰۰۲. هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ لِسَانَ نَقَارِ الْخَشَبِ طَوِيلٌ.
۱۰۰۳. لَا يَقْدِرُ الْإِنْسَانُ السَّيْرَ عَلَى الرَّمَالِ الصَّحْرَاوِيَّةِ فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ.
۱۰۰۴. التَّمَسَّحُ بَعْدَ أَنْ يَتَنَاوَلَ طَعَامَهُ، يَسْتَرِيحُ عَلَى الشَّاطِئِ.
۱۰۰۵. نَقَارُ الْخَشَبِ يَنْقُرُ جِذْعَ الشَّجَرَةِ دُونَ أَنْ يَضُرَّ دِمَاغَهُ.

۱۰۰۶. عِنْدَمَا فَتَحَ التَّمْسَاخُ فَمَهُ دَخَلَ فِيهِ طَائِرٌ.
 ۱۰۰۷. «وَمَا تَقْدُمُوا أَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ»
 ۱۰۰۸. إِنْ تَزْرَعُوا الْعُدُونَ، تَحْصُدُوا الْخُسْرَانَ.
 ۱۰۰۹. فَيَقْتَرِبُ مِنَ التَّمْسَاخِ نَوْعٌ مِنَ الطُّيُورِ بِاسْمِ الرَّقْرَاقِ.
 ۱۰۱۰. وَ بَعْدَ أَنْ يَنْتَهِيَ مِنْ تَنْظِيفِ أَسْنَانِ التَّمْسَاخِ، يُخْرُجُ الرَّقْرَاقُ بِسَلَامَةٍ.
 ۱۰۱۱. يَطِيرُ السَّمَكُ الطَّائِرُ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ بِرَعَائِفِهِ الْكَبِيرَةِ.
 ۱۰۱۲. لِلْسَّنَجَابِ الطَّائِرِ غِشَاءٌ خَاصٌّ كَالْمِظَلَّةِ يَفْتَحُهُ حِينَ يَقْفِرُ.
 ۱۰۱۳. فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ تَضَعُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ.

جملات ترکیبی و جدید (۱۸ سؤال)

مشاوره: برای بار چندم این نکته را می‌گوییم که به یاد داشته باشید در این سؤال، به غیر از آیات که غالباً ثابت هستند، سایر جملات کتاب درسی ممکن است با تغییرات جزئی یا کلی مواجه شوند. این تغییرات می‌توانند به صورت جملاتی باشند که شما را به یاد بخش‌های خاصی از کتاب بیندازند، یا حتی جملات کاملاً جدیدی که از لغات آشنای کتاب ساخته شده‌اند. بنابراین در این بخش با دقت و آرامش به سؤالات پاسخ دهید و از هرگونه عجله‌ای بپرهیزید، زیرا این امر می‌تواند منجر به از دست دادن نمره شود.

۱۳ ترجمه الجمل التالية:

۱۰۲۱. نَقَارُ الْخَشَبِ كَانَ يَنْقُرُ جَذَعَ الْأَشْجَارِ بِمِنْقَارِهِ.
 ۱۰۲۲. أَتَذَرِي لِمَاذَا لَا نَقْدِرُ أَنْ نَشَاهِدَ جَنَاحِي هَذَا الطَّائِرِ؟
 ۱۰۲۳. يَجِبُ عَلَيْنَا أَنْ نَتَفَكَّرَ فِي خَلْقِ اللَّهِ لِنَشَاهِدَ قُدْرَتَهُ.
 ۱۰۲۴. إِنْ تَتَفَكَّرَ فِي مَخْلُوقَاتِ اللَّهِ الْجَمِيلَةِ تُشَاهِدُ قُدْرَةَ رَبِّكَ.
 ۱۰۲۵. يَسْتَطِيعُ الطَّائِرُ الطَّلَانُ أَنْ يُحَرِّكَ جَنَاحِيهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً فِي الثَّانِيَةِ.
 ۱۰۲۶. تَقُومُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ بِصَيْدِ الطُّيُورِ فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ.
 ۱۰۲۷. تُحْدِثُ سُرْعَةَ حَرَكَةِ جَنَاحِي الطَّائِرِ الطَّلَانِ طَنِينًا.
 ۱۰۲۸. لَا يَسْتَطِيعُ التَّمْسَاخُ أَنْ يُنْظِفَ أَسْنَانَهُ فَيُسَاعِدُهُ الرَّقْرَاقُ.
 ۱۰۲۹. بَعْدَ سُقُوطِ أَسْنَانِ سَمَكِ الْقِرْشِ تَنْمُو أَسْنَانُ جَدِيدَةً مَكَانَهَا.
 ۱۰۳۰. يَطِيرُ السَّمَكُ الطَّائِرُ فَوْقَ سَطْحِ الْمَاءِ لِيَقْرَ مِنْ أَعْدَاءِهِ.
 ۱۰۳۱. سُرْعَةُ نَقْرِ نَقَارِ الْخَشَبِ لَا تُضَرُّ دِمَاغَهُ الصَّغِيرَ.
 ۱۰۳۲. لَا يَقْدِرُ الْإِنْسَانُ أَنْ يَسِيرَ عَلَى الرُّمَالِ الصَّحْرَاوِيَّةِ.
 ۱۰۳۳. يُسَاعِدُ الرَّقْرَاقُ التَّمْسَاخَ عَنْ طَرِيقِ نَقْرِ أَسْنَانِهِ.
 ۱۰۳۴. يَطِيرُ السَّنَجَابُ الطَّائِرُ بِغِشَاءٍ خَاصٍّ كَالْمِظَلَّةِ.
 ۱۰۳۵. يُعَدُّ الْحَوْثُ الْأَزْرَقُ مِنْ مَخْلُوقَاتِ الْخَلْقِ الْكَبِيرَةِ.
 ۱۰۳۶. هُنَاكَ عُضْوَانٌ مُهِمَّانٍ فِي رَأْسِ نَقَارِ الْخَشَبِ.
 ۱۰۳۷. دُمُوعُ التَّمْسَاخِ عِنْدَ أَكْلِ فَرِيسَةٍ أَكْبَرَ مِنْ فَمِهِ لَيْسَتْ حَقِيقِيَّةً.
 ۱۰۳۸. تُقَدَّرُ أَنْوَاعُ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي بَحَارِ الْعَالَمِ بِالْمَلَايِينِ.

انتخاب ترجمه درست (۱۰ سؤال)

مشاوره: در حل سؤالات این بخش به معجزه مقایسه‌گزینه‌ها ایمان بیاورید. همان‌طور که در درس‌های قبل نیز گفتیم حتماً در ابتدا گزینه‌ها را با یکدیگر مقایسه کنید و سپس به تناقض آن‌ها توجه کنید و به دنبال علت آن در جمله عربی سؤال بگردید تا به راحتی به جواب برسید و نیم نمره را از آن خود کنید.

۱۴ انتخاب الترجمة الصحيحة:

۱۰۳۹. «مَنْ يُحَاوِلُ كَثِيرًا، يَصِلُ إِلَى هَدَفِهِ»:
 الف) کسی که تلاش بسیاری کند، به هدفش می‌رسد.
 ب) هر کس بسیار تلاش کند، به هدفش می‌رسد.
 ۱۰۴۰. «تَفَرَّرُ عُيُونُ التَّمْسَاخِ سَائِلًا كَأَنَّهُ دُمُوعٌ»:
 الف) چشمان تمساح مایعی را ترشح می‌کند که مانند اشک است.
 ب) چشم تمساح مایعی ترشح می‌کند که شبیه اشک است.
 ۱۰۴۱. «مَنْ فَكَّرَ قَبْلَ كَلَامِهِ قَلَّتْ أَخْطَاؤُهُ»:
 الف) هر کس قبل از سخن گفتن بیندیشد، خطاهایش کم می‌شود.
 ب) هر کس پیش از سخن گفتنش اندیشه کند، اشتباهاتش کم می‌شود.

۱۰۴۲. «إِنْ تُجَالِسُوا الْأَشْرَارَ تَبْتَعِدُوا عَنِ التَّقَدُّمِ»:

- الف) اگر با بدان هم‌نشینی کنید از پیشرفت دور می‌شوید.
 ب) اگر با بدان نمی‌نشستید، پیشرفت می‌کردید.

۱۰۴۳. ما بئرُ فوز الفريق في هذه المباراة؟

- الف) راز برنده شدن تیم ما در این مسابقه‌ها چیست؟
 ب) راز پیروزی تیم در این مسابقه چیست؟

۱۰۴۴. «الجنَّاحُ عُضْوٌ يَطِيرُ بِهِ الطَّائِرُ»:

- الف) بال، عضوی است که پرندگان با آن پرواز می‌کنند.
 ب) بال، عضوی است که پرنده به وسیله آن پرواز می‌کند.

۱۰۴۵. «يَبْلُغُ طَوْلُهُ ثَلَاثِينَ مِتْرًا»:

- الف) طولش به سی متر می‌رسد.
 ب) طول آن به سه متر می‌رسد.

۱۰۴۶. «إِذَا وَقَفَ طَيْرٌ عَلَى ذَنْبِ الْخَيْتَةِ تَصِيدُهُ»:

- الف) وقتی پرنده‌ای روی دم مار می‌ایستد، شکار می‌شود.
 ب) اگر پرنده‌ای روی دم مار بایستد، آن را شکار می‌کند.

۱۰۴۷. «يَتَفَتَّحُ التَّمْسَاحُ فَمَّهُ، فَيَدْخُلُ ذَلِكَ الطَّائِرُ فِيهِ»:

- الف) دهان تمساح باز می‌شود و آن پرنده، وارد آن می‌شود.
 ب) تمساح، دهانش را باز می‌کند و آن پرنده، وارد آن می‌شود.

۱۰۴۸. نَشْكُرُ الْمُدْرَبَ لِلْفَوْزِ فِي الْمُبَارَاةِ:

- الف) برای پیروزی در مسابقه از مربی تشکر می‌کردیم.
 ب) از مربی برای پیروزی در مسابقه تشکر می‌کنیم.

(۱۱ سؤال)

پر کردن جای خالی در ترجمه

مشاوره: لطفاً در این بخش برای پرکردن جای خالی حتماً جمله عربی را یک بار تا انتها بخوانید تا ببینید طراح سؤال دقیقاً ترجمه کدام کلمه را از قلم انداخته تا شما آن را بنویسید و سپس ترجمه ناقص را با صورت عربی سؤال مقایسه کنید. در نوشتن پاسخ اصلاً عجله نکنید. حواستان هست که ۱/۵ نمره در این بخش سؤال داریم؟

۱۵. أكمل الفراغات بالترجمة المناسبة:

۱۰۴۹. «وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أَمَمٌ أَمْثَالُكُمْ»:

هیچ در زمین نیست و نه هیچ پرنده‌ای که با پرواز می‌کند، مگر آنکه آن‌ها [هم] مانند شما هستند.

۱۰۵۰. «طُولُ طَائِرِ الطَّنَانِ خَمْسَةٌ سَنْتِمِترَاتٍ وَيَطِيرُ إِلَى الْأَعْلَى وَالْأَسْفَلِ»:

طول سانتی‌متر است و به و پرواز می‌کند.

۱۰۵۱. «مَا فَعَلْتَ مِنَ الْخَيْرَاتِ، وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لِآخِرَتِكَ»:

..... از انجام بدهی، آن‌ها را برای آخرت می‌یابی.

۱۰۵۲. «يُخْرِكُ طَائِرِ الطَّنَانِ جَنَاحَيْهِ ثَمَانِينَ مَرَّةً تَقْرِيبًا فِي الثَّانِيَةِ الْوَاحِدَةِ»:

مرغ مگس بال‌هایش را تقریباً در حرکت می‌دهد.

۱۰۵۳. «يَبْدَأُ الزَّقْرَاقُ بِنَقْرِ بَقَايَا الطَّلَعِ مِنْ فَمِ التَّمْسَاحِ»:

..... شروع به باقی‌مانده‌های غذا از دهان تمساح می‌کند.

۱۰۵۴. «هُنَاكَ نَوْعٌ مِنَ الْأَسْمَاقِ يَقْفِزُ مِنَ الْمَاءِ بِخَرْكَةٍ مِنْ ذَنْبِهِ الْقَوِيِّ»:

نوعی از ماهی‌ها وجود دارد که با حرکت از آب

۱۰۵۵. «بَدَأَ الْمُدْرَبُ بِتَعْلِيمِ الرِّبَاطِيِّينَ»:

..... شروع به ورزشکاران کرد.

۱۰۵۶. «إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا»:

اگر از خدا ، برایتان حق از باطل قرار می دهد.

۱۰۵۷. «يَطِيرُ هَذَا السَّمَكُ خَمْسًا وَأَرْبَعِينَ ثَانِيَةً ثُمَّ يَنْزِلُ إِلَى الْمَاءِ»:

این ماهی، پرواز می کند؛ سپس به سوی آب،

۱۰۵۸. «مَنْ يُفَكِّرْ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَا غَالِبًا»:

هر کس قبل از سخن گفتن اغلب از خطا و اشتباه

۱۰۵۹. «هَلْ عِنْدَكَ حَدِيثٌ آخَرٌ؟»:

آیا دیگری ؟

ترجمه انواع فعل و اسم (۳۳ سؤال)

(۸ سؤال)

نوشتن ترجمه درست

مشاوره: به عنوان یک معلم عربی که در طی روزهای هفته با تعداد بسیاری از دانش آموزان در پایه های مختلف سروکار دارم باید بگویم که عمده بچه ها از پاسخ دادن به این بخش صرف نظر می کنند؛ زیرا می گویند که هرچه می نویسیم غلط درمی آید. اما علت چیست؟ در پاسخ این سؤال باید بگویم که مشکل دانش آموزان در این بخش به دو قسمت تقسیم می شود؛ اول اینکه آن ها روی زمان ها و صیغه های فعل ها کامل مسلط نیستند و بعضاً دیده شده که حتی فرق زمان های ماضی و مضارع را نیز نمی دانند. مشکل دوم عجله کردن و تلاش برای یکجا پاسخ دادن به این سؤالات است. یعنی دانش آموز تا فعل «قد تکتبین» را می بیند می خواهد در همان لحظه و بدون هیچ تفکری به آن پاسخ دهد. دوستان عزیزم لطفاً در این بخش با حفظ آرامش ابتدا به عاملی که قبل از فعل آمده توجه کنید (مثلاً در مثال گفته شده «قد» که قبل از فعل مضارع می آید و معنای گاهی یا شاید دارد) و سپس تلاش کنید تا زمان و صیغه فعل را پیدا کنید آن وقت می بینید که چقدر پاسخ دادن به این نوع سؤالات برایتان راحت خواهد شد.

۱۶ ترجم الأفعال و الأسماء:

۱۰۶۰. تَبَّتْ (استوار ساخت)

الف) قَدْ تَبَّتُوا:

ب) كَانَا يُتَبَّتَانِ:

ج) سَتُبَّتُ:

۱۰۶۱. خَاطَبَ (خطاب کرد)

الف) لَا تُخَاطِبُوا:

ب) خَاطِبِينَ:

ج) الْمُخَاطَب:

۱۰۶۲. تَعَادَلَ (برابر شد)

الف) تَعَادَلَا:

ب) يَتَعَادَلُونَ:

ج) الْمُتَعَادِل:

۱۰۶۳. حَاوَلَ (تلاش کرد)

الف) حَاوَلُوا:

ب) قَدْ حَاوَلُ:

ج) حَاوَلُ:

۱۰۶۴. أَحْسَنَ (نیکی کرد)

الف) قَدْ أَحْسَنُوا:

ب) كَانَ يُحْسِنُ:

ج) الْمُحْسِن:

۱۰۶۵. سَجَّلَ (ثبت کرد)

الف) سَجَّلَ:

ب) قَدْ يُسَجَّلُ:

ج) الْمُسَجَّل:

۱۰۶۶. اجْتَهَدَ (تلاش کرد)

الف) اجْتَهَدْنَا:

ب) كَانُوا يَجْتَهِدُونَ:

ج) الاجْتِهَاد:

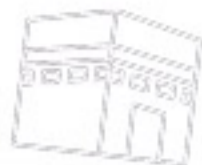
۱۰۶۷. تَكَلَّمَ (سخن گفت)

الف) أَتَكَلَّمُ:

ب) كُنَّا نَتَكَلَّمُ:

ج) الْمُتَكَلَّمُ:

مشاوره: حواستان را خوب جمع کنید که در سوالات این بخش احتمالاً گزینه‌ها خیلی شبیه به هم می‌باشند. واضح است که علت آوردن این قسمت در کتاب، حساس کردن شما روی ترجمه فعل‌ها و برخی از اسم‌هاست که ممکن است به صورت ترکیبی در قسمت‌های مختلف از آن‌ها سؤال ببینیم. پس به شباهت فعل‌ها و علی‌الخصوص فعل‌های هم‌ریشه در این قسمت خیلی توجه کنید.

۱۷) اِنْتخِبِ التَّرْجَمَةَ الْمُنَاسِبَةَ لِلأَفْعَالِ وَ لِلأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ:

☐ الف) می‌اندیشد	☐ ب) می‌اندیشید	۱۰۶۸. يَتَفَكَّرُ:
☐ الف) اندیشیدند	☐ ب) بیندیشید	۱۰۶۹. يَا أَيُّهَا الطَّلَابُ، تَفَكَّرُوا:
☐ الف) اندیشمند	☐ ب) بسیار دانا	۱۰۷۰. الْمُتَّفَكِّرُ:
☐ الف) پرواز کرد	☐ ب) پرواز کرده بود	۱۰۷۱. طَارَ:
☐ الف) پرواز کرده بود	☐ ب) پرواز می‌کرد	۱۰۷۲. كَانَ يَطِيرُ:
☐ الف) خلبان	☐ ب) پرنده	۱۰۷۳. الطَّائِرُ:
☐ الف) تلاش می‌کند/ موفق می‌شود	☐ ب) تلاش می‌کند/ موفق خواهد شد	۱۰۷۴. مَنْ يَجْتَهِدْ، يَنْجُحْ:
☐ الف) می‌خورند	☐ ب) خوردند	۱۰۷۵. تَنَاوَلُوا: +۲۰
☐ الف) خورده است	☐ ب) گاهی می‌خورد	۱۰۷۶. قَدْ يَتَنَاوَلُ:
☐ الف) نمی‌خوری	☐ ب) نخور	۱۰۷۷. لَا تَتَنَاوَلُ:
☐ الف) ایجاد کرده است	☐ ب) ایجاد شده است	۱۰۷۸. قَدْ أَحْدَثَ:
☐ الف) ایجاد می‌کنند	☐ ب) ایجاد می‌کردند	۱۰۷۹. كَانُوا يُحْدِثُونَ:
☐ الف) ایجاد می‌شود	☐ ب) ایجاد می‌کند	۱۰۸۰. يُحْدَثُ: +۲۰
☐ الف) یاری می‌کنیم	☐ ب) یاری می‌جوییم	۱۰۸۱. نُسَاعِدُ:
☐ الف) گاهی یاری کرده است	☐ ب) شاید یاری کند	۱۰۸۲. قَدْ يُسَاعِدُ: +۲۰
☐ الف) یاری کردن	☐ ب) یاری‌کننده	۱۰۸۳. الْمُسَاعِدَةُ:
☐ الف) حرکت کرد	☐ ب) حرکت داد	۱۰۸۴. حَرَّكَ: +۲۰
☐ الف) حرکت می‌دهد	☐ ب) حرکت می‌داد	۱۰۸۵. كَانَ يُحَرِّكُ:
☐ الف) حرکت داده شده	☐ ب) حرکت دهنده	۱۰۸۶. الْمُحَرِّكُ: +۲۰
☐ الف) پرواز کرد	☐ ب) پریدن	۱۰۸۷. الْقَفْرَةُ:
☐ الف) جهش می‌کند	☐ ب) می‌پرید	۱۰۸۸. يَقْفِرُ: +۲۰
☐ الف) خارج می‌شود	☐ ب) خارج می‌کند	۱۰۸۹. يَخْرُجُ:
☐ الف) بازی کرده بود	☐ ب) بازی کرد	۱۰۹۰. لَعِبَ:
☐ الف) بازی می‌کنیم	☐ ب) بازی می‌کردیم	۱۰۹۱. كَانَ نَلْعَبُ:
☐ الف) بازیکن	☐ ب) ورزشگاه	۱۰۹۲. الْمَلْعَبُ:

درک مطلب (۱۸ سؤال)

مشاوره: حتماً برای پاسخ دادن به سوالات این قسمت یعنی سوالات درک مطلب که غالباً شش سؤال ۲۵/۰- نمره (مجموعاً ۱/۵ نمره) از آن‌ها داریم یک نگاهی به بخش ویژه در انتهای کتاب و علی‌الخصوص به قسمت کلمات پرسشی و پاسخ‌های مناسب آن بیندازید، زیرا کلمات پرسشی ارتباط مستقیمی با سوالات درک مطلب دارند. ضمناً حواستان باشد که در پاسخ دادن به سوالات این قسمت لزوماً دنبال کلماتی که عیناً در سؤال و متن تکرار شده‌اند نباشید؛ مثلاً ممکن است در کلمات متن «ذئب: دُم» را ببینید اما در سؤال از مترادف آن یعنی «ذئب» استفاده کند.

١٨ اقرأ النصوص ثم أجب عن الأسئلة التالية:

من يتفكر في خلق الله، يُشاهد قدرة الله. هناك آيات كثيرة من الله في الطبيعة. لكل من الكائنات الحيّة عجائب و هذا مثال على عجائب الكائنات: الحوت الأزرق أكبر الكائنات الحيّة في العالم لأنه يبلغ وزنه مئة وسبعين طناً تقريباً. تصنع حيّة الصحراء ذنبها في الرّمْل، ثم تقف كالعصا. فإذا وقف طير عليها تصيده. نقار الخشب طائر ينقر الشجرة عشر مرّات في الثانية و هذه السرعة لا تُضّر دماغه الصّغير بسبب وجود لسان الطائر الذي يدور داخل جمجمته.

١٠٩٣. هل نجد آيات الله في الطبيعة؟

١٠٩٤. كم مرّة ينقر نقار الخشب الشجرة؟

١٠٩٥. ما هو أكبر الكائنات الحيّة في العالم؟

١٠٩٦. متى تصيد حيّة الصحراء فريستها؟

السّمك الطائر نوع من الأسماك. يقفز من الماء و يطير خمساً و أربعين ثانية. في منتصف النهار تجعل حيّة الصحراء ذنبها في الرّمْل ثم تقف كالعصا. فإن وقف طير عليها تصيده.

(هماهنگ استان البرز ١٤٠٣)

١٠٩٧. كم مدة يطير السّمك الطائر؟

١٠٩٨. متى تجعل حيّة ذنبها في الرّمْل؟

١٠٩٩. من أين يقفز السّمك الطائر؟

١١٠٠. كيف تقف حيّة في الرّمْل؟

نقار الخشب ينقر جذع الشجرة بمنقاره عشر مرّات في الثانية و هذه السرعة لا تُضّر دماغه الصّغير بسبب وجود عضوين في رأسه لدفع الضربات. هذا خلق الله فمن يتفكر فيه يُشاهد قدرة الله.

(هماهنگ لرستان ١٤٠٣)

١١٠١. كم مرّة ينقر نقار الخشب جذع الشجرة في الثانية؟

١١٠٢. لماذا لا تُضّر هذه السرعة دماغه الصّغير؟

١١٠٣. عيّن فعل الشرط في النص.

١١٠٤. عيّن الجاز و المجرور في النص.

إن الأشجار لها فوائد كثيرة للحياة على الأرض. هي تُعطي الناس الثمار؛ تُقلّل من أضرار الغازات الملوّثة التي تُنتجها المصانع. في المناطق التي تُقطع الأشجار تُخرّب فيضانات المياه (سيل) الأراضي و البيوت. فيخسر الناس كثيراً. يستريح الناس تحت ظلّها للتقليل من تعبهم. إن من قام بغرس الأشجار كتب الله له من الأجر بقدر ما يخرج من الثمرة من تلك الشجرة.

١١٠٥. في أيّ أمكنة تُخرّب الأمطار الكثيرة الأراضي؟

١١٠٦. ما فوائد الأشجار؟

١١٠٧. لماذا يستريح الناس تحت الأشجار؟

١١٠٨. ما أجر الذي يغرس الأشجار؟

١١٠٩. ما تُنتج الغازات الملوّثة؟

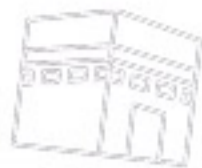
١١١٠. عيّن الصّحيح حسب النص:

الف) تُغذي الأشجار من الأرض.

ب) تنمو بعض الثمار على جذع الأشجار.

ج) لقطع الأشجار آثارٌ مُخرّبة على الحياة.

قواعد یازدهم (۳۱ سؤال)

(۱۷ سؤال)

شناخت ادات شرط، فعل شرط و جواب شرط

مشاوره: معمولاً سؤالات قواعدی این درس به این صورت طراحی می‌شود که شما باید در یک جمله شرطی بتوانید ارکان آن یعنی ادات شرط، فعل شرط و جواب شرط را تشخیص دهید و بنویسید. در بیشتر موارد ترجمه کامل یا بخشی از این جمله را نیز از شما می‌خواهند. کار سختی ندارید. درسنامه این درس را بخوانید (چندبار بخوانید لطفاً) سپس سراغ این قسمت از سؤالات آمده و ببینید که به سادگی می‌توانید از پس سؤالات بر بیایید.

۱۹ عین اداة الشرط و فعل الشرط و جواب الشرط في الجمل التالية:

۱۱۳۰. ﴿... إِذَا خَاطَبْتَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾
 ۱۱۳۱. ﴿... فَإِنْ تُحَاوِلْ رُؤْيَا جَنَاحِيهِ لَا تَقْدِرْ﴾
 ۱۱۳۲. ﴿... مَنْ يَتَفَكَّرْ فِي خَلْقِ اللَّهِ، يُشَاهِدْ قُدْرَةَ اللَّهِ﴾
 ۱۱۳۳. ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَغْلُمُهُ اللَّهُ﴾
 ۱۱۳۴. ﴿... مَنْ سَأَلَ فِي صَعْرِهِ، أَجَابَ فِي كِبَرِهِ﴾
 ۱۱۳۵. ﴿إِذَا اجْتَهَدْتَ، نَجَحْتَ﴾
 ۱۱۳۶. ﴿... مَنْ يُسَاعِدِ الْمَظْلُومَ فَهُوَ يُشَاهِدُ نَتِيجَةَ عَمَلِهِ﴾
 ۱۱۳۷. ﴿... مَنْ يُحَاوِلْ كَثِيرًا، يَصِلْ إِلَى هَدَفِهِ﴾
 ۱۱۳۸. ﴿... إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا...﴾
 ۱۱۳۹. ﴿... مَنْ فَكَرَ قَبْلَ كَلَامِهِ قَلَّتْ أخطاءُهُ﴾
 ۱۱۴۰. ﴿إِنْ تُجَالِسُوا الْأَشْرَارَ تَبْتَعِدُوا عَنِ التَّقَدُّمِ﴾
 ۱۱۴۱. ﴿... مَنْ يَجْتَهِدْ لِإِجَادِ التَّفْرِيقِ فَهُوَ عَمِلُ الْعَدُوِّ﴾
 ۱۱۴۲. ﴿... إِنْ لَا يَجْتَهِدِ التَّلْمِيزُ فِي الدَّرَاسَةِ يَرْسُبْ﴾
 ۱۱۴۳. ﴿... إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَ يُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾
 ۱۱۴۴. ﴿... مَا عَمِلْتَ فِي خَلْوَتِكَ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾
 ۱۱۴۵. ﴿... مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ...﴾
 ۱۱۴۶. ﴿... مَا تَرَزَّعَ فِي الدُّنْيَا، تَخْصُذُ فِي الْآخِرَةِ﴾

(۱۴ سؤال)

تشخیص جواب شرط مناسب

مشاوره: می‌توانیم با قطعیت بگوییم که از سؤالات قواعدی این درس یعنی جملات شرطی و ارکان این جملات، هم در قسمت ترجمه و هم در بخش قواعد به صورت مستقیم سؤال خواهد آمد. بنابراین حواستان به قسمت‌های مختلف قواعد که از آن‌ها سؤال طرح شده است باشد؛ علی‌الخصوص به سؤالات زیر که مربوط به انتخاب جواب شرط مناسب است. حتماً برای پاسخ دادن به سؤالات این بخش یکبار دیگر درسنامه را مطالعه کنید و روی نکات آن تمرکز کنید. مثلاً بدانید که جواب شرط چه زمانی باید «ف» بگیرد یا جواب شرط باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد.

۲۰ اكمل الفراغ حسب قواعد الجمل الشرطية:

۱۱۳۸. ما تَعْمَلُ مِنْ خَيْرٍ فِي الدُّنْيَا ثمرته في الآخرة. (تجدوا - تجد) ۱۱۳۵. ما تَطْلُبُ مِنَ الْخَيْرِ لِالْآخِرِينَ نَتِيجَتِهِ. (فإنك ترى - إنك ترى)
 ۱۱۳۹. ما تَنْتَجِبُ مِنْ هَذِهِ الْكُتُبِ ف..... مُفِيدَةٌ لَكَ. (هي - هو)
 ۱۱۴۰. مَنْ صَبَرَ أَمَامَ صُعُوبَاتِ الدَّهْرِ بلاسكت. (يَنْجَحُ - لَا يَنْجَحُ) ۱۱۳۷. مَنْ يَسْمَعُ آيَاتِ الْقُرْآنِ (فأجزها عظيم - فأجزه عظيم)
 ۱۱۳۱. مَنْ اجْتَهِدَ فِي نُصْرَةِ الْمُسْلِمِينَ اللهُ. (ينصره - تنصره) ۱۱۳۸. إِنْ نَدَرْتُ دَرُوسَنَا مِنَ الْمَدْرَسَةِ. (نتخرج - سوف نتخرج)
 ۱۱۳۲. مَنْ عَمِلَ الْبِرَّ وَالْإِحْسَانَ نَتِيجَةُ ذَلِكَ. (وَجَدَن - وَجَد) ۱۱۳۹. إِذَا تُرِيدُ أَنْ تَنْجَحَ لِرِضَى اللَّهِ. (فَاعْمَلْ - اِعْمَلْ)
 ۱۱۳۳. مَنْ عَلَّمَ عِلْمًا (له أجر من عمل به - فله أجر من عمل به) ۱۱۴۰. إِذَا تَكَلَّمْتَ مَعَ وَالِدَيْكَ صَوْتِكَ فَوْقَ صَوْتَيْهِمَا. (لا ترفع - فلا ترفع)
 ۱۱۳۴. إِذَا وَصَلْتَ إِلَى غَايَتِكَ فِي كُلِّ أَمْرٍ. (نَجَحْتَ - نَجَحْتَ) ۱۱۴۱. إِنْ يَجْتَهِدِ الطُّلَابُ طَوْلَ السَّنَةِ ثمرته. (يجد - يجدوا)

قواعد پایه (۱۱۴ سؤال)

(۲۰ سؤال)

مقدمه و مرور کلیات

مشاوره: قبل از اینکه به سراغ سؤالات نقش‌یابی و محل اعرابی و سؤالات ترکیبی برویم لازم است که ابتدا کلیات را در قالب یک سری سؤال بررسی کنیم. این قسمت دقیقاً همان کلیات است که معمولاً در طراحی آن‌ها سعی کردیم که از کلمات چالشی و سخت استفاده کنیم تا برای پاسخ دادن به سؤالات قسمت‌های بعد آماده شوید.

٢١) اِنتْخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ حَسَبَ قَوَاعِدِ الْمُفْرَدَاتِ:

☐ الف) الفعل الماضي	☐ ب) الفعل المضارع	١١٤٢. أجاب:
☐ الف) المثني	☐ ب) المفرد	١١٤٣. خُسران:
☐ الف) المفرد	☐ ب) المثني	١١٤٤. فُرْقان:
☐ الف) المذكر	☐ ب) المؤنث	١١٤٥. أنْفُس:
☐ الف) الجمع المكسر	☐ ب) الجمع السالم للمؤنث	١١٤٦. أموات:
☐ الف) الاسم والمفرد	☐ ب) الفعل الماضي	١١٤٧. جُلوس:
☐ الف) اسم التفضيل للمذكر	☐ ب) اسم التفضيل للمؤنث	١١٤٨. الأَعْلَم:
☐ الف) اسم المفعول	☐ ب) المصدر والمؤنث	١١٤٩. مُسَابِقَةٌ:
☐ الف) الجمع المكسر	☐ ب) الجمع السالم للمذكر	١١٥٠. مَلابِين:
☐ الف) المثني	☐ ب) الجمع المكسر	١١٥١. أَسنان:
☐ الف) اسم الفاعل	☐ ب) اسم المفعول	١١٥٢. مُدْرَب:
☐ الف) اسم المفعول	☐ ب) اسم الفاعل	١١٥٣. مُرَابِل:
☐ الف) المفرد	☐ ب) المثني	١١٥٤. الفَرِيقان:
☐ الف) الجمع المكسر	☐ ب) المثني	١١٥٥. أُسبوعِين:
☐ الف) الجمع السالم للمؤنث	☐ ب) المفرد	١١٥٦. مُبَارَاة:
☐ الف) المؤنث	☐ ب) المذكر	١١٥٧. أَقْدَام:
☐ الف) اسم الفاعل	☐ ب) اسم المفعول	١١٥٨. مُنْتَصَف:
☐ الف) المثني	☐ ب) الجمع المكسر	١١٥٩. جَناحِين:
☐ الف) المذكر	☐ ب) المؤنث	١١٦٠. الصَّحْرَاء:
☐ الف) المذكر	☐ ب) المؤنث	١١٦١. زَعانِف:

(١٥ سؤال)

٢٢) تشخيص و ترجمة فعلها براساس لازم و متعدى بودن

٢٢) عَيِّنِ الْأَفْعَالَ الْأَلْزِمَةَ وَالْمُتَعَدِّيَةَ فِي الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ ثُمَّ تَرَجِّمِهَا:

١١٦٢. نَقَّارِ الخَسْبِ طَائِرٌ يَنْقُرُ جُذُوعَ الأشجار.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٦٣. تَسْقُطُ أسنانٌ سَمَكِ القِرْشِ دائِماً.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٦٤. «إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قالوا سَلاماً»	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٦٥. هَذِهِ السُّرْعَةُ لَا تُضَرُّ دِمَاغَهُ الصَّغِيرَ.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٦٦. اِنْتِطالِقُهُ وَ تَوَقُّفُهُ السَّرِيعانِ يُثِيرانِ التَّعَجُّبَ.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٦٧. يَطِيرُ إلى الأعلى وَ الأنْفَلِ.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٦٨. أَهْنَتَكَ بِفَوْزِ الفَرِيقِ الوَطْئِيِّ.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٦٩. التَّمْساخُ يَسْتَرِيحُ عَلى السَّاطِئِ.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٧٠. يُقَدِّرُ العُلَماءُ أنواعَ الكائِناتِ الحَيَّةِ فِي بِحارِ العالَمِ بِالمَلابِينِ.	الفعل و نوعه:	الترجمة:
١١٧١. نَلْعَبُ بِكُلِّ حَماسِ.	الفعل و نوعه:	الترجمة:

مشاوره: همان‌طور که می‌دانید و قبلاً نیز اشاره کرده‌ایم در این قسمت بین ۱ تا ۱/۵ نمره سؤال داریم و عملاً تمامی موارد و سؤالات این قسمت مربوط به پایه دهم است. زیرا ما در کتاب یازدهم به جز ۲ مورد که مربوط به درس آخر کتاب یازدهم است، محل اعرابی یا نقش مجزایی را یاد نمی‌گیریم اما در اینجا می‌خواهیم به یک نکته بسیار مهم اشاره کنیم. حواستان باشد که برای پیدا کردن نقش کلمه خواسته شده در این قسمت علاوه بر توجه به اعراب کلمه (حرکت حرف آخر)، توجه به اینکه کلمه قبلی آن چه چیزی است بسیار به ما کمک می‌کند. مثلاً اگر قبل از کلمه مورد نظر فعل آمده باشد قطعاً آن کلمه یا فاعل است یا مفعول و یا نائب فاعل و نمی‌تواند مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، یا صفت باشد.

۲۳ عَيْنَ الْمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ لِمَا أُشِيرَ إِلَيْهِ بِخَطِّ:

۱۱۷۲. ﴿إِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا﴾ +۲۰
۱۱۷۳. نَحْنُ نَشْعُرُ بِالسُّرُورِ وَنَتَمَتَّنِي عَلَى كَأْسِ الْمُبَارِيَاتِ.
۱۱۷۴. اِنْتِلاَقُهُ وَتَوَقُّفُهُ السَّرِيعَانِ يُشِيرَانِ التَّعَجُّبِ. +۲۰
۱۱۷۵. مَنْ يَتَفَكَّرُ فِي خَلْقِ اللَّهِ، يُشَاهِدُ قُدْرَةَ اللَّهِ.
۱۱۷۶. يُعَدُّ الْخَوْثُ الْأَزْرَقُ أَكْبَرَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي الْعَالَمِ. +۲۰
۱۱۷۷. تُفَرِّزُ عَيْونُ التَّمْسَاحِ سَائِلًا كَأَنَّهُ دُمُوعٌ.
۱۱۷۸. مَا سَعُورُ اللَّاعِبِينَ بِهَذَا الْفَوْزِ.
۱۱۷۹. الْجَنَاحُ عَضُوٌّ يَطِيرُ بِهِ الطَّائِرُ.
۱۱۸۰. إِذَا وَقَفَ طَيْرٌ عَلَى ذَنْبِ الْحَيَّةِ تَصِيدُهُ.
۱۱۸۱. يَبْدَأُ الرَّقْرَاقُ بِنَقْرِ بَقَايَا الطَّعَامِ مِنْ فَمِ التَّمْسَاحِ.
۱۱۸۲. نَحْنُ نَشْكُرُ الْمُدْرَبَ وَالْحَكَمَ. +۲۰
۱۱۸۳. ﴿إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾
۱۱۸۴. تَصِيدُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ فَرِيَسَتَهَا سَرِيعَةً.
۱۱۸۵. ﴿مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ...﴾
۱۱۸۶. يُخَدِّثُ طَينِيئاً بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ.
۱۱۸۷. يُقَدِّرُ الْعُلَمَاءُ أَنْوَاعَ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ فِي بَحَارِ الْعَالَمِ بِالْمَلَايِينِ.
۱۱۸۸. الطَّائِرُ الطَّنَانُ هُوَ أضعَرُ طَائِرٍ عَلَى الْأَرْضِ.
۱۱۸۹. لِلتَّمْسَاحِ طَرِيقَةٌ غَرِيبَةٌ فِي تَنْظِيفِ أَسْنَانِهِ.
۱۱۹۰. فَيَقْتَرِبُ مِنَ التَّمْسَاحِ نَوْعٌ مِنَ الطَّيُورِ بِاسْمِ الرَّقْرَاقِ.
۱۱۹۱. فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ تَضَعُ حَيَّةُ الصَّحْرَاءِ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ. +۲۰
۱۱۹۲. وَفِي بَعْضِ أَنْوَاعِ هَذَا السَّمَكِ تَنْمُو الْأَفْ الْأَسْنَانِ فِي سَنَةٍ وَاحِدَةٍ.
۱۱۹۳. التَّمْسَاحُ لَا يَبْكِي عِنْدَ أَكْلِ فَرِيَسَتِهِ؟

مشاوره: این قسمت را خیلی خوب بررسی کنید. به این دلیل که سؤالات آن ترکیبی از سؤالات نقش‌یابی و انواع اسم و برخی از موارد است که مطمئناً شما را به چالش خواهد کشید. پس بررسی دقیق آن خالی از لطف نیست و حتماً تسلط شما را روی قسمت‌های مختلف دوچندان خواهد کرد.

۲۴ عَيْنَ الْمَطْلُوبِ مِنْكَ فِي هَذِهِ الْعِبَارَاتِ:

۱۱۹۴. هَذِهِ السُّرْعَةُ لَا تَضُرُّ دِمَاغَهُ الصَّغِيرَ. (المبتدا - الصفة)
۱۱۹۵. فَإِنْ تُحَاوِلْ رُؤْيَةَ جَنَاحِيهِ لَا تَقْدِرْ. (المفعول - مضاف إليه)
۱۱۹۶. ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾ (الفاعل - المجرور بالحرف الجاز)
۱۱۹۷. التَّمْسَاحُ بَعْدَ أَنْ يَتَنَاوَلَ طَعَامَهُ، يَسْتَرِيحُ عَلَى الشَّاطِئِ. (المفعول - الجاز و المجرور)
۱۱۹۸. عِنْدَمَا فَتَحَ التَّمْسَاحُ فَمَهُ دَخَلَ فِيهِ طَائِرٌ. (الفاعل - الجاز و المجرور) +۲۰
۱۱۹۹. مَنْ يُفَكِّرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَايَا غَالِبًا. (الجاز و المجرور - مضاف إليه)
۱۲۰۰. الْمِظْلَةُ أَدَاءٌ لِجَفْظِ الْإِنْسَانِ أَمَامَ أَشْعَةِ الشَّمْسِ. (المبتدا - مضاف إليه) +۲۰
۱۲۰۱. تَضَعُ الْحَيَّةُ ذَنْبَهَا فِي الرَّمْلِ. (الفاعل - المفعول) +۲۰
۱۲۰۲. لَهُ عِشَاءٌ خَاضٌ كَالْمِظْلَةِ يَفْتَحُهُ حِينَ يَقْفِرُ. (الصفة - الجاز و المجرور)
۱۲۰۳. الْأَوَّلُ نَسِيحٌ بَيْنَ الْجُمُجْمَةِ وَالْمِنْقَارِ. (المبتدا - الخبر)
۱۲۰۴. نَقَارُ الْخَشَبِ طَائِرٌ يَنْقُرُ جِدْعَ الشَّجَرَةِ بِمِنْقَارِهِ. (الخبر - المجرور بالحرف الجاز)
۱۲۰۵. لَهُجَاتٌ نَوْعٌ وَاحِدٌ مِنَ الطَّيُورِ تَخْتَلِفُ مِنْ مِثْلَةٍ إِلَى مِثْلَةٍ أُخْرَى. (الخبر - الصفتان) +۲۰

٢٥) إنتخب الصّحيح:

١٢٠٦. عَيَّن «المُبْتَدَأ» و «فَاعِل» على التّرتيب: «الفَرِيقُ الَّذِي يَتَعَاوَنُ لِاعْبُوهُ يَفُوزُ فِي النّهَايَةِ».
- الف (الفريق - لاعبو) ب (الذي - يتعاونون)
١٢٠٧. عَيَّن المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ للمفردات المُعَيَّنَةِ: «الثَّانِي لِسَانُ الطَّائِرِ الَّذِي يَدُورُ دَاخِلَ جُمُجُمَتِهِ».
- الف (المبتدا - الصفة - الخبر) ب (المبتدا - الخبر - المضاف إليه)
١٢٠٨. عَيَّن المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ للمفردات المُعَيَّنَةِ: «يَطِيرُ أَكْثَرَ مِنْ مِئَةٍ وَخَمْسِينَ قَدَمًا فِي قَفْزَةٍ وَاحِدَةٍ».
- الف (المُضَافُ إِلَيْهِ - الصِّفَةُ) ب (المَجْرُورُ بِالحَرْفِ الجَازٍ - الصِّفَةُ)
١٢٠٩. عَيَّن المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ للمفردات المُعَيَّنَةِ: «هَذَا الطَّائِرُ يَفْعَلُ ذَلِكَ لِلْفِرَارِ مِنْ أَعْدَائِهِ».
- الف (المبتدا - المفعول - الجاز و المجرور) ب (المبتدا - الفاعل - المجرور بالحرف الجاز)
١٢١٠. عَيَّن «المَفْعُولُ» و «فِعْلَ الشَّرْطِ» على التّرتيب: «مَنْ طَلَبَ العُلَى صَبَرَ عَلَى المَصَائِبِ».
- الف (العلَى - طَلَبَ) ب (المصائب - صَبَرَ)
١٢١١. عَيَّن «الفَاعِلُ» و «الجَازُ وَالمَجْرُورُ» على التّرتيب: «تَفَرَّزُ عُيُونُ التَّمْسَاحِ سَائِلًا كَالدَّمُوعِ».
- الف (التَّمْسَاحِ - الدَّمُوعِ) ب (عُيُونُ - كَالدَّمُوعِ)
١٢١٢. عَيَّن المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ لِضمير «ي» و «لَاعِبٌ» على التّرتيب: «أَعَجَبَنِي لِاعِبِ هَذَا الفَرِيقِ».
- الف (الفاعل - المفعول) ب (المفعول - الفاعل)
١٢١٣. عَيَّن المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ للمفردات المُعَيَّنَةِ: «سُمِّيَ طَنَانًا لِأَنَّهُ يُحَدِّثُ طَنِينًا بِسَبَبِ سُرْعَةِ حَرَكَةِ جَنَاحِيهِ».
- الف (المَفْعُولُ - المِضَافُ إِلَيْهِ - الصِّفَةُ) ب (المَفْعُولُ - المِضَافُ إِلَيْهِ - المِضَافُ إِلَيْهِ)
١٢١٤. عَيَّن المَحَلَّ الإِعْرَابِيَّ للمفردات المُعَيَّنَةِ: «تَسْقُطُ أَسْنَانُ سَمَكِ القِرْشِ دَائِمًا وَتَنْمُو أَسْنَانُ جَدِيدَةً مَكَانَهَا».
- الف (الخبر - المضاف إليه) ب (الفاعل - الصِّفَةُ)
١٢١٥. عَيَّن «أَدَاةَ الشَّرْطِ» و «الجَازُ وَالمَجْرُورُ» على التّرتيب: «مَا فَعَلْتَ مِنَ الخَيْرَاتِ، وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لِأَخْرِيكَ».
- الف (مِنْ - مِنَ الخَيْرَاتِ) ب (مَا - لِأَخْرَةٍ)

٢٦) إنتخب الجواب الصّحيح حَسَبَ الجُمْلِ المَكْتُوبَةِ:

١٢١٦. «لَا يَقْدَرُ الإِنْسَانُ السَّيْرَ عَلَى الرَّمَالِ الصَّحْرَاوِيَّةِ فِي مُنْتَصَفِ النَّهَارِ».

- الف (الصفة): السَّيْرُ
- ب (الجَازُ وَالمَجْرُورُ): عَلَى الرَّمَالِ
- ج (اسم المَفْعُولِ): الإِنْسَانُ

١٢١٧. «... إِنْ تَتَّقُوا اللهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا...»

- الف (عدد المَفْعُولِ): وَاحِدٌ
- ب (فِعْلَ الشَّرْطِ): تَتَّقُوا

١٢١٨. «إِنْ تَنَصَّرُوا اللهُ يَنْصُرْكُمْ وَيُنَبِّئَ أَقْدَامَكُمْ»

- الف (جواب الشَّرْطِ): يَنْصُرُ
- ب (المِضَافُ إِلَيْهِ): اللهُ

١٢١٩. «يَبْلُغُ طُولُ الحُوتِ الأَزْرَقِ ثَلَاثِينَ مِترًا وَوِزْنُهُ مِئَةٌ وَ سَبْعِينَ طَنًا تَقْرِيبًا».

- الف (الفَاعِلِ): الحُوتِ
- ب (الصِّفَةُ): الأَزْرَقِ

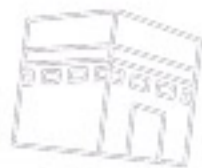
١٢٢٠. «الرَّمْلُ تُرَابٌ جَنِبَ شَاطِئِ البَحْرِ أَوْ فِي الصَّحْرَاءِ».

- الف (الخبر): جَنِبَ
- ب (المِضَافُ إِلَيْهِ): الصَّحْرَاءِ

١٢٢١. «أَنْظُرْ هَجْمَةً قَوِيَّةً مِنْ جَانِبِ لَاعِبِ فَرِيقِ البَرَسْبُولِيَسِ».

- الف (الصِّفَةُ): قَوِيَّةٌ
- ب (عدد المِضَافِ إِلَيْهِ): إِثْنَانِ

(۱۰ سؤال)

انتخاب گزینه صحیح، صرف فعل و ساختار جمله

مشاوره: همان‌طور که در درس قبل نیز برای این قسمت گفتیم، توجه به قرینه‌های جمله برای رسیدن به پاسخ صحیح در این سؤال کمک بسیار بزرگی به ما می‌کند. به‌عنوان نمونه اگر ما در جمله ضمیر «کم» داشته باشیم طبیعتاً فعل متناسب برای جای خالی باید جمع مذکر مخاطب باشد و فعل‌های دیگر نمی‌توانند پاسخ صحیحی باشند. پس نتیجه می‌گیریم که تنها راه‌حل این سؤالات پیدا کردن یک راهنما و نشانه برای انتخاب فعل مناسب است.

۲۷ انتخاب الفعل المناسب للفراغ:

۱۲۲۲. «إِنَّ اللَّهَ يُجِبُّ الَّذِينَ..... فِي سَبِيلِهِ صَفًا» (يُقَاتِلُونَ - تُقَاتِلُونَ - يُقَاتِلُ)

۱۲۲۳. جَمِيعُ الطُّلَابِ فِي صَالَةِ الإِمْتِحَانَاتِ إِلا جواداً. (حَضَرَ - حَضَرَتْ - حَضَرُوا)

۱۲۲۴. يَا أَيُّهَا الحَارِثُ!..... عَنِ الثَّوَمِ. (امْتَنَعَ - يَمْتَنِعُ - اِمْتَنَعَ)

۱۲۲۵. اللّٰعِبَاتُ مَلَابِسَ الرِّيَاضَةِ قَبْلَ بِدَايَةِ المُسَابَقَاتِ. (تَغْسِلُنَ - تَغْسِلُ - تَغْسِلْنَ)

۱۲۲۶. أَنَا..... اللَّهُ كَثِيراً. (ذَكَرْتُ - ذَكَرَتْ - ذَكَرْتُ)

۱۲۲۷. البومَةُ..... نَقَصَهَا بِتَحْرِيكِ رَأْسِهَا. (الماضي من «عَوَّضَ») (عَوَّضَتْ - تُعَوِّضُ - عَوَّضَ)

۱۲۲۸. الآبَاءُ..... أَوْلَادَهُمُ القِيَمَ الأخْلَاقِيَّةَ. (يُعَلِّمُ - يُعَلِّمَانِ - لِيُعَلِّمُوا)

۱۲۲۹. الطَّبِيبُ سَوَّفَ..... وَضَفَّهُ لِلْمَرِيضِ. (كَتَبَ - يَكْتُبُ - أَكْتُبُ)

۱۲۳۰. التَّلْمِيذَاتُ فِي صَالَةِ الإِمْتِحَانِ. (اجتمعن - اجتمعت - يجتمع)

۱۲۳۱. الرُّمْلَاءُ غَدًا. (تَعَارَفَ - يَتَعَارَفُ - تَتَعَارَفُ)

(خرداد ۱۴۰۳ دهم)

(خرداد ۱۴۰۳ فنی و حرفه‌ای)

(شبه‌نهایی کشوری ۱۴۰۳ دهم)

(شبه‌نهایی کشوری ۱۴۰۳ یازدهم)

(خرداد ۱۴۰۳ فنی و حرفه‌ای دهم)

(۱۳ سؤال)

تحلیل صرفی

مشاوره: همچنان که در درس قبل گفتیم تا به حال در امتحانات یازدهم از این قسمت سؤالی مطرح نشده است اما بد نیست که بدانید کلمه در جمله ممکن است بر اساس نقشش و ویژگی‌هایش مثل مذکر یا مؤنث بودن یا مفرد و جمع بودن مورد سؤال واقع شود و سؤالاتی که در ادامه می‌بینید برای آمادگی شما در پاسخ دادن به چنین سؤالاتی است.

۲۸ اِنْتِخِبِ الجَوَابَ الصَّحِيحَ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَالمَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ للمفردات التالية:

«إِنِّطْلَاقُهُ وَتَوَقُّفُهُ السَّرِيعَانِ يُثِيرَانِ التَّعْجَبَ.»

۱۲۳۲. إِنِّطْلَاقُ:

الف) اسم، مفرد، مذکر، علی وزن اِنْفِعَال / مُبْتَدَا

۱۲۳۳. يُثِيرَانِ:

الف) فعل، مزید ثلاثی، مفرد مذکر غائب

۱۲۳۴. السَّرِيعَانِ:

الف) اسم، مفرد، مذکر/ الصِّفَةُ

«يُعَدُّ الخُوْتُ الأَزْرَقُ أكبرَ الكائِنَاتِ الحَيَّةِ فِي العَالَمِ.»

۱۲۳۵. يُعَدُّ:

الف) فعل مضارع، مفرد مذکر غائب، معلوم

۱۲۳۶. الأَزْرَقُ:

الف) اسم، مفرد، مذکر/ الصِّفَةُ

«يَبْدَأُ الرِّقْرَاقُ بِتَقْرِيقِ بقايا الطَّعامِ مِن فَمِ التَّمْسَاحِ.»

۱۲۳۷. الرِّقْرَاقُ:

الف) اسم، مفرد، مذکر/ المُبْتَدَا

ب) اسم، مفرد، مذکر، علی وزن اِفْتِعَال / الفاعل

ب) فعل مضارع، معلوم، مزید ثلاثی و مصدره علی وزن «إفعال»

ب) اسم، مفرد، مذکر/ المُضَافِ إِلَيْهِ

ب) فعل مضارع، مجهول، مفرد مذکر غائب

ب) اسم، مفرد، مذکر، اسم التَّفْضِيلِ / الصِّفَةُ

ب) اسم، مفرد، مذکر/ الفاعل

١٢٣٨. الطَّعام:

الف) اسم، مفرد، مذكر، اسم المكان / الصفة
«إِذَا خَاطَبْتَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا»

١٢٣٩. الجَاهِلُونَ:

الف) اسم، جمع سالم للمذكر / الفاعل

٧٠. ١٢٤٠. خَاطَبَ:

الف) فعل، مزيد ثلاثي، مفرد مذكر غائب، لازم
«وَمَا تَقْدُمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ»

٧٠. ١٢٤١. تُقَدِّمُوا:

الف) فعل مضارع، جمع مذكر مخاطب، مزيد ثلاثي من باب «تفعيل»

١٢٤٢. أَنْفُسُ:

الف) اسم، جمع مكسر، مذكر / مضاف إليه

«إِنْ تُجَالِسُوا الْأَشْرَارَ تَبْتَدِعُوا عَنِ التَّقْوَى»

١٢٤٣. تُجَالِسُوا:

الف) فعل مضارع، مزيد ثلاثي من باب «تفاعل»

١٢٤٤. التَّقَدُّمُ:

الف) اسم، مفرد، مذكر، مصدر / مجرور بالحرف الجاز

ب) اسم، مفرد، مذكر / المضاف إليه

ب) اسم، جمع تكسير، مذكر / الصفة

ب) فعل مضارع، معلوم، مزيد ثلاثي و مصدره «مُخَاطَبَةٌ»، متعد

ب) فعل، مزيد ثلاثي، جمع مذكر غائب، لازم من باب «تفعل»

ب) اسم، جمع تكسير، مؤنث / مجرور بالحرف الجاز

ب) فعل، مزيد ثلاثي، جمع مذكر مخاطب، من باب «مفاعلة»

ب) اسم، مفرد، مذكر / مضاف إليه

(١١ سؤال)

مهارت مکالمه و جملات به هم ریخته

٢٩. عَيِّنِ السُّؤَالَ وَ الْإِجَابَةَ الصَّحِيحَةَ لِلْعِبَارَاتِ التَّالِيَةِ:

١٢٤٥. مَنْ يُخْبِرُنَا عَنِ الْخَوَادِثِ؟

الف) الشرطي

١٢٤٦. أَيْنَ تَنْعَقِدُ الْمُبَارَاةُ الرِّيَاضِيَّةُ؟

الف) الملعب

٧٠. ١٢٤٧. مَا الْجَائِزَةُ الَّتِي يَحْصُلُ الْفَرِيقُ الْفَائِزُ فِي الْمُسَابَقَةِ؟

الف) الكأس المبراة

١٢٤٨. مَنْ يُرْشِدُ اللَّاعِبِينَ فِي الْمُسَابَقَةِ؟

الف) الحكم

١٢٤٩. لِمَنْ هَذَا التَّمْنَالُ؟

الف) هذا التمنال جميل

١٢٥٠. نَذْهَبُ بِالْحَافِلَةِ.....؟

الف) يم تذهبون إلى الملعب

١٢٥١. مَنْ يَحْكُمُ فِي الْمُبَارَاةِ؟

الف) الحكم

٣٠. رَتِّبِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ وَ اكْتُبْ جُمْلَةً صَحِيحَةً:

٧٠. ١٢٥٢. أَسَاهِدُ / مَاذَا / بَيْتًا / جَمِيلًا / فَوْقَ / تُشَاهِدِينَ / النَّهْرَ / . / ؟

٧٠. ١٢٥٣. هَذِهِ الْمُبَارَاةُ / فَوْزٍ / مَا / فِي / الْفَرِيقِ / بِسْرُ / ؟

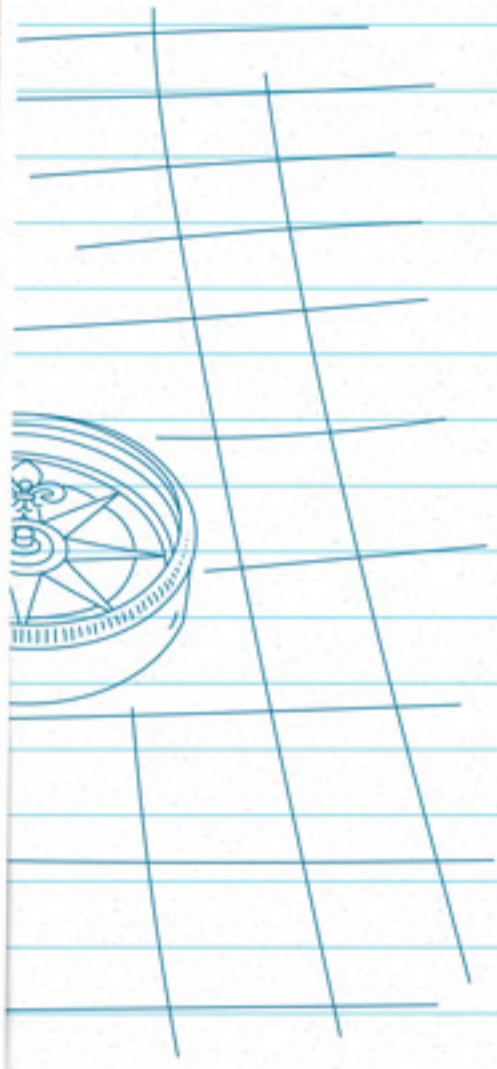
٧٠. ١٢٥٤. نَشْعُرُ / عَلَيَّ / كَأْسِ الْمُبَارَاةِ / وَ نَتَمَنَّى / نَحْنُ / بِالسُّرُورِ / .

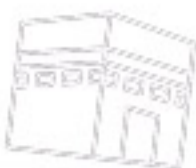
٧٠. ١٢٥٥. حَمَاسٍ / الْمُبَارَاةِ / خِلَالَ / يَلْعَبُ / وَ يَتَعَاوَنُونَ / بِكُلِّ / اللَّاعِبُونَ / .

بخش دوم

پاسخ نامه

- ۸۲۹. ب «المصانع» جمع «مصنع» و اسم مکان است.
- ۸۳۰. الف «الأحمق» اسم تفضیل نیست.
- ۸۳۱. ب «يُضْرُّ» متعدی و ثلاثی مجزء است.
- ۸۳۲. ب «نُحِنَ» فعل ماضی و جمع مؤنث غایب است.
- ۸۳۳. الف «الوُكُنَات» جمع مؤنث سالم است.
- ۸۳۴. ب «تُفْتَشُ» فعل مضارع مجهول است.
- ۸۳۵. الف «عُيُون» جمع مکسر و مؤنث است (اعضای زوج بدن مؤنث اند). همچنین نائب فاعل است نه فاعل.

پاسخ سؤالات درس «۳»

- ۸۳۶. دارکوب / نوک می زند
- ۸۳۷. می افتد / کوسه ماهی
- ۸۳۸. نیمه / می سوزاند / ماسه ها
- ۸۳۹. خطاب کنند / سخن آرام

نکته: همان طور که تا به الان چندبار گفته ایم، اگر فاعل جمع باشد فعل نیز به تبعیت از آن باید جمع ترجمه شود حتی اگر مفرد باشد.

- ۸۴۰. مغز
- ۸۴۱. می پرد / دم
- ۸۴۲. به حرکت درآمدن / برمی انگیزد
- ۸۴۳. بافت
- ۸۴۴. پایین / چپ
- ۸۴۵. خبرنگار
- ۸۴۶. به شمار می آید / نهنگ آبی

نکته: «يُعَدُّ» یک فعل مضارع مجهول است.

- ۸۴۷. استراحت می کند / ساجل
- ۸۴۸. پوشش / چتر
- ۸۴۹. برآورد می کنند / میلیون ها
- ۸۵۰. نزدیک می شود / مرغ باران
- ۸۵۱. تبریک می گویم / پیروزی / تیم ملی
- ۸۵۲. احساس
- ۸۵۳. پرواز می کند / بال هایش

نکته: «جَنَاحِيه» در اصل «جَنَاحِيْن» است که به دلیل مضاف شدن، «ن» از انتهای آن حذف شده است.

- ۸۵۴. بیندیشید / آفرینش
- ۸۵۵. مرغ مگس / کوچک ترین

یادآوری: اگر بعد از اسم تفضیل اسم (مضاف الیه) بیاید، اسم تفضیل با «ترین» ترجمه می شود.

- ۸۵۶. نامیده شد (مجهول) / ایجاد می کند / صدا
- ۸۵۷. می دانی
- ۸۵۸. روش، راه / دندان ها
- ۸۵۹. نوک زدن

- ۸۰۱. ب الرّكَب: مبتدا / جَمَاعَةٌ: خبر
- ۸۰۲. الف ي: مضاف الیه / نا: مجرور به حرف جر
- ۸۰۳. ب مضاف الیه: الأشجار / الخبر: بديعة
- ۸۰۴. ب التلميع: مضاف الیه / الأدب: مجرور به حرف جر
- ۸۰۵. الف المُبتدأ: الصّديق / الجارّ و المجرور: عَنِ الظلم
- ۸۰۶. ب الفعل الماضي: مَضَى / الفاعل: الزّمان
- ۸۰۷. الف «نا» در بَعَثْنَا: مفعول / «نا» در مرقدنا: مضاف الیه
- ۸۰۸. ب نا: فاعل / حُبًّا: مفعول
- ۸۰۹. الف «يُحِبُّ» فعل مضارع و «إِعْلَمَ» فعل امر است. / ب «المُتَوَكِّلِيْن» مفعول است و «الله» فاعل است.

- ۸۱۰. الف «الإِضْطِفَافِ» مصدر باب افتعال است. / ب «قَصِيْدَةٌ» مفعول است و ضمير «نا» فاعل است.
- ۸۱۱. الف «المَزَارِع» جمع «مزرعة» و اسم مکان است. «الزّراعة» مصدر و مفرد است. / ب «عَلِمُ» فعل امر به معنی «یاد بده» است. «رَجَاءٌ» قید است و فعل نیست.
- ۸۱۲. الف «السُّوَار» مبتدا و «زِينَةٌ» خبر است. «الدَّهَبُ» مجرور به حرف جر است. / ب «مِنَ» جزء حرف جرّ است و «مِنَ الدَّهَبِ» جار و مجرور است.
- ۸۱۳. الف «يُصْنَعُ» ساخته می شود، یک فعل مضارع مجهول است و «تَعْلَمُ» مضارع و معلوم است. / ب «العَجِيْن» بعد از «مِنَ» آمده و مجرور به حرف جر است.
- ۸۱۴. الف «أشعار» جمع مکسر «شعر» است و «الملَمَعَات» جمع سالم مؤنث است. / ب «مَمْرُوجَةٌ» صفت برای «عربیّة» است و «اللُّغَةُ» مجرور به حرف جر است.
- ۸۱۵. الف «مُصَادَقَةٌ» مصدر باب مُفَاعَلَةٌ است. / ب «القَرِيْب» مفعول برای فعل «يُبْعَدُ» است. / ج «الكذّاب» مضاف الیه است.
- ۸۱۶. الف «أنت» مبتدا و «حامل» خبر است. / ب «عَيْش» مفعول برای فعل «تَمَرَّرَ» است.

۸۱۷. تَهَجُّمٌ؛ با توجه به اینکه «مجموعه كبرى»، مؤنث و مفرد است.

۸۱۸. يَشْتَغِلُونَ؛ برای «العَمَال» فعل «جمع مذکر غایب» می آوریم.

۸۱۹. ذَكَرْتُ؛ فعلی قبل از اسم به شکل مفرد می آید و چون «المؤمنات» مؤنث است، پس «ذَكَرْتُ» درست است.

۸۲۰. حَضَرُوا؛ «الرُّمْلَاء» جمع و مذکر است پس فعل بعد از آن هم باید به شکل جمع بیاید. دقت کنید که جمع «زمیل» می شود «رُمْلَاء» و جمع «زمیلة» می شود «زمیلات».

نکته: هر جمع مکسری که انسان باشد، مفرد آن «مذکر» است.

- ۸۲۱. رَجَعُوا؛ «اللاعِبون» جمع مذکر بوده و همچنین به صورت غایب آمده است.
- ۸۲۲. أُعْبِدُوا؛ مطابق «أَيُّهَا النَّاسُ» و به شکل جمع مذکر مخاطب آمده است.
- ۸۲۳. يَجْتَنِبُهُنَّ؛ براساس «الظّالِمَات» و ضمير «هُنَّ»، جمع مؤنث غایب می خواهیم.
- ۸۲۴. سَجَّعَ؛ فعلی قبل از اسم به شکل مفرد می آید. «المتفَرِّجون» نیز مذکر است.
- ۸۲۵. ب «الشّعراء» جمع مکسر است نه جمع سالم و مضاف الیه است.
- ۸۲۶. الف «أبيات» جمع مکسر است و جمع سالم نیست.
- ۸۲۷. الف «سَمَّوْا» فعل ماضی و جمع مذکر غایب است.
- ۸۲۸. ب «سَلَّ» فعل امر و مفرد مذکر مخاطب و متعدی است.

۸۶۰. باله‌ها

۸۶۱. پرش

۸۶۲. قرار می‌دهد / مار / شن

۸۶۳. ایستاد (بایستد) / دم / شکار می‌کند

نکته: فعل ماضی در جملات شرطی می‌تواند به صورت مضارع ترجمه شود.

۸۶۴. دلاوری

۸۶۵. جام مسابقات

۸۶۶. گریه نمی‌کند

۸۶۷. جناح (بال)

۸۶۸. ذئیل (دم)

۸۶۹. بطن (شکم)

۸۷۰. قَدَم (پا)

۸۷۱. بَسَن (دندان)

۸۷۲. قَم (دهان)

۸۷۳. دَمَع (اشک)

۸۷۴. جُدُوع (تنه‌ها)

۸۷۵. أَحیاء (زندگان)

۸۷۶. أَصْدِقاء (دوستان)

۸۷۷. زَعَانِف (باله‌های ماهی)

۸۷۸. عُلَماء (دانشمندان)

۸۷۹. رِمَال (ماسه‌ها)

۸۸۰. أَلاف (هزاران)

۸۸۱. **ب** مفرد «الأموات: مردگان» می‌شود «المیت»: «الموت: مُردن» مصدر است و نمی‌تواند مفرد کلمه «أموات» باشد.

۸۸۲. **الف** مفرد «الأحیاء: زندگان» می‌شود «الحي»: نه «الحيّة».

۸۸۳. **ب** مفرد «المناطق» می‌شود «المنطقة».

نکته: دقت کنید که «منطقه» صحیح است نه «منطقه!»

۸۸۴. **الف** مفرد «الأماكن» می‌شود «المكان» نه «الممكن».

۸۸۵. **ب** مفرد «العیون: چشم‌ها» می‌شود «العین»: «المُعین: یاری‌رساننده» اسم فاعل است و مفرد «العیون» نیست.

۸۸۶. **ب** مفرد «الأعداء: دشمنان» می‌شود «العدو» و «العادي» مفرد «العداة» است.

۸۸۷. **الف** مفرد «العجائب» می‌شود «العجیبة»: «الأعجوبة: شگفت‌انگیز» مفرد «أعاجیب» است.

۸۸۸. **ب** جمع «الأکبر: بزرگ‌تر» می‌شود «الأکابر» و مفرد «الکبار: بزرگان» می‌شود «الکبیر».

۸۸۹. **ب** جمع «السّمک: ماهی» می‌شود «الأسماك» و «السّمکات» جمع «السّمکة» است.

۸۹۰. **الف** جمع «الشّجَر: درخت» می‌شود «الأشجار» و «الشّجَرَة» مفرد «الشّجرات» است.

۸۹۱. **ب** جمع «البحر» دریا می‌شود «البحار»: «البُحیرَة: دریاچه» مفرد است.

۸۹۲. **ب** جمع «الملعب: ورزشگاه» می‌شود «الملاعب» و جمع «اللاعب» می‌شود «اللاعبون، اللاعبین» که جمع سالم‌اند.

۸۹۳. **ب** جمع «الظائر: پرنده» می‌شود «الطیور» و «الظیارة: هواپیما» مفرد است.

۸۹۴. **الف** جمع «الطعام: غذا» می‌شود «الأطعمة» و «المطاعم: رستوران‌ها» جمع «المطعم» است.

۸۹۵. **الف** جمع «الدّنب: دم» می‌شود «الأذنان» و مفرد «الدّنوب: گناهان» می‌شود «الدّنب».

۸۹۶. **الف** جمع «المطر: باران» می‌شود «الأمطار»: «المطار» به معنای «فرودگاه» مفرد است.

۸۹۷. ذَنب = ذئیل (دم)

۸۹۸. شِمَال = یَسار (چپ)

۸۹۹. أَحیاء (زندگان) = أموات (مردگان)

۹۰۰. أقوى (قوی‌تر، قوی‌ترین) = أضعف (ضعیف‌تر، ضعیف‌ترین)

۹۰۱. اِبْتَدَأ (شروع شد) = اِنْتَهَى (به پایان رسید)

۹۰۲. اِنْظَلَقَ = تَحَرَّكَ (به حرکت درآمد)

۹۰۳. شاطِئ = ساحِل (ساحل)

۹۰۴. تَقَرَّب (نزدیک شدن) = اِبْتِعاد (دور شدن)

۹۰۵. صالَة = قاعة (سالن)

۹۰۶. اُخِدت = اُوْجِد (ایجاد کرد)

۹۰۷. دَرَى = عَلِمَ (دانست)

۹۰۸. سَرِيع (به سرعت) = مَهْلاً (آرام)

۹۰۹. جُلوس (نشستن) = قِیام (بلند شدن)

۹۱۰. صَغَر (کوچکی) = كَبُرَ (بزرگی)

۹۱۱. عِنْدَمَا = حِينَما (هنگامی که)

۹۱۲. ذَنّا (نزدیک شد) = بَعُدَ (دور شد) **ترجمه:** دانش آموز نزدیک تخته سیاه شد و آنچه معلمش به او دستور داده بود را نوشت سپس از آنجا دور شد.

۹۱۳. الیَمین (راست) = الیسار (چپ) **ترجمه:** روی برگرداندن همان حرکت دادن صورت به چپ و راست است.

۹۱۴. بَدَأ (شروع شد) = اِنْتَهَى (تمام شد) / سُورَ = فَرَحَ (شادی) **ترجمه:** امروز با شادی شروع شد و با خوشحالی بزرگی تمام شد.

۹۱۵. الوُدّ = الحُبّ (دوستی) / الضّعوبة (سختی) = السّهولة **ترجمه:** با عشق و دوستی، سختی از بین می‌رود و آسانی می‌آید.

۹۱۶. يُعَدُّ = يُعْتَبَرُ (به شمار می‌آید) / الكذب (دروغ گفتن) = الضدق (راستگویی) / ضاراً (زیان‌رسان) = نافعاً (سودمند) **ترجمه:** دروغ، زیان‌رسان به شمار می‌آید و راستگویی سودمند به شمار می‌آید.

۹۱۷. **الف** سَكَتَ (ساکت شد) = تَكَلَّمَ (سخن گفت) / تَفَكَّرَ (اندیشید)

۹۱۸. **ب** غِشاء = جِلْد (پوست) / حَدَّ (گونه)

۹۱۹. **ب** يَعْلَمُ = يَدْرِي (می‌داند) / يُقَدِّرُ (برآورد می‌کند)

۹۲۰. **الف** ضَجِكَ (خندید) = بَكَى (گریه کرد) / سَكَا (شکایت کرد)

۹۲۱. **ب** المُسَابَقَة = المُباراة (مسابقه) / المُرابِل (خبرنگار)

۹۲۲. **الف** حَسَن (خوب) = سَيِّئ (بد) / ساءَ (بد شد)

نکته: دقت کنید که فعل نمی‌تواند مترادف یا متضاد اسم باشد.

۹۲۳. **الف** جَلَسَ (نشست) = قَامَ (ایستاد) / أَقَامَ (برپا داشت)

۹۲۴. **الف** يَمِين (راست) = شِمَال (چپ) / شِمَال (شمال)

۹۲۵. **ب** تَوَقَّفَ = بَقِيَ (ماند، ایستاد) / بَقايا (باقی‌مانده‌ها)

۹۲۶. **ب** اِمْتَلَأَ (پر شد) = فَرِغَ (خالی شد) / سَجَّلَ (به ثبت رساند)

۹۲۷. **الف** تَفَكَّرَ = تَأَمَّلَ (اندیشید) / تَعَلَّمَ (آموخت)

۹۲۸. **ب** تَحَرَّقَ: می‌سوزاند (یک فعل متعدی است به معنی «می‌سوزاند»).

۹۲۹. **الف** ل + اسم، ضمیر = مالکیت (داشتن): لَهُ غِشاءٌ خاصٌّ: پرده ویژه‌ای دارد.

۹۶۰. أَرْزُقُ ← این کلمه اسم تفضیل نیست، اما سایر کلمات اسم تفضیل اند.

یادآوری: رنگ‌ها با وجود اینکه بر وزن «أفعل» می‌باشند اما اسم تفضیل نیستند.

۹۶۱. المُبَارَاةُ ← این کلمه اسم فاعل نیست، اما سایر کلمات اسم فاعل اند.

۹۶۲. يُعَدُّ ← این فعل، مجهول است، اما سایر فعل‌ها معلوم اند.

۹۶۳. الأَدَاةُ ← این کلمه، مفرد است، اما سایر کلمات جمع اند.

۹۶۴. إِذُّ ← این کلمه، جزء ادات شرط نیست، اما سایر کلمات ادات شرط اند.

۹۶۵. الأمواتُ ← این کلمه، جمع مکسر است، اما سایر کلمات جمع سالم اند.

۹۶۶. تَعَلَّمُ ← این کلمه، اسم (مصدر) است، اما سایر کلمات فعل ماضی اند.

۹۶۷. رُبَّمَا ← این کلمه، پرسشی نیست (رُبَّمَا: چه بسا)، اما سایر کلمات جزء پرسشی‌ها هستند.

۹۶۸. العینُ ← این کلمه، مفرد است، اما سایر کلمات مثنی هستند.

۹۶۹. حَمْسَةٌ ← این کلمه، عدد اصلی است، اما سایر کلمات عدد ترتیبی اند.

۹۷۰. جایزه‌ای برای برنده در مسابقه ← كأس المُبَارَاة (جام مسابقه)

۹۷۱. پرنده‌ای که تنه‌های درختان را نوک می‌زند و خانه‌ای در آن می‌سازد. ← نَقَار الخشب (دارکوب)

۹۷۲. حیوانی که در خشکی روی شکمش حرکت می‌کند. ← الحیة (مار)

۹۷۳. آنچه پرنده برای پرواز کردن از آن کمک می‌گیرد. ← الجناح (بال)

۹۷۴. حیوان آن را شکار می‌کند و می‌خورد. ← الفریسة (شکار)

۹۷۵. نوعی از صداها مانند صدای بال پرندگان ← الظنین (صدای زنگ، بال پرنده)

۹۷۶. خاک کنار ساحل دریا یا در صحرا ← الرمل (ماسه)

۹۷۷. عضوی از جسم که زیر بینی واقع شده است. ← الفم (دهان)

۹۷۸. تمساح هنگام خوردن شکارش گریه می‌کند. ❌

۹۷۹. مربی، کسی است که در مسابقه بین دو تیم داوری می‌کند. ❌

۹۸۰. مغز عضوی مهم در جسم است برای چشیدن بوها. ❌

۹۸۱. نهنگ، یک ماهی دارای جثه‌ای بزرگ است که به جز در آب نمی‌تواند زندگی کند. ✓

۹۸۲. شکار، صیدی است که حیوان یا پرنده آن را برای برطرف کردن گرسنگی‌اش می‌خورد. ✓

۹۸۳. چتر، وسیله‌ای برای حفظ انسان در مقابل اشعه خورشید یا بارش باران و برف است. ✓

۹۸۴. بال عضوی است که به ماهی‌ها در حرکت در آب کمک می‌کند. ❌

۹۸۵. خبرنگار همان کسی است که خبرها را جمع می‌کند و پخش می‌کند. ✓

۹۸۶. این سرعت به مغز کوچکش آسیب نمی‌رساند.

۹۸۷. هرگاه نادانان ایشان را خطاب کنند، سخن آرام می‌گویند.

۹۸۸. ما احساس شادی می‌کنیم و جام مسابقات را آرزو می‌کنیم.

۹۸۹. پس اگر تلاش کنی بال‌هایش را ببینی، نمی‌توانی.

نکته: مصدر را بعد از فعل‌های «أرادَ: خواست، حاولَ: تلاش کرد، طلبَ: خواست و...» می‌توان به صورت مضارع التزامی ترجمه کرد. (مانند «رؤية» در این جمله)

۹۳۰. الف ینزلُ: پایین می‌آید / ینزلُ: پایین می‌آورد

۹۳۱. ب مئة و خمسين: صد و پنجاه / مئة و خمسة: صد و پنج

۹۳۲. ب «واحد» عدد اصلی است نه ترتیبی! پس «یک پرش» صحیح است.

۹۳۳. الف اسم اشاره + اسم ال دار: این، آن (جمله ادامه دارد) / اسم اشاره + اسم بدون ال: مطابق با جمله (جمله تمام می‌شود). پس «هذا السمک» یعنی «این ماهی».

۹۳۴. الف ینزلُ: یک فعل مضارع مجهول است به معنی «به شمار می‌آید».

۹۳۵. ب جناحیه در اصل «جناحین» بوده و به دلیل مضاف شدن «ن» از انتهای آن حذف شده است، پس «دو بالش» صحیح است.

نکته: مضاف «ال، تنوین و نون مثنی و جمع مذکر» را نمی‌پذیرد.

۹۳۶. ب أصغر طائر: کوچک‌ترین پرنده / الطائر الأصغر: پرنده کوچک‌تر

۹۳۷. الف قلَّ: یک فعل ماضی لازم است به معنی «کم شد».

۹۳۸. ب أكل: مصدر است به معنی «خوردن».

نکته: یادتان باشد که سه حرفی‌های ساکن الوسط همگی اسم هستند نه فعل. **مثال:** حُسن: خوبی - عِلْم: دانش

۹۳۹. ب ینصعُ: یک فعل مضارع معلوم است به معنی «می‌سازد».

۹۴۰. ب أخری: اسم تفضیل است به معنی «دیگر» که مذکر آن «آخر» است و «آخر» اسم فاعل است به معنی «پایان».

۹۴۱. ب الحُسران: مصدر و مفرد است به معنی «زیان».

۹۴۲. ب صغر: مصدر است به معنی «کوچکی» و فعل نیست.

نکته: مصدرها همگی اسم اند و نباید آن‌ها را به صورت فعلی ترجمه کرد. **مثال:** حُسن: خوبی ✓ خوبی کرد ❌

۹۴۳. الف «ملايين» جمع مکسر است به معنی «میلیون‌ها» و مثنی نیست.

۹۴۴. الف ینبغُ: یک فعل مضارع لازم است به معنی «می‌رسد».

۹۴۵. الف ینلعبان: یک فعل مضارع است به معنی «بازی می‌کنند».

۹۴۶. الف ینبئتُ: یک فعل مضارع معلوم است به معنی «استوار می‌کند».

۹۴۷. ب یم: مخفف «بماذا» به معنی «با چه چیزی» است: «کیف» یعنی «چگونه».

۹۴۸. بال - پرنده - لانه - مار ← الحیة

۹۴۹. نوک (منقار) - دهان - پرش - دم ← القفزة

۹۵۰. مرغ باران - مرغ مگس - دارکوب - ماسه‌ها ← الرمال

۹۵۱. دفع کردن - دندان - دهان - مغز ← الدفَع

۹۵۲. مربی - داور - سالن - بازیکن ← الضالّة

۹۵۳. چپ - بلند شدن - راست - چپ ← القیام

۹۵۴. نهنگ - تمساح - کوسه ماهی - بافت ← التّسیج

۹۵۵. ساحل - دم - دم - باله ← الشاطئ

۹۵۶. اندیشید - اندیشید - حرف زد - فکر کرد ← تكلّم

۹۵۷. حرکت کرد - نوک زد - راه رفت - حرکت کرد ← نقر

۹۵۸. ساحل - ساحل - دریاها - دندان‌ها ← الأسنان

۹۵۹. شکار - مسابقه - مسابقه - ورزشگاه ← الفریسة

۹۹۰. حرکت و ایستادن سریعش شگفتی را برمی انگیزد.
۹۹۱. هر کس در آفرینش خدا بیندیشد، قدرت خدا را می بیند.
۹۹۲. به ملت، برای پیروزی تیم ملی تبریک می گویم.
۹۹۳. مرغ مگس نامیده شده؛ زیرا به دلیل سرعت حرکت بال هایش صدایی ایجاد می کند.
۹۹۴. و هرچه راز کار نیک انجام دهید، خدا آن را می داند.
۹۹۵. نهنگ آبی، بزرگترین موجودات زنده در جهان به شمار می رود.
۹۹۶. اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می کند و گام هایتان را استوار می سازد.
۹۹۷. دانشمندان انواع موجودات زنده را در دریاها و جهان به میلیون ها [موجود] برآورد می کنند.
۹۹۸. در آفرینش بیندیشید و درباره آفریدگار بیندیشید.
۹۹۹. هر کس در خردسالی اش پرسید (پرسد)، در بزرگسالی اش پاسخ داد (پاسخ می دهد).

نکته: اگر فعل شرط و جواب شرط ماضی باشند، هم می توان آن ها را به صورت ماضی و هم به صورت مضارع ترجمه کرد.

۱۰۰۰. این پرنده با منقارش دست کم ده بار در ثانیه تنه درخت را نوک می زند.
۱۰۰۱. دندان های کوسه ماهی همیشه می افتد.
۱۰۰۲. آیا می دانی که زبان دارکوب دراز است؟
۱۰۰۳. انسان قادر به حرکت روی شن های صحرائی در نیمه روز نیست.

نکته: فعل «یَقْدِرُ» را می توان به دو صورت «می تواند» و «قادر است» ترجمه کرد.

۱۰۰۴. تمساح بعد از اینکه غذایش را می خورد در ساحل استراحت می کند.
۱۰۰۵. دارکوب تنه درخت را نوک می زند، بدون اینکه به مغزش آسیب برساند.
۱۰۰۶. هنگامی که تمساح دهانش را باز کرد پرنده ای وارد آن شد.
۱۰۰۷. و هرچه از خوبی برای خودتان پیش بفرستید، آن را نزد خداوند می یابید.
۱۰۰۸. اگر دشمنی بکارید زیان درو می کنید.
۱۰۰۹. نوعی از پرندگان به نام مرغ باران به تمساح نزدیک می شود.
۱۰۱۰. بعد از اینکه تمیز کردن دندان های تمساح تمام می شود مرغ باران به سلامت خارج می شود.

۱۰۱۱. ماهی پرنده با باله های بزرگش بالای سطح آب پرواز می کند.
۱۰۱۲. سنجاب پرنده پوشش خاصی مانند چتر دارد که هنگامی که می پرد آن را باز می کند.
۱۰۱۳. در نیمه روز مار صحرا دمش را در شن قرار می دهد.
۱۰۱۴. مار صحرا روی شن های داغ حرکت می کند.
۱۰۱۵. مرغ مگس کوچکترین پرنده روی زمین است.
۱۰۱۶. هرچه را در دنیا بکاری در آخرت درو می کنی.
۱۰۱۷. تمساح روش عجیبی در تمیز کردن دندان هایش دارد.
۱۰۱۸. در برخی از گونه های این ماهی، هزاران دندان در یک سال رشد می کند.
۱۰۱۹. آیا می دانی که تمساح هنگام خوردن طعمه اش گریه نمی کند؟
۱۰۲۰. این پرنده می تواند که بیشتر از ۱۵۰ قدم در یک پرش پرواز کند.
۱۰۲۱. دارکوب تنه درختان را با منقارش نوک می زد.

یادآوری: «كَانَ» به همراه فعل مضارع، ماضی استمراری می سازد (كَانَ يَنْقُرُ: نوک می زد).

۱۰۲۲. آیا می دانی چرا نمی توانیم بال های این پرنده را مشاهده کنیم؟
۱۰۲۳. بر ما واجب است که در آفرینش خدا بیندیشیم تا قدرتش را ببینیم.
۱۰۲۴. اگر در آفریده های زیبای خداوند تفکر کنی قدرت پروردگارت را می بینی.

نکته: دقت کنید که در این جمله یک ترکیب وصفی - اضافی داریم و چون «الجميلة» مؤنث است پس نمی تواند صفت «الله» باشد و صفت «مخلوقات» است که مؤنث است و ترجمه آن به صورت «آفریدگان خداوند زیبا» نادرست است.

۱۰۲۵. مرغ مگس می تواند که بال هایش را هشتاد بار در ثانیه حرکت دهد.
۱۰۲۶. مار صحرا در نیمه روز اقدام به شکار پرندگان می کند.

نکته: اگر بعد از فعل «قَامَ - يَقُومُ» حرف جرّ «ب» بیاید این فعل به صورت «اقدام کرد - پرداخت» ترجمه می شود.

۱۰۲۷. سرعت حرکت بال های مرغ مگس صدایی را ایجاد می کند.
۱۰۲۸. تمساح نمی تواند دندان هایش را تمیز کند پس مرغ باران به او کمک می کند.
۱۰۲۹. بعد از سقوط دندان های کوسه ماهی دندان های جدیدی به جای آن ها رشد می کند.

۱۰۳۰. ماهی پرنده بالای سطح آب پرواز می کند تا از دشمنانش فرار کند.
۱۰۳۱. سرعت نوک زدن دارکوب به مغز کوچکش آسیب نمی رساند.
۱۰۳۲. انسان نمی تواند که بر روی شن های صحرائی راه برود.
۱۰۳۳. مرغ باران به تمساح از راه نوک زدن به دندان هایش کمک می کند.
۱۰۳۴. سنجاب پرنده با پوشش خاصی مانند چتر پرواز می کند.
۱۰۳۵. نهنگ آبی از آفریده های بزرگ خلقت به شمار می آید.
۱۰۳۶. دو عضو مهم در سر دارکوب وجود دارد.

نکته: «هناك» در ابتدای جمله غالباً به صورت «وجود دارد، هست» ترجمه می شود.

۱۰۳۷. اشک های تمساح هنگام خوردن طعمه ای بزرگ تراز دهانش واقعی نیست.
۱۰۳۸. انواع موجودات زنده در دریاها و عالم به میلیون ها [موجود] برآورد می شوند.

نکته: حواستان باشد که فعل «لَا تُقَدَّرُ» یک فعل مجهول است و به همین دلیل به شکل «برآورد می شود» ترجمه شده است.

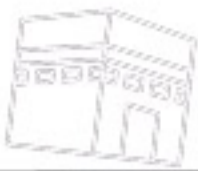
۱۰۳۹. ب: من: هر کس / کثیراً: بسیار (تلاش بسیاری) نادرست است.
۱۰۴۰. الف: عُيُون: چشمان جمع است و نباید مفرد ترجمه شود.
۱۰۴۱. ب: كَلَامُهُ: سخن گفتنش
۱۰۴۲. الف: تُجَالِسُوا: هم نشینی کنید یک فعل مضارع است از باب «مُفَاعَلَةٌ». ضمناً «التَّقَدُّم» مصدر است و نباید به شکل فعل ترجمه شود.

نکته: جَلَسَ: نشست / جَالَسَ: هم نشینی کرد / أَجْلَسَ: نشاند

۱۰۴۳. ب: «الفريق» ضمیر ندارد و ترجمه آن به صورت «تیم ما» نادرست است. ضمناً «المُبَارَاة» مفرد است نه جمع.
۱۰۴۴. ب: «الطَّائِر» پرنده مفرد است.
۱۰۴۵. الف: «ثَلَاثِينَ: سی» / «ثَلَاثَة: سه»
۱۰۴۶. ب: إِذَا: اگر / تَصِيدُهُ: آن را شکار می کند

۱۰۴۷. ب: «يَفْتَحُ»: باز می کند یک فعل مضارع معلوم است. / فمه: دهانش
۱۰۴۸. ب: «نَشَكَر» فعل مضارع ساده است به معنی «تشکر می کنیم» و ترجمه آن به صورت «تشکر می کردیم» که ماضی استمراری است، نادرست می باشد.

- ۱۰۸۰ الف «يُحَدِّثُ» مضارع مجهول است به معنی «ایجاد می‌شود».
- ۱۰۸۱ الف «نُسَاعِدُ: یاری می‌کنیم» / «نُسْتَعِينُ: یاری می‌جوئیم»
- ۱۰۸۲ ب «قَدْ يُسَاعِدُ» یعنی «شاید یاری کند».
- ۱۰۸۳ الف «المُسَاعِدَةُ: یاری کردن» (مصدر است.)، «المُسَاعِد: یاری کننده» (اسم فاعل است.)
- ۱۰۸۴ ب «حَرَكَ» یک فعل متعدی است. به معنی «حرکت داد».

نکته: به تفاوت دو فعل «حَرَكَ: حرکت داد» و «تَحَرَّكَ: حرکت کرد» دقت کنید. اولی متعدی و دومی لازم است.

- ۱۰۸۵ ب «كَانَ يُحَرِّكُ» ماضی استمراری است به معنی «حرکت می‌داد».
- ۱۰۸۶ ب «المُحَرِّك: حرکت دهنده» (اسم فاعل است.)
- ۱۰۸۷ ب «الْقَفْرَةُ: پریدن» مصدر است.
- ۱۰۸۸ الف «يَقْفِرُ» یک فعل مضارع ساده است به معنی «جهش می‌کند».
- («می‌پرید» ماضی استمراری است.)
- ۱۰۸۹ الف «يَخْرُجُ» یک فعل لازم است به معنی «خارج می‌شود».

نکته: به تفاوت دو فعل «خَرَجَ - يَخْرُجُ: خارج شد» و «أَخْرَجَ - يُخْرِجُ: خارج کرد» دقت کنید.

- ۱۰۹۰ ب «لَعِبَ» یک فعل ماضی ساده است به معنی «بازی کرد».
- ۱۰۹۱ ب «كَانَ تَلْعَبُ» ماضی استمراری است به معنی «بازی می‌کردیم».
- ۱۰۹۲ ب «المَلْعَب: ورزشگاه/اللاعِب: بازیکن»

ترجمه متن هر کس در آفرینش خدا بیندیشد، قدرت خدا را می‌بیند. نشانه‌های بسیاری از خدا در طبیعت وجود دارد. هر یک از موجودات زنده شگفتی‌هایی دارند و این مثال‌هایی بر شگفتی‌های موجودات است. نهنگ آبی بزرگ‌ترین موجودات زنده در عالم است؛ زیرا وزنش تقریباً به ۱۷۰ تن می‌رسد. مار صحرا دُمش را در شن قرار می‌دهد، سپس مانند عصا می‌ایستد و اگر پرنده‌ای بر آن بایستد آن را شکار می‌کند. دارکوب پرنده‌ای است که درخت راده‌بار در ثانیه نوک می‌زند و این سرعت به مغز کوچکش آسیب نمی‌رساند؛ به دلیل وجود زبانی که درون جمجمه‌اش می‌چرخد.

- ۱۰۹۳ آیا نشانه‌های خدا را در طبیعت پیدا می‌کنیم؟ نَعَمْ، هناك آيات كثيرة من الله في الطبيعة. (بله، نشانه‌های بسیاری از خدا در طبیعت وجود دارد.)
- ۱۰۹۴ دارکوب چند بار درخت را نوک می‌زند؟ عشر مَرَات في الثانية. (ده بار در ثانیه)
- ۱۰۹۵ بزرگ‌ترین موجودات زنده در عالم چیست؟ الحوت الأزرق. (نهنگ آبی)
- ۱۰۹۶ مار صحرا چه زمانی شکارش را شکار می‌کند؟ إذا وَقَفَ الطَّيْرُ عَلَى ذَنبِهَا تَصِيدُهُ. (هرگاه پرنده‌ای بر روی دُمش بایستد آن را شکار می‌کند.)

ترجمه متن ماهی پرنده نوعی از ماهیان است که از آب می‌پرد و چهل و پنج ثانیه پرواز می‌کند. در نیمه روز مار صحرا دمش را در شن قرار می‌دهد سپس مانند عصا می‌ایستد پس اگر پرنده‌ای روی آن بایستد آن را شکار می‌کند.

- ۱۰۹۷ ماهی پرنده چند ثانیه پرواز می‌کند؟ خَمْسًا وَأَرْبَعِينَ ثَانِيَةً (چهل و پنج ثانیه)
- ۱۰۹۸ مار صحرا چه زمانی دمش را در شن قرار می‌دهد؟ في مُنْتَصَفِ النَّهَارِ (در نیمه روز)
- ۱۰۹۹ ماهی پرنده از کجا می‌پرد؟ يَقْفِرُ مِنَ الْمَاءِ. (از آب می‌پرد.)

- ۱۰۴۹ جنبنده‌ای - بال‌هایش - گروه‌هایی ۱۰۵۴ دُم نیرومندش - می‌پرد
- ۱۰۵۰ مرغ مگس - پنج - بالا - پایین ۱۰۵۵ مری - آموزش
- ۱۰۵۱ هرچه - خوبی‌ها - اندوخته‌ای ۱۰۵۶ پروا کنید - نیروی تشخیص
- ۱۰۵۲ هشتاد بار - یک ثانیه ۱۰۵۷ چهل و پنج ثانیه - پایین می‌آید
- ۱۰۵۳ مرغ باران - نوک زدن ۱۰۵۸ بیندیشد - ایمن می‌ماند
- ۱۰۵۹ سخن - داری

نکته: «ل - عِنْد + اسم / ضمیر» غالباً بیانگر مالکیت (داشتن) است.

مثال: عندک کتاب؛ کتابی داری

- ۱۰۶۰ الف استوار ساخته‌اند / ب استوار می‌ساختند / ج استوار خواهیم ساخت
- ۱۰۶۱ الف خطاب نکنید / ب خطاب کنید / ج مورد خطاب، خطاب شده (اسم مفعول)
- ۱۰۶۲ الف برابر شدند / ب برابر می‌شوند / ج برابر شده (اسم فاعل)
- ۱۰۶۳ الف تلاش کردند / ب گاهی تلاش می‌کنیم، شاید تلاش بکنیم / ج تلاش کن
- ۱۰۶۴ الف نیکی کرده‌اند / ب نیکی می‌کرد / ج نیکوکار (اسم فاعل)
- ۱۰۶۵ الف ثبت شد (فعل مجهول) / ب گاهی ثبت می‌کند، شاید ثبت بکند / ج ثبت شده (اسم مفعول)
- ۱۰۶۶ الف تلاش کردیم / ب تلاش می‌کردند / ج تلاش کردن
- ۱۰۶۷ الف سخن می‌گویم / ب سخن می‌گفتیم / ج سخن‌گوینده (اسم فاعل)
- ۱۰۶۸ الف «يَتَفَكَّرُ» یک فعل مضارع است به معنی «می‌اندیشد».
- ۱۰۶۹ ب با توجه به «یا أيتها» در ابتدای جمله، پس «تفكروا» فعل امر است به معنی «بیندیشید».

یادآوری: همان‌طور که قبلاً نیز گفته‌ایم فعل‌های ماضی و امر دو باب «تفاعل و تفعّل» در برخی از صیغه‌ها کاملاً شبیه به هم هستند که برای تشخیص آن‌ها از یکدیگر باید به نشانه‌های موجود در جمله توجه کنید. مثلاً در این جمله با توجه به «یا أيتها» متوجه می‌شویم که فعل «تفكروا» امر است به معنای «بیندیشید».

- ۱۰۷۰ الف «المُتَفَكِّر» اسم فاعل است به معنی «اندیشمند».
- ۱۰۷۱ الف «طَارَ» یک فعل ماضی ساده است به معنی «پرواز کرد».
- ۱۰۷۲ ب کان + مضارع: ماضی استمراری: «كَانَ يَطِيرُ: پرواز می‌کرد»
- ۱۰۷۳ ب الطَّائِرُ: پرنده / الطَّيَارُ: خلبان (این دو را با هم اشتباه نگیرید.)
- ۱۰۷۴ الف این جمله شرطی است، پس فعل اول (فعل شرط) به صورت مضارع التزامی و فعل دوم (جواب شرط) به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.
- ۱۰۷۵ ب تَنَاوَلُوا، یک فعل ماضی از باب «تَفَاعَل» است به معنی «خوردند».
- ۱۰۷۶ ب قد + مضارع معنای «گاهی، شاید» دارد، پس «قَدْ يَتَنَاوَلُ» یعنی «گاهی می‌خورد».
- ۱۰۷۷ ب لا + مضارع مجزوم: فعل نهی؛ «لَا تَتَنَاوَلُ: نَخور»
- ۱۰۷۸ الف «أَوَّلًا» قد + ماضی: ماضی نقلی می‌سازد؛ ثانیاً «أَحَدَثَ» یک فعل ماضی ساده است به معنی «ایجاد کرد» نه «ایجاد شد».
- ۱۰۷۹ ب «کان + مضارع» معادل «ماضی استمراری» است، پس «كانوا يُحَدِّثُونَ» یعنی «ایجاد می‌کردند».

۱۱۰۰. مار چگونه در شن می ایستد؟ تَقِفُ كَالْعَصَا. (مانند عصا می ایستد.)

ترجمه متن دارکوب پرنده ای است که تنه درخت را با منقارش ۱۰ بار در ثانیه نوک می زند و این سرعت به دلیل وجود دو اندام در سرش برای دفع ضربات، به مغز کوچکش آسیب نمی رساند. این خلقت خداوند است پس هر کس در آن تفکر کند قدرت خدا را می بیند.

۱۱۰۱. دارکوب چندبار در ثانیه تنه درخت را نوک می زند؟ عَشْرَ مَرَّاتٍ فِي الثَّانِيَةِ (ده بار در ثانیه)

۱۱۰۲. چرا این سرعت به مغز کوچکش ضرر نمی زند؟ بِسَبَبِ وُجُودِ عُضْوَيْهِ فِي رَأْسِهِ لِذَفْعِ الضَّرْبَاتِ. (به دلیل وجود دو اندام در سرش برای دفع ضربات.)

۱۱۰۳. فعل شرط را در متن مشخص کن: يَتَفَكَّرُ

۱۱۰۴. جار و مجرور را در متن مشخص کن: بِمِنْقَارِهِ، فِي الثَّانِيَةِ، بِسَبَبِ، فِي رَأْسِهِ، لِذَفْعِ، فِيهِ

ترجمه متن درختان فواید زیادی برای زندگی روی زمین دارند. آن ها به مردم میوه می دهند و از آسیب های گازهای آلوده کننده که کارخانه ها آن ها را تولید می کنند، می کاهند. در مناطقی که درختان قطع می شوند، سیل ها زمین ها و خانه ها را تخریب می کند. در نتیجه مردم خیلی ضرر می کنند. مردم برای کاهش خستگی شان زیر سایه آن استراحت می کنند. قطعاً هر کس به کاشتن درخت بپردازد، خداوند به اندازه میوه ای که از آن درخت خارج می شود، برای او پاداش می نویسد.

۱۱۰۵. در کدام مناطق، باران های بسیار، زمین ها را خراب می کند؟ فِي الْمَنَاطِقِ الَّتِي تُقَطَّعُ الْأَشْجَارُ. (در مناطقی که درختان قطع می شوند.)

۱۱۰۶. فواید درختان چیست؟ تُعْطِي النَّاسَ الثَّمَارَ وَ تُقَلِّلُ مِنْ أضرارِ الْغَازَاتِ الْمَلُؤَّةِ. (به مردم میوه می دهد و از ضررهای گازهای آلوده کننده کم می کند.)

۱۱۰۷. چرا مردم زیر درختان استراحت می کنند؟ لِلتَّخْفِيفِ مِنْ تَعَبِهِمْ. (برای کم کردن خستگی شان.)

۱۱۰۸. پاداش کسی که درختان را می کارد چیست؟ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ بِقَدْرِ مَا يَخْرُجُ مِنَ الثَّمَرَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ. (به اندازه آنچه از میوه آن درخت خارج می شود [پاداش] دارد.)

۱۱۰۹. گازهای آلوده کننده را چه چیزی تولید می کند؟ الْمَصَانِعُ (کارخانه ها)

۱۱۱۰. ج (قطع درختان آثار زیانباری بر زندگی دارند.)

۱۱۱۱. ادات شرط: إِذَا / فعل شرط: خَاطَبَ / جواب شرط: قَالُوا

ترجمه: هرگاه نادانان ایشان را خطاب کنند، سخن آرام می گویند.

۱۱۱۲. ادات شرط: إِنْ / فعل شرط: تُحَاوِلُ / جواب شرط: لَا تَقْدِرُ

ترجمه: اگر تلاش کنی بال هایش را ببینی نمی توانی.

نکته: «لَا» در «لَا تَقْدِرُ» از نوع نفی است و ساکن در انتهای آن به دلیل جواب شرط بودن این فعل است و نباید فکر کنید که فعل نهی است.

۱۱۱۳. ادات شرط: مَنْ / فعل شرط: يَتَفَكَّرُ / جواب شرط: يُشَاهِدُ

ترجمه: هر کس در آفرینش خدا بیندیشد، قدرت خدا را می بیند.

۱۱۱۴. ادات شرط: مَا / فعل شرط: تَفَعَّلُوا / جواب شرط: يَعْلَمُ

ترجمه: هرچه از خوبی انجام دهید، خدا آن را می داند.

۱۱۱۵. ادات شرط: مَنْ / فعل شرط: سَأَلَ / جواب شرط: أَجَابَ

ترجمه: هر کس در خردسالی اش بپرسد (پرسید)، در بزرگسالی اش پاسخ می دهد. (جواب داد)

۱۱۱۶. ادات شرط: إِذَا / فعل شرط: اجْتَهَدْتَ / جواب شرط: نَجَحْتَ

ترجمه: اگر (هرگاه) تلاش کنی (تلاش کردی)، موفق می شوی (موفق شدی)

یادآوری: اگر فعل شرط و جواب شرط ماضی باشند هم می توان آن ها را به صورت ماضی و هم مضارع ترجمه کرد.

۱۱۱۷. ادات شرط: مَنْ / فعل شرط: يُسَاعِدُ / جواب شرط: هُوَ يُشَاهِدُ

ترجمه: هر کس به مظلومی کمک کند، نتیجه کارش را می بیند.

۱۱۱۸. ادات شرط: مَنْ / فعل شرط: يُحَاوِلُ / جواب شرط: يَصِلُ

ترجمه: هر کس بسیار تلاش کند، به هدفش می رسد.

۱۱۱۹. ادات شرط: إِنْ / فعل شرط: تَتَّقُوا / جواب شرط: يَجْعَلُ

ترجمه: اگر از خدا پروا کنید، برای شما نیروی تشخیص حق از باطل قرار می دهد.

۱۱۲۰. ادات شرط: مَنْ / فعل شرط: فَكَّرَ / جواب شرط: قَلَّتْ

ترجمه: هر کس قبل از سخنش اندیشید (بیندیشد)، خطاهایش کم شد (کم می شود).

۱۱۲۱. ادات شرط: إِنْ / فعل شرط: تُجَالِسُوا / جواب شرط: تَبْتَعدُوا

ترجمه: اگر با بدان هم نشینی کنید از پیشرفت دور می شوید.

۱۱۲۲. ادات شرط: مَنْ / فعل شرط: يَجْتَهِدُ / جواب شرط: هُوَ عَمِيلٌ

ترجمه: هر کس برای ایجاد تفرقه تلاش کند، پس او مزدور دشمن است.

۱۱۲۳. ادات شرط: إِنْ / فعل شرط: لَا يَجْتَهِدُ / جواب شرط: يَرْسُبُ

ترجمه: اگر دانش آموز در تحصیل تلاش نکند، مردود می شود.

۱۱۲۴. ادات شرط: إِنْ / فعل شرط: تَنْصُرُوا / جواب شرط: يَنْصُرُ

ترجمه: اگر خدا را یاری کنید، خدا شما را یاری می کند و گم هایتان را استوار می سازد.

نکته: اگر بعد از ادات شرط و فعل شرط دو یا چند فعل داشته باشیم، اولین فعل را جواب شرط می گیریم.

مثال: إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ

ادات فعل
شرط شرط
جواب شرط

چون «يَنْصُرُ» زودتر از «يُثَبِّتْ» آمده، پس جواب شرط است.

۱۱۲۵. ادات شرط: مَا / فعل شرط: عَمَلْتَ / جواب شرط: إِنْ اللَّهُ بِهِ عَلِيمٌ

ترجمه: هرچه در خلوتت انجام بدهی (دادی)، پس خدا به آن آگاه است.

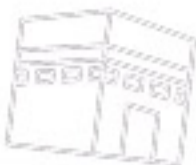
۱۱۲۶. ادات شرط: مَنْ / فعل شرط: يَتَوَكَّلُ / جواب شرط: هُوَ حَسْبُهُ

ترجمه: هر کس بر خدا توکل کند، پس او برایش کافی است.

۱۱۲۷. ادات شرط: مَا / فعل شرط: تَزْرَعُ / جواب شرط: تَحْصُدُ

ترجمه: هرچه در دنیا بکاری، در آخرت درو می کنی.

۱۱۴۸. الف وزن «أفعل» در اسم تفضیل مربوط به مذکر است.
۱۱۴۹. ب کلمات بر وزن «مُفاعَلة»، مصدر باب «مُفاعَلة» هستند و اسم مفعول نیستند.
۱۱۵۰. الف «مَلائین» جمع مکسر «مَلیون» است و جمع سالم نیست.
۱۱۵۱. ب «أَسنان» جمع مکسر «سِن» دندان است و مثنی نیست.
۱۱۵۲. الف «مُدْرَب» اسم فاعل است (مُ - دارد).
۱۱۵۳. ب «مُرَایِل» اسم فاعل است (مُ - دارد).
۱۱۵۴. ب «الْفَریقان» مثنی است. (دو تیم)
۱۱۵۵. ب «أَسبوعین» مثنی است. (دو هفته)
۱۱۵۶. ب «مُباراة» مفرد است و جمع آن «مُباریات» است.
۱۱۵۷. الف «أَقدام» جمع «قَدَم» و مؤنث است (اعضای زوج بدن مؤنث اند).
۱۱۵۸. ب «مُنْتَصَف» اسم مفعول است (مُ - دارد).
۱۱۵۹. الف این کلمه مثنی است. / جمع «جَناح» می شود «أجنحة».

نکته: ممکن است پیش خودتان بگویید وقتی «ین» اعراب گذاری نشده است از کجا تشخیص بدیم مثنی است یا جمع سالم؟ دقت کنید که «جناح» جمع سالم ندارد و جمع مکسر آن «أجنحة» است؛ پس حتی در صورت اعراب نداشتن «جناحین» نیز می دانیم که «ین» در آن مربوط به مثنی است.

۱۱۶۰. ب «صحراء» مؤنث است.

نکته: «اء» در اسم ها نشانه مؤنث است به شرطی که با برداشتن آن سه حرف یا بیشتر باقی بماند. **مثال:** زهراء، جرباء (مؤنث است). / ماء (مذکر است).

۱۱۶۱. ب «زَعانِف» جمع «زَعنْفَة» و مؤنث است.

نکته: یادتان باشد که ملاک تشخیص جنس یک اسم جمع، مفرد آن اسم است. به عنوان مثال مفرد «ظَلَبَة»، «طالِب» است که مذکر است و مفرد «مَدارس»، «مدرسة» است که مؤنث می باشد.

۱۱۶۲. ینقرُّ: نوک می زند (متعدی)

۱۱۶۳. تَسْقُطُ: می افتد (لازم)

۱۱۶۴. خاطَبَ: خطاب کرد (متعدی)

۱۱۶۵. لا تَضُرُّ: ضرر نمی زند (متعدی)

۱۱۶۶. یُثیران: برمی انگیزد (متعدی)

۱۱۶۷. یَطیرُ: پرواز می کند (لازم)

۱۱۶۸. أهتئی: تبریک می گویم (متعدی)

نکته: اگر ضمائر متصل به فعل بچسبند، نقش آن ها مفعول است؛ در نتیجه فعل حتماً متعدی است.

۱۱۶۹. یَسْتَریحُ: استراحت می کند (لازم)

۱۱۷۰. یُقَدِّرُ: برآورد می کنند (متعدی)

۱۱۷۱. تَلْعَبُ: بازی می کنیم (لازم)

۱۱۷۲. مَفْعول / فاعل

نکته: هرگاه فاعل یک اسم و مفعول ضمیر باشد، مفعول زودتر از فاعل می آید. **مثال:** شاهدَهُمُ المَعْلَمُ: معلم آن ها را دید. («هُم» مفعول و «المَعْلَم» فاعل است).

۱۱۲۸. تَجَدُّ / با توجه به «تعمل» که مفرد است، پس «تجد» صحیح است.
۱۱۲۹. هی / با توجه به «الکتب» و «مُفیدة» که مؤنث هستند، پس «هی» صحیح است.

نکته: جمع غیرانسان در عربی در حکم مفرد مؤنث است. (مثل «الکتب» در جمله بالا)

۱۱۳۰. یَنجَحُ / با توجه به معنای جمله «یَنجَحُ» صحیح است.

ترجمه: هر کس مقابل سختی های روزگار صبر کند، بدون شک موفق می شود. («لا یَنجَحُ: موفق نمی شود» برای این جمله نادرست است.)

۱۱۳۱. یَنصره / با توجه به «الله» که مذکر است، پس «ینصره» صحیح است.

۱۱۳۲. وَجَدَ / با توجه به «عَمَل» که مفرد است، پس «وَجَدَ» صحیح است.

۱۱۳۳. فَلَهُ أَجرٌ مَن عَمَلٍ به / جواب شرط اگر جمله اسمیه باشد، حتماً باید با «ف» همراه باشد.

۱۱۳۴. نَجَحَتْ / با توجه به ضمیر «ک» که مذکر است، پس «نَجَحَتْ» صحیح است.

۱۱۳۵. فإِنَّک تری / جواب شرط اگر فعل ماضی یا مضارع ساده نباشد، حتماً باید با «ف» همراه باشد.

۱۱۳۶. فَهُوَ یفلحُ / با توجه به «عَمَل» که مذکر است، پس «فهو یفلح» صحیح است.

۱۱۳۷. فَأجرُهُ عظیمٌ / با توجه به «یَسْمَعُ» که مذکر است، پس «فَأجرُهُ عظیمٌ» صحیح است. (ضمیر «ها» مربوط به مفرد مؤنث است.)

۱۱۳۸. نَتخَرِجُ / جواب شرطی که «سوف» دارد حتماً باید با «ف» همراه باشد، پس چون قبل از «سوف نَتخَرِجُ»، «ف» نیست، نمی تواند جواب شرط باشد.

نکته: جواب شرط اگر جمله اسمیه، فعل مستقبل، امر، نهی، همراه با «قد» باشد، حتماً قبل از آن «ف» می آید.

۱۱۳۹. فَاعْمَلُ / جواب شرطی که فعل امر است، حتماً باید با «ف» همراه باشد.

۱۱۴۰. فَلاتَرَفُعُ / جواب شرطی که فعل نهی است حتماً باید با «ف» همراه باشد.

۱۱۴۱. یَجِدوا / با توجه به «الظَّلَاب» که جمع است، پس «یَجِدوا» صحیح است.

نکته: دقت کنید که «یَجتهد» چون در ابتدای جمله و قبل از اسم آمده به شکل مفرد است. اما «یَجِدوا» بعد از «الظَّلَاب» آمده و باید از نظر جنس و تعداد مطابق آن باشد.

۱۱۴۲. الف «أجاب» این یک فعل ماضی است نه مضارع. مضارع این فعل «یُجیب» است.

۱۱۴۳. ب «خُسران» مصدر و مفرد است و نباید فریب «ان» در آن را بخوریم.

۱۱۴۴. الف «فُرقان» مفرد است و «ان» در آن جزئی از خود کلمه است.

۱۱۴۵. ب مفرد «أنفس»، «نفس» است که مؤنث است. («نفس» جزء مؤنث های بی علامت است.)

نکته: برخی از اسم ها در عربی مؤنث اند اما علامتی برای مؤنث بودن ندارند (باید حفظ شوند). مهم ترین این اسم ها عبارت اند از: ارض (زمین)، سماء (آسمان)، شمس (خورشید)، عین (چشم)، ید (دست)، حَزب (جنگ)، نفس (وجود) و...

۱۱۴۶. الف «أموات» جمع مکسر «میت» است و جمع سالم مؤنث نیست.

۱۱۴۷. الف «جُلوس» مصدر است و مصدرها همگی اسم اند.

۱۲۰۵. خبر: تَخْتَلَفُ / صفت ۱: واحد / صفت ۲: أُخْرَى
 ۱۲۰۶. الف «الفريق» مبتدا است و «لأعبو» فاعل است.
 ۱۲۰۷. ب «الثاني» مبتدا است و «لسان» خبر است و «جُمُجْمَةٌ» مضاف الیه است.
 ۱۲۰۸. ب «مئة» مجرور به حرف جر و «واحدة» صفت است.
 ۱۲۰۹. الف «هذا» مبتدا و «ذلك» مفعول و «مِن أَعْدَاء» جار و مجرور است.
 ۱۲۱۰. الف «العلی» مفعول و فعل شرط «طَلَبَ» است.
 ۱۲۱۱. ب «عیون» فاعل و «كَالدَّمُوع» جار و مجرور است.
 ۱۲۱۲. ب «ن» در «أعجبني» نون وقایه و «ی» مفعول است و «لأعبُ» فاعل است.
 ۱۲۱۳. ب «ظنينا» مفعول و «سُرعة» و «حركة» مضاف الیه اند.
 ۱۲۱۴. ب «أسنان» فاعل و «جَدیدة» صفت است.

نکته: صفت برای یک اسم جمع غیرعاقل، همواره به صورت مفرد مؤنث می آید.

مثال: أسنانٌ جَدیدةٌ (أسنان جمع «سِن» است که یک جمع غیرعاقل صفت می باشد و صفت آن به صورت مفرد مؤنث آمده است.)

۱۲۱۵. ب أدوات شرط «ما» و «لآخره» جار و مجرور است.
 ۱۲۱۶. الف «الصحراویة» صفت برای «الرّمال» است. دقت کنید که اعراب دو کلمه «الإنسان» و «السّیر» یکسان نیست، (اولی فاعل و دومی مفعول است) پس نمی توانند موصوف و صفت باشند. / ب «علی الرّمال» جار و مجرور است. / ج «مُنْتَصَف» اسم مفعول است.
 ۱۲۱۷. الف «الله» و «فُرْقَانًا» دو مفعول این جمله هستند. / ب «تتقوا» بعد از ادات شرط که «إن» می باشد آمده است، پس فعل شرط است.
 ۱۲۱۸. الف «یَنْصُر» جواب شرط است. (معنای فعل شرط را تکمیل می کند). / ب «كُم» مضاف الیه است. («الله» مفعول است).
 ۱۲۱۹. الف «طُلول» فاعل برای فعل «یَبْلغ» است. / ب «الأزرق» صفت «الحوث» است.
 ۱۲۲۰. الف «الرّمل» مبتدا و «تُرَاب» خبر است. / ب «البَحْر» مضاف الیه است. و «الصّحراء» مجرور به حرف جر است.
 ۱۲۲۱. الف «قَوّیة» صفت برای «هَجْمَة» است. / ب «لأعب»، «فَریق» و «البرسبولیس» سه مضاف الیه این جمله اند.
 ۱۲۲۲. یُقَاتِلُونَ؛ براساس «الذین»، جمع مذکر غایب است.
 ۱۲۲۳. حَضَرَ؛ فعل قبل از اسم به شکل مفرد می آید؛ ضمناً «الطُّلاب» مذکر است.
 ۱۲۲۴. اِمْتَنِعْ؛ چون «یا أئیها» داریم، فعل مخاطب (امر) می خواهیم.
 ۱۲۲۵. تَغَسَّلْ؛ فعل قبل از فاعل به صورت اسم می آید.
 ۱۲۲۶. ذَكَرْتُ؛ مطابق «أنا» در صیغه مُتَكَلِّمٌ وحده می آید.
 ۱۲۲۷. عَوَّضْتُ؛ مطابق با «البومة» مفرد مؤنث است.
 ۱۲۲۸. لِيُعَلِّمُوا؛ بعد از «الآباء» آمده، پس جمع مذکر درست است.
 ۱۲۲۹. يَكْتُبُ؛ چون «سوف» داریم، فعل مضارع می خواهیم که مطابق «الطبيب» باشد.
 ۱۲۳۰. اجتمعت؛ قبل از «التلميذات» و به شکل مفرد مؤنث است.

نکته: فعل در ابتدای جمله اگر فاعل آن مؤنث باشد، به صورت «مفرد مؤنث غائب» می آید.

۱۱۷۳. مبتدا / مجرور به حرف جر / مضاف الیه
 ۱۱۷۴. مبتدا / صفت
 ۱۱۷۵. مضاف الیه / مفعول
 ۱۱۷۶. نائب فاعل / صفت / صفت
 ۱۱۷۷. فاعل / مفعول
 ۱۱۷۸. مضاف الیه / جار و مجرور
 ۱۱۷۹. خبر / فاعل

نکته: گاهی ممکن است بین فعل و فاعل به وسیله جار و مجرور، صفت، مضاف الیه و... فاصله بیفتد. (مثل این جمله که بین «يَطِيرُ» و «الطائر» به وسیله «به» فاصله افتاده است.)

۱۱۸۰. فاعل / مجرور به حرف جر
 ۱۱۸۱. فاعل / جار و مجرور / مجرور به حرف جر
 ۱۱۸۲. خبر / مفعول
 ۱۱۸۳. مفعول / مفعول
 ۱۱۸۴. فاعل / مفعول
 ۱۱۸۵. مجرور به حرف جر / مبتدا / خبر
 ۱۱۸۶. مفعول / مضاف الیه
 ۱۱۸۷. فاعل / مضاف الیه / مجرور به حرف جر
 ۱۱۸۸. صفت / خبر / مجرور به حرف جر

نکته: یادتان باشد ضمیری که بعد از مبتدا می آید خبر نیست و اسم بعد از آن خبر می باشد. **مثال:** اللهُ هُوَ الغَنِيُّ
 مبتدا خبر

۱۱۸۹. صفت / جار و مجرور
 ۱۱۹۰. فاعل / مجرور به حرف جر / مضاف الیه
 ۱۱۹۱. مضاف الیه / فاعل
 ۱۱۹۲. مضاف الیه / فاعل / صفت
 ۱۱۹۳. مبتدا / خبر / مضاف الیه
 ۱۱۹۴. مبتدا؛ هذه / صفت: الصّغير
 ۱۱۹۵. مفعول: رويّة / مضاف الیه: جناحي - ضمير «ه»
 ۱۱۹۶. فاعل: الله / مجرور به حرف جر: خَيْر
 ۱۱۹۷. مفعول: طعام / جار و مجرور: عَلَى السّاطِئِ
 ۱۱۹۸. فاعل ۱: التّمساح / فاعل ۲: طائر / جار و مجرور: فيه
 ۱۱۹۹. جار و مجرور: مِنَ الخَطَا / مضاف الیه: الكلام
 ۱۲۰۰. مبتدا: المِظَلَّة / مضاف الیه: الإنسان، أشعة، الشّمس

نکته: در یک جمله چند مضاف الیه می تواند بیاید.
مثال: أَحسَنُ طالِبٌ صَفَّ المَدْرَسَةَ صَدِيقِي؛ ← بهترین دانش آموز کلاس مبتدا مالیه مالیه مالیه خبر مدرسه، دوستم است.

۱۲۰۱. فاعل: الحیة / مفعول: دَنَب
 ۱۲۰۲. صفت: خاص / جار و مجرور: له، كالمِظَلَّة
 ۱۲۰۳. مبتدا: الأوّل / خبر: نَسِيج
 ۱۲۰۴. خبر: طائر / مجرور به حرف جر: منقار

۱۲۳۱. يتعارف؛ قبل از «الرُّملاء» به شکل مفرد مذکر می آید؛ ضمناً با توجه به قید «غداً؛ فرداً» فعل مضارع لازم داریم.

۱۲۳۲. الف «انطلاق» بر وزن انفعال و مبتدا است.

۱۲۳۳. ب «يُشيران» از باب «إفعال» و مثنی مذکر غائب است.

۱۲۳۴. الف «السريعان» صفت برای «توقف» است.

نکته: گاهی یک اسم در عربی هم‌زمان هم صفت دارد و هم مضاف‌الیه که در این صورت ابتدا مضاف‌الیه و سپس صفت می آید اما در ترجمه ابتدا صفت ترجمه می شود و سپس مضاف‌الیه.

مثال: کتابی الجمیل: کتاب زیبای من

مضاف‌الیه صفت

۱۲۳۵. ب «يُعَدُّ» مجهول است.

۱۲۳۶. الف «الأزرق» رنگ است و رنگ‌ها اسم تفضیل نیستند.

۱۲۳۷. ب «الزَّفراق» فاعل است.

۱۲۳۸. ب «الطعام» مضاف‌الیه است و اسم مکان نیست.

۱۲۳۹. الف «الجاهلون» فاعل برای «خاطَب» است.

۱۲۴۰. ب «خاطَب» یک فعل متعدی از مصدر «مُخاطَبَة» است.

۱۲۴۱. الف «تُقَدِّموا» یک فعل جمع مذکر مخاطب از باب «تفعیل» است نه «تفعل».

۱۲۴۲. ب مفرد «أنفُس»، «نفس» است که مؤنث است. ضمناً «أنفُس» مجرور به حرف جر است.

۱۲۴۳. ب «تُجالِسوا» یک فعل مضارع از باب «مُفاعلة» است.

۱۲۴۴. الف «التَّقدِّم» بعد از «عَنْ» آمده و مجرور به حرف جر است.

۱۲۴۵. ب با توجه به معنا و مفهوم سؤال، «المُرَاسِل» خبرنگار صحیح است. **ترجمه:** چه کسی از حوادث خبر می دهد؟ المُرَاسِل: خبرنگار

۱۲۴۶. الف سؤال درباره «محل برگزاری مسابقات ورزشی» می پرسد پس «المَلْعَب» ورزشگاه صحیح است.

۱۲۴۷. الف **ترجمه:** جایزه ای که تیم برنده در مسابقه به دست می آورد چیست؟ كأس المَبَاراة: جام مسابقات

۱۲۴۸. ب با توجه به معنای سؤال، «المُدْرَب» مربی صحیح است.

ترجمه: چه کسی بازیکنان را در مسابقه راهنمایی می کند؟ المُدْرَب: مربی

۱۲۴۹. ب در جواب «لِمَنْ» همواره از «لِ + اسم شخص» استفاده می کند، پس «لهذا الشاعر» صحیح است.

ترجمه: این مجسمه برای چه کسی است؟ برای این شاعر است.

۱۲۵۰. الف با توجه به اینکه در پاسخ سؤال از حرف «ب» استفاده شده و اشاره به یک وسیله دارد، پس گزینه «الف» صحیح است.

ترجمه: با چه چیزی به ورزشگاه می روید؟ با اتوبوس می رویم. (ترجمه گزینه «ب»: چرا به ورزشگاه می روید؟)

۱۲۵۱. الف با توجه به معنا و مفهوم، «الحَكَم» صحیح است.

ترجمه: چه کسی در مسابقه داوری می کند؟ داور (الأعْب: بازیکن) پاسخ صحیحی برای این سؤال نیست.

۱۲۵۲. ماذا تُشاهدین فوق التَّهر؟ أشاهدُ بیتاً جمیلاً.

ترجمه: چه چیزی بالای رود می بینی؟ خانه زیبایی می بینم.

۱۲۵۳. ما سِرُّ فَوْزِ الفَرِیقِ فی هَذِهِ المَبَاراةِ؟

ترجمه: راز پیروزی تیم در این مسابقه چیست؟

۱۲۵۴. نَحْنُ نَشْعُرُ بِالسُّرورِ وَ نَتَمَنَّى عَلَی کَأْسِ المَبَارِیاتِ.

ترجمه: ما احساس شادی می کنیم و آرزوی جام مسابقات را داریم.

۱۲۵۵. یَلْعَبُ اللَّاعِبُونَ بِکُلِّ حَماسٍ وَ یَتَعَاوَنُونَ خِلالِ المَبَاراةِ.

ترجمه: بازیکنان با همه شوق بازی می کنند و در طول مسابقه با یکدیگر همکاری می کنند.

پاسخ سؤالات درس «۴»

۱۲۵۶. واژگان - از

۱۲۵۷. دوره - زیاد شد

۱۲۵۸. فروش - دوستی

۱۲۵۹. منتقل شده است

یادآوری: قد + ماضی = ماضی نقلی

ترجمه

صفت مفعولی + شناسه

۱۲۶۰. لغت نامه - در بر می گیرد

۱۲۶۱. چراغدان - چراغ

۱۲۶۲. عربی شده

۱۲۶۳. دگرگون شده است - صداها

۱۲۶۴. انفاق کنید

۱۲۷۱. شدت گرفت - پیوستن

۱۲۶۵. برگرفتند - دیگر

۱۲۶۶. نمی توانیم - وارد شده

۱۲۷۳. گردشگران

۱۲۷۴. تغییر کرد

نکته: تَغَيَّرَ: تغییر کرد / غَيَّرَ: تغییر داد

۱۲۷۵. فرستاده ای / نافرمانی کرد

۱۲۷۶. کالاها

۱۲۷۷. ثبت کرد / سازمان / میراث

۱۲۷۸. بیان کرده است / تحقیقات

۱۲۷۹. تألیف کرده است

۱۲۸۰. یاد داد

۱۲۸۱. جابه جایی

۱۲۸۲. شاید، چه بسا / ناپسند بدارید، خوش ندارید

۱۲۸۳. نقش

۱۲۹۳. سماء (آسمان)

۱۲۸۴. دستبند

۱۲۹۴. مِئَة (صد)

۱۲۸۵. درود می فرستد

۱۲۹۵. سوار (دستبند)

۱۲۸۶. لَفْظ (واژه)

۱۲۹۶. دَوْلَة (دولت، حکومت)

۱۲۸۷. ریح (باد)

۱۲۹۷. قَم (دهان)

۱۲۸۸. أسلوب (روش)

۱۲۹۸. سُفْن (کشتی ها)

۱۲۸۹. قَرْیَة (روستا)

۱۲۹۹. أوزان (وزن ها)

۱۲۹۰. يَد (دست)

۱۳۰۰. عِبَاد (بندگان)

۱۲۹۱. لُغَة (زبان)

۱۳۰۱. جُذوع (تنه ها)

۱۲۹۲. بِضَاعَة (کالا)

۱۳۰۲. ألسنة (زبان ها)

رشته انسانی

عربی ۲

کاربرگی امتحانی

از خود امتحان بگیر!

مجموعه کتاب‌های
بیرت پیک

پرفراژدار
به راحتی برگه‌ها را
جدا کن و از خودت
امتحان بگیر!

۱۳ امتحان شامل:

۷ امتحان درس به درس در سطح سؤالات نهایی

۴ امتحان شبیه‌ساز نهایی نوبت اول و دوم

۲ امتحان نهایی اخیر

• پاسخ‌نامه تشریحی به همراه ریزبارم و نکات آموزشی و مشاوره‌ای

مهروماه

هومان
مرکز تخصصی مشاوره

 مهروماه		سؤالات نهایی خرداد ۱۴۰۴ (با اندکی تغییر)		امتحان ۱۳: پایان سال	
ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		رشته: ادبیات و علوم انسانی	
تعداد صفحه: ۴		تاریخ امتحان: خرداد ۱۴۰۴		سؤالات درس: عربی، زبان قرآن (۲)	
نام و نام خانوادگی:		پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه		رديف	

ردیف	سؤالات	صفحه ۱ از ۴	نمره
۱	<p>اَكْتُبْ مَعْنَى الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:</p> <p>الف) «لَا تَمْشِي فِي الْأَرْضِ مَرْحًا»</p> <p>ب) لَمْ يَزِدْ حَاتِمٌ الرَّجُلَ حَائِبًا مِنْ بَيْتِهِ.</p> <p>ج) يَا قَتْبُرُ، دَعِ شَاتِمَكَ مُهَانًا.</p> <p>د) هُوَ هَجَمَ عَلَى مَرْمَى فَرِيْقِ السَّعَادَةِ.</p>		۱
۲	<p>عَيِّنْ فِي الْعِبَارَتَيْنِ:</p> <p>الف) الْمُتْرَادِفَ لِكَلِمَةِ «يَعْلَمُ»:</p> <p>ب) الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «بُعْدُ»:</p> <p>فِي قُرْبِ الصَّدِيقِ سَلَامَةً - صَدِيقِي يَدْرِي كُلَّ قَوَاعِدِ الدَّرُوسِ جَيِّدًا.</p>		۰/۵
۳	<p>الف) عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي التَّوَع:</p> <p>ب) عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى:</p>	<p>أَكْثَرُ - أَصْفَرُ - أَيْبُضُ - أَخْضَرُ</p> <p>الْيَمِينِ - الشَّمَالِ - الْأَمَامِ - اللَّسَانِ</p>	۰/۵
۴	<p>اَكْتُبْ فِي الْعِبَارَتَيْنِ:</p> <p>الف) مُفْرَدَ لِكَلِمَةِ «أَفْرَاسُ»:</p> <p>ب) جَمْعَ لِكَلِمَةِ «ذَيْلُ»:</p> <p>رَأَيْتُ أَفْرَاسًا جَنْبَ صَاحِبِهَا - يَنْفِزُ السَّمَكُ مِنَ الْمَاءِ بِحَرَكَتِهِ مِنْ ذَيْلِهِ الْقَوِيَّ.</p>		۰/۵
۵	<p>اَكْتُبْ تَرْجَمَةَ هَذِهِ الْعِبَارَاتِ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:</p> <p>الف) «وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ» (۰/۵)</p> <p>ب) وَصَفْتُ كُلَّ مَلِيحٍ كَمَا تُحِبُّ. (۰/۵)</p> <p>ج) ذَهَبَ الْعَمَالُ مِنَ الْمَصْنَعِ بَعْدَ مَا تَمَّمُوا وَاجِبَاتِهِمْ. (۰/۵)</p> <p>د) انْطَلَقَ طَائِرُ الظَّنَانِ يُشِيرُ تَعَجُّبَ النَّاسِ. (۰/۵)</p> <p>هـ) مَا أَضْمَرَ أَحَدٌ شَيْئًا إِلَّا ظَهَرَ فِي فَلَاتِ لِسَانِهِ. (۰/۵)</p> <p>و) لَمْ يَكُنْ كَرِيسْتِي قَادِرًا عَلَى السَّيْرِ وَالْكَلَامِ. (۰/۵)</p> <p>ز) مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ ذَلَّتْ لَهُ الصَّعَابُ. (۰/۵)</p> <p>ح) مَا كَانَتْ عِنْدَ الْعَرَبِ بَعْضُ الْبَضَائِعِ كَالْمِسْكِ وَالدِّيَابِجِ. (۰/۵)</p> <p>ط) عِنْدَمَا يَأْكُلُ التَّمْسَاخُ الْفَرِيْسَةَ تُفَرِّزُ عُيُونُهُ سَائِلًا. (۰/۵)</p>		۴/۵

 مهروماه		سؤالات نهایی خرداد ۱۴۰۴ (با اندکی تغییر)		امتحان ۱۳: پایان سال	
ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		رشته: ادبیات و علوم انسانی	
تعداد صفحه: ۴		تاریخ امتحان: خرداد ۱۴۰۴		سؤالات درس: عربی، زبان قرآن (۲)	
نام و نام خانوادگی:		نام خانوادگی:			

ردیف	سؤالات	صفحه ۲ از ۴	نمره
------	--------	-------------	------

۰/۵	۶	<p>إِنْتِخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ:</p> <p>الف) كَانَ لِلْفَيْرُوزِ أَبَادِيٌّ مُعْجَمٌ مَشْهُورٌ.</p> <p>☐ (۱) فیروزآبادی فرهنگ لغت مشهوری داشت.</p> <p>☐ (۲) فیروزآبادی فرهنگ لغت مشهوری دارد.</p> <p>ب) هُوَ رَجُلٌ كَاذِبٌ فَعَزَمَ الرَّجُلُ أَنْ لَا يَكْذِبَ.</p> <p>☐ (۱) او مردی بسیار دروغگو است پس مرد تصمیم گرفت که دروغ نگوید.</p> <p>☐ (۲) او مرد دروغگویی است پس آن مرد تصمیم گرفت که دروغ نگوید.</p>	
۱/۵	۷	<p>أَكْمِلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارْسِيَّةِ:</p> <p>الف) الْمُؤْمِنُ لَا يَنَاسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ لِأَنَّهُ أَقْوَى النَّاسِ. مؤمن از رحمت خدا زیرا او مردم است.</p> <p>ب) أَكْتُبُ بَرْنَامَجًا يُسَاعِدُنِي عَلَى تَعَلُّمِ الْعَرَبِيَّةِ. برنامه‌ای را که مرا در عربی</p>	
۱	۸	<p>أَكْتُبْ تَرْجَمَةَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظَّ حَسَبِ الْعِبَارَاتِ:</p> <p>الف) «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا»</p> <p>ب) لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ.</p> <p>ج) سَوْفَ يُعَلِّمُ الْمُدْرَسُ التَّلَامِيذَ دَرَسًا جَدِيدًا.</p> <p>د) إِذَا غَضِبْتَ، فَاسْكُتْ.</p>	
۰/۵	۹	<p>إِنْتِخِبِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ:</p> <p>الف) نَحْنُ فِي السَّنَتَيْنِ الْمَاضِيَتَيْنِ.</p> <p>ب) هُمْ يَذْهَبُونَ إِلَى الْمَلْعَبِ</p> <p>(نُسَافِرُ - لَنْ نُسَافِرَ - لَمْ نُسَافِرْ)</p> <p>(لَكِي يَفْرَحُوا - مَا فَرِحُوا - لَمْ يَفْرَحُوا)</p>	
۱	۱۰	<p>عَيِّنْ: الف) اسْمَ الْمَكَانِ ب) اسْمَ الْفَاعِلِ ج) اسْمَ الْمَفْعُولِ د) اسْمَ الْمُبَالِغَةِ</p> <p>«إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ»</p> <p>الشُّعْرَاءُ الْإِيرَانِيُّونَ أَنْشَدُوا أَيْبَاتًا مَمْرُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ.</p> <p>أُرِيدُ أَنْ أَذْهَبَ إِلَى الْمَصْنَعِ.</p>	
۰/۵	۱۱	<p>الف) عَيِّنْ فِعْلَ الشَّرْطِ:</p> <p>ب) عَيِّنِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ:</p> <p>«إِنْ تُحَاوِلْ رُؤْيَةَ جَنَاحِيهِ لَا تَقْدِرْ.»</p> <p>«مَا تَزْرَعُ فِي الدُّنْيَا تَحْصُدُهُ فِي الْآخِرَةِ.»</p> <p>☐ (۱) هرچه در دنیا بکاری، در آخرت آن را درو می‌کنی.</p> <p>☐ (۲) هر چیزی را در دنیا می‌کاری، در آخرت درو می‌کنی.</p>	
۱	۱۲	<p>الف) تَرَجِّمْ هَذِهِ الْعِبَارَةَ حَسَبَ الْجُمْلَةِ بَعْدَ التَّكْرَةِ: «إِشْتَرَيْتُ كِتَابًا قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبْلُ.»</p> <p>ب) تَرَجِّمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ حَسَبَ مَعْنَى الْفِعْلِ التَّاقِصِ: «صَارَ الطَّالِبُ مُدْرَسًا بَعْدَ تَخْرُجِهِ مِنَ الْجَامِعَةِ.»</p>	
«ادامه سؤالات در صفحه سوم»			

سؤالات نهایی خرداد ۱۴۰۴ (با اندکی تغییر)		امتحان ۱۳: پایان سال	
ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: ادبیات و علوم انسانی
تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: خرداد ۱۴۰۴	نام و نام خانوادگی:	سؤالات درس: عربی، زبان قرآن (۲)

ردیف	سؤالات	صفحه ۳ از ۴	نمره
------	--------	-------------	------

۱	<p>۱۳</p> <p>أَكْتُبِ تَرْجَمَةَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ:</p> <p>الف) اِسْتَمَعَ: گوش فراداد</p> <p>۱) لِمَاذَا لَا تَسْتَمِعِينَ فِي الصَّفِّ؟</p> <p>ب) شَارَكَ: شرکت کرد</p> <p>۲) لِنَسْتَمِعِ إِلَى الْكَلَامِ الْحَقِّ.</p> <p>۱) خَرَجَ النَّاسُ مِنَ الْبَيْتِ لِيُشَارِكُوا فِي الْحَفْلَةِ.</p> <p>۲) أَيُّهَا الْإِبْنُ الصَّغِيرُ! لَا تُشَارِكْ فِي الْمُسَابَقَةِ.</p>	۱
۱	<p>۱۴</p> <p>إِنْتَخِبِ التَّرْجَمَةَ الصَّحِيحَةَ:</p> <p>الف) لَنْ نَرْجِعَ مَعَ صَدِيقِنَا.</p> <p>۱) بر نمی گردیم ☐ ۲) بر نخواهیم گشت ☐ ۳) برنگشتم ☐</p> <p>ب) أَنْتُمْ لَمْ تُصَلِحُوا أَعْمَالَكُمْ السَّيِّئَةَ.</p> <p>۱) درست نگردانید ☐ ۲) نباید درست گردانید ☐ ۳) درست نمی گردانید ☐</p> <p>ج) هُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُحَاوِلُوا فِي الرِّيَاضَةِ.</p> <p>۱) که تلاش کنند ☐ ۲) اگر تلاش کنند ☐ ۳) تلاش می کنند ☐</p> <p>د) جَلَسْنَا فِي الصَّفِّ حَتَّى يَأْتِيَ الْمُعَلِّمُ.</p> <p>۱) می آید ☐ ۲) خواهد آمد ☐ ۳) تا بیاید ☐</p>	۱
۰/۵	<p>۱۵</p> <p>إِنْتَخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ حَسَبَ مَعْنَى الْأَفْعَالِ التَّاقِصَةِ:</p> <p>الف) «إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا»</p> <p>۱) قطعاً خداوند به هر چیزی آگاه است. ☐</p> <p>ب) كَانَ أَصْدِقَائِي يَكْتُبُونَ الرِّسَائِلَ.</p> <p>۱) دوستان نامه ها را می نویسند. ☐ ۲) دوستانم نامه ها را می نوشتند. ☐</p>	۰/۵
۱	<p>۱۶</p> <p>أَكْتُبِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظٌّ:</p> <p>الف) يُفَقِّشُ الْإِنْسَانَ عَيْنَ الْحَيَاةِ فِي الضُّوءِ.</p> <p>ب) الْكِتَابُ صَدِيقٌ مُخْلِصٌ يُنْقِذُكَ مِنْ مُصِيبَةِ الْجَهْلِ.</p>	۱
۱	<p>۱۷</p> <p>إِنْتَخِبْ كَلِمَةً مَنَاسِبَةً لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ: (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ)</p> <p>«الْمِظْلَّةُ - الْإِنَاءُ - الْمُخْتَالُ - الشَّاتِمُ - الْمُعَوَّقُ - الْوَسَامُ»</p> <p>الف) الْكَأْسُ يُشْرَبُ بِهِ الْمَاءُ وَالشَّايُ.</p> <p>ب) الْإِنْسَانُ الَّذِي يَفْتَخِرُ بِنَفْسِهِ كَثِيرًا.</p> <p>ج) هُوَ الَّذِي لَا يَكُونُ قَادِرًا عَلَى السَّيْرِ.</p> <p>د) أَدَاةٌ لِحَفْظِ الْإِنْسَانِ أَمَامَ أَشِعَّةِ الشَّمْسِ أَوْ نُزُولِ الْمَطْرِ.</p>	۱
«ادامه سؤالات در صفحه چهارم»		

 مهروماه		سؤالات نهایی خرداد ۱۴۰۴ (با اندکی تغییر)		امتحان ۱۳: پایان سال	
ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه		رشته: ادبیات و علوم انسانی	
تعداد صفحه: ۴		تاریخ امتحان: خرداد ۱۴۰۴		سؤالات درس: عربی، زبان قرآن (۲)	
نام و نام خانوادگی:		نام خانوادگی:			

ردیف	سؤالات	صفحه ۴ از ۴	نمره
۱۸	عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ غَيْرِ الصَّحِيحِ حَسَبِ الْحَقِيقَةِ: (۱) الشَّرْشَفُ قِطْعَةٌ فُماشٍ لَا تُوضَعُ عَلَى الشَّرِيرِ. (۲) عُصُونُ الْأَشْجَارِ فِي فَصْلِ الرَّبِيعِ بَدِيعَةٌ خَصْرَةٌ.		۰/۵
۱۹	إِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ: أَسْرَ الْمُسْلِمُونَ سَفَانَةَ ابْنَةَ حَاتِمِ الظَّائِنِيِّ فِي غَزْوَةِ طَيْءٍ. لَمَّا جَاؤُوا بِهَا عِنْدَ النَّبِيِّ (ص) قَالَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ (ص): أَنَا ابْنَةُ حَاتِمِ الظَّائِنِيِّ الَّذِي يُضْرَبُ بِهِ الْمَثَلُ فِي الْكُرْمِ. عِنْدَمَا سَمِعَ النَّبِيُّ (ص) صِفَاتِ أَبِيهَا أَظْلَقَهَا ثُمَّ رَجَعَتْ إِلَى قَوْمِهَا فَأَسْلَمَتْ سَفَانَةَ وَ قَوْمَهَا بَعْدَ مَا أَمَرَ النَّبِيُّ (ص) بِإِطْلَاقِ أَسْرَاهُمْ. (۱) لِمَاذَا أَطْلَقَ النَّبِيُّ (ص) سَفَانَةَ؟ (۲) بِمَاذَا يُضْرَبُ الْمَثَلُ حَاتِمِ الظَّائِنِيِّ؟ (۳) مَتَى أَسْلَمَتْ سَفَانَةَ وَ قَبِيلَتُهَا؟ (۴) فِي أَيِّ غَزْوَةٍ أُسِرَتْ سَفَانَةُ؟ (۵) مَنْ هِيَ سَفَانَةُ؟ (۶) أَكْتُبِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِكَلِمَةِ: «الْمَثَلُ»		۱/۵
۲۰	أَجِبْ عَنِ السُّؤَالَيْنِ: الف) مَنْ يَبِيعُ الْمَلَابِسَ؟ ب) بَدَّلْ بِطَاقَةِ الشَّحْنِ. المُدْرَبُ (۱) ☐ رَصِيدُ الْجَوَالِ (۱) ☐ البَائِعُ (۲) ☐ مُوظَّفُ الْإِتِّصَالَاتِ (۲) ☐		۰/۵
۲۰	جمع نمرات	موفق باشید	

الف) چه زمانی مار دمش را در شن قرار می دهد؟ في مُنْتَصَفِ النَّهَارِ (۲۵) (در نیمه روز) / ب) ماهی پرنده چقدر پرواز می کند؟ خَمْساً وَ أَرْبَعِينَ ثَانِيَةً (۲۵) (۴۵ ثانیه) / ج) چرا مرغ مگس به این اسم نامیده می شود؟ لِأَنَّهُ يُحَدِّثُ طَنِينًا. (زیرا صدایی پدید می آورد.) / د) مرغ مگس به کجا پرواز می کند؟ يَطِيرُ إِلَى الْأَعْلَى وَ الْأَسْفَلِ. (به بالا و پایین پرواز می کند.) (درس ۳)

۲۰ الف) گزینه «۱» (آیا کارت شارژ می خواهی؟ بله، لطفاً کارتی به من بده.) (درس ۵) / ب) گزینه «۱» (چه کسی خبرها را جمع می کند و آن ها را پخش می کند؟ خبرنگار.) (درس ۳)

پاسخ امتحان شماره ۱۳

۱ الف) خودپسندی (شادمانه و با ناز و خودپسندی) (۲۵) (درس ۱) / ب) ناامید (با ناامیدی) (۲۵) (درس ۶) / ج) دشنامگو (۲۵) (درس ۱) / د) دروازه (۲۵) (درس ۳)

۲ الف) يَعْلَمُ = یدری (می داند) (۲۵) (درس ۳) / ب) بُعِدَ (دوری) ≠ قُرِبَ (نزدیکی) (۲۵) (درس ۲)

۳ الف) أَكْثَرَ (۲۵)؛ همگی رنگ اند به جز «اکثر». (درس ۱)

یادآوری: رنگ ها با اینکه بر وزن «أفعل» اند اما تفضیل نیستند.

ب) اللسان (زبان) (۲۵)؛ راست - چپ - جلو (درس ۳)

۴ الف) فَرَسٌ (۲۵) (درس ۴) / ب) أذْيَالٌ (ذیول) (۲۵) (درس ۳)

۵ الف) چه بسا (امید است) چیزی را ناپسند بدارید (۲۵) در حالی که آن برای شما بهتر است. (۲۵) (درس ۴) / ب) اهر بانمکی را وصف (توصیف) کردم (۲۵) همان طور که دوست داری (دوست می داری). (۲۵) (درس ۲) / ج) کارگران از کارخانه رفتند (۲۵) بعد از اینکه کارهایشان را تمام کردند. (۲۵) (درس ۱) / د) به حرکت در آمدن (حرکت) مرغ مگس (۲۵) شگفتی مردم را برمی انگیزد. (۲۵) (درس ۳) / ه) کسی چیزی را پنهان نکرد (۲۵) مگر آنکه در لغزش های زبانش آشکار شد. (۲۵) (درس ۵) / و) کریستی قادر به حرکت (۲۵) و سخن گفتن نبود. (نبوده است.) (۲۵) (درس ۷) / ز) هر کس به خدا توکل کند (کرد) (۲۵) سختی ها برایش خوار (کوچک) می شود (شد). (۲۵) (درس ۷) / ح) عرب (عرب ها) برخی کالاها (مانند مُشک و ابریشم نداشتند) (۲۵) (درس ۴) / ط) هنگامی که تمساح شکار را می خورد (۲۵) چشمانش مایعی را ترشح می کند. (۲۵) (درس ۳)

۶ الف) گزینه «۱» «كَانَ + لَ / عِنْدَ» معادل «داشتیم، داشتی...» است. (درس ۴) / ب) گزینه «۲» «أَوَّلًا كَذِبٌ» به معنای «دروغگو» است و معادل «بسیار دروغگو» می شود «كَذَّابٌ» که اسم مبالغه است. ثانیاً «الرَّجُلُ» باید به صورت «آن مرد» ترجمه شود. (درس ۵)

یادآوری: حواستان باشد که اگر اسمی در یک جمله دوبار تکرار شود به صورتی که بار اول نکره و بار دوم همراه با «ال» بیاید در ترجمه اسم دوم از «این - آن» استفاده می کنیم.

۷ الف) نباید (۲۵) - ناامید شود (۲۵) - نیرومندترین (قوی ترین) (۲۵) (درس ۷)

نکته: در ترجمه فعل نهی مربوط به غایب و متکلم از «نباید» استفاده می کنیم.

۹ الف) لَنْ نَذْهَبَ (۲۵)؛ با توجه به وجود «غداً؛ فرداً» پس نیاز به یک فعل مستقبل داریم. (ترجمه: من و همکلاسی ام فردا به ورزشگاه نخواهیم رفت.) (درس ۶) / ب) تَشْتَغِلُ (۲۵)؛ با توجه به مؤنث بودن «والدتی» پس فعل جمله نیز باید مطابق آن مؤنث باشد و «تَشْتَغِلُ» صحیح است. (ترجمه: مادرم در یک مؤسسه فرهنگی کار می کند.) (درس ۵) / ج) أَنْ أَكْتُبَ (۲۵)؛ با توجه به «أريدُ» پس «أَنْ أَكْتُبَ» صحیح است. (ترجمه: می خواهم که ترجمه متن را بنویسم.) (درس ۷) / د) تُحَاوِلُ (۲۵)؛ با توجه به ترجمه جمله، فعل «تُحَاوِلُ» صحیح است. (ترجمه: اگر بسیار تلاش کنی به هدف می رسی.) (درس ۳)

۱۰ الف) اسم تفضیل: أَوْسَطُ (۲۵) (درس ۱) / ب) اسم فاعل: عَمَّالٌ (مفرد: عامِل) (۲۵) (درس ۲) / ج) اسم مفعول: الْمُعْتَرَبَةُ (۲۵) (درس ۴) / د) اسم مبالغه: عَلَامٌ (۲۵) (درس ۲)

۱۱ الف) فعل شرط: تَوَكَّلْ (۲۵) / ب) ترجمه: توکل کرد (توکل کند) (۲۵) (درس ۷)

یادآوری: فعل شرط اگر ماضی باشد، می توانیم آن را به صورت مضارع التزامی ترجمه کنیم.

۱۲ که (۲۵) شاد می شوند (شاد بشوند - شاد شوند) (۲۵) (مضارع + نکره + مضارع = مضارع التزامی، اخباری) (درس ۵)

۱۳ الف) دست نخواهید یافت (به دست نخواهید آورد) (۲۵) (مستقبل منفی) (درس ۴) / ب) که تغییر بدهند (۲۵) (مضارع التزامی) (درس ۴) / ج) نباید برگردد (۲۵) (فعل نهی) (درس ۶) / د) باید عمل کنیم (فعل امر) (درس ۶) / ه) یاد نگرفت (نگرفته است) (۲۵) (ماضی منفی) (درس ۱) / و) تا (برای اینکه) هدایت کند (۲۵) (مضارع التزامی) (درس ۶)

۱۴ دانش آموز خاطرات سفر علمی را (۲۵) نوشته بود. (۲۵) (کان + ماضی = ماضی بعید) (درس ۷)

۱۵ الف) گزینه «۲» «صاروا» یعنی «شدند» (درس ۷) / ب) گزینه «۱» (۲۵)؛ كَانٌ + لَ: داشت، داشتیم... (درس ۷)

۱۶ الف) نُورٌ؛ خیر (۲۵) (درس ۴) / ب) أَبْعَادٌ؛ مفعول (۲۵) (درس ۴) / ج) الكَذْبُ؛ فاعل (۲۵) (درس ۵) / د) لِسَانٌ؛ مضاف الیه (درس ۵)

۱۷ الف) العشيّة (شامگاه) (۲۵)؛ انتهای روز و شروع تاریکی شب (درس ۲) / ب) الفريق (تیم) (۲۵)؛ مجموعه ای از بازیکنان (درس ۳) / ج) الخائب (ناامید) (۲۵)؛ کسی که هیچ امیدی برای موفقیت در هدفش ندارد. (درس ۶) / د) المسك (مُشک) (۲۵)؛ عطری است که از آهوها گرفته می شود. (درس ۴)

۱۸ الف) درست (۲۵)؛ ملمع ها شعرهای فارسی آمیخته به عربی هستند. (درس ۲) / ب) نادرست (۲۵)؛ شاخه های درختان در زمستان تازه و سرسبز است. (درس ۲) / ج) نادرست (۲۵)؛ ناراحت همان کسی است که در زندگی دائماً شاد می شود. (درس ۶) / د) درست (۲۵)؛ شن، خاکی کنار ساحل دریا یا در صحراست. (درس ۳)

ترجمه متن مرغ مگس کوچک ترین پرنده بر روی زمین است، به بالا و پایین پرواز می کند. طنان (پرس و صدا) نامیده شده؛ زیرا صدایی به دلیل سرعت حرکت بال هایش پدید می آورد. ماهی پرنده نوعی از ماهیان است که از آب می پرد و ۴۵ ثانیه پرواز می کند. در نیمه روز مار صحرا دمش را در شن قرار می دهد سپس مانند عصا می ایستد. پس اگر پرنده ای بر آن بایستد آن را شکار می کند.

۱۹

ترجمه متن مسلمانان در جنگ طئیء، سفانه دختر حاتم طائی را اسیر کردند. هنگامی که او را نزد پیامبر (ص) آوردند، به پیامبر خدا (ص) گفت: من دختر حاتم طائی هستم که در بخشش به او مثال زده می‌شود. وقتی که پیامبر (ص) ویژگی‌های پدرش را شنید، او را آزاد کرد، سپس به سوی قومش برگشت. پس سفانه و قومش بعد از دستور پیامبر (ص) به آزاد کردن اسیرانشان اسلام آوردند.

- چرا پیامبر (ص) سفانه را آزاد کرد؟ لَأَنَّ النَّبِيَّ سَمِعَ صِفَاتِ أَبِيهَا. (۰/۲۵)
- زیرا پیامبر (ص) ویژگی‌های پدرش را شنید.
- حاتم طائی به چه چیزی مثال زده می‌شود؟ يُضْرَبُ بِهِ الْمَثَلُ فِي الْكَرَمِ. (۰/۲۵) (در بخشش به او مثال زده می‌شود.)
- سفانه و قبیله‌اش چه زمانی اسلام آوردند؟ بَعْدَ مَا أَمَرَ النَّبِيُّ (ص) بِإِطْلَاقِ أَسْرَاهِمُ (۰/۲۵) (بعد از دستور پیامبر (ص) به آزاد کردن اسیرانشان)
- در کدام جنگ سفانه اسیر شد؟ أُسِرَتْ سَفَانَةُ فِي غَزْوَةِ طَيْءٍ. (۰/۲۵) (سفانه در جنگ طئیء اسیر شد.)
- سفانه چه کسی بود؟ ابنة حاتم الطائي (۰/۲۵) (دختر حاتم طائی)
- نائب فاعل (۰/۲۵) (درس ۶)

یادآوری: اسم مرفوع بعد از فعل مجهول نائب فاعل است نه فاعل.

- الف) گزینه ۲ (۰/۲۵)؛ (چه کسی لباس‌ها را می‌فروشد؟ فروشنده) (درس ۱) / ب) گزینه ۲ (۰/۲۵)؛ (کارمند مخابرات کارت شارژ را عوض کرد.) (درس ۵)

ب) می‌نویسم (۰/۲۵) - یادگیری (۰/۲۵) - کمک بکند (می‌کند) (۰/۲۵) (درس ۵)

نکته: دقت کنید که در فرمول «مضارع + نکره + مضارع» در جمله وصفیه، فعل دوم را می‌توانیم به صورت «مضارع التزامی» یا «مضارع اخباری» ترجمه کنیم.

- الف) تکلیف نمی‌دهد (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) نگاه نکنید (۰/۲۵) (درس ۵) / ج) یاد خواهد داد (۰/۲۵) (درس ۲) / د) ساکت شو (ساکت باش) (۰/۲۵) (درس ۳)
- الف) لَمْ تُسَافِرْ (۰/۲۵)؛ چون در انتهای جمله «السَّنَتَيْنِ الْمَاضِيَتَيْنِ» دو سال گذشته وجود دارد پس نیاز به یک فعل مربوط به ماضی داریم و «لَمْ» معنای فعل مضارع بعد را تبدیل به ماضی منفی می‌کند. / ب) لِكَيْ يَفْرَحُوا (۰/۲۵)؛ با توجه به معنای جمله «لِكَيْ يَفْرَحُوا» صحیح است. (ترجمه: آن‌ها به ورزشگاه می‌روند تا شاد شوند.) (درس ۶)
- الف) اسم مکان: الْمَصْنَعُ (۰/۲۵) (درس ۱) / ب) اسم فاعل: الشُّعْرَاءُ (مفرد: شاعر) (۰/۲۵) (درس ۲) / ج) اسم مفعول: مَمْرُوجَةٌ (۰/۲۵) (درس ۲) / د) اسم مبالغه: عَلَامٌ (۰/۲۵) (درس ۲)
- الف) فعل شرط: تُحَاوَلُ (۰/۲۵) / ب) گزینه ۱ (۰/۲۵)؛ «تَرْزَعُ» فعل شرط است و باید به صورت «بکاری» ترجمه شود. (درس ۳)
- الف) کتابی را خریدم که (۰/۲۵) قبلاً دیده بودم (دیدم) (۰/۲۵) ماضی + نکره + ماضی ← ماضی بعید / ساده (درس ۵) / ب) دانشجو پس از دانش آموخته شدنش (فارغ‌التحصیل شدنش) (۰/۲۵) از دانشگاه، معلّم شد. (۰/۲۵) (أَصْبَحَ: شد) (درس ۷)
- الف) ۱) گوش فرا نمی‌دهی (۰/۲۵) (مضارع منفی) ۲) باید گوش فرابدهیم (۰/۲۵) (امر) (درس ۶) / ب) ۱) (برای اینکه) تا شرکت کنند (۰/۲۵) (مضارع التزامی) ۲) شرکت نکن (۰/۲۵) (نهی) (درس ۴)
- الف) گزینه ۲ (۰/۲۵)؛ «لَنْ» معادل مستقبل منفی است. (درس ۴) / ب) گزینه ۱ (۰/۲۵)؛ «لَمْ» مضارع معادل «ماضی ساده منفی» یا «ماضی نقلی منفی» است. (درس ۵) / ج) گزینه ۱ (۰/۲۵)؛ «أَنْ» مضارع معادل «که + مضارع التزامی» است. (درس ۶) / د) گزینه ۳ (۰/۲۵)؛ «حَتَّى» مضارع معادل «تا + مضارع التزامی» است. (درس ۶)
- الف) گزینه ۱ (۰/۲۵)؛ «كَانَ» در جملاتی که مربوط به صفات و ویژگی‌های خداوند است معنای «است» دارد نه معنای «بود». / ب) گزینه ۲ (۰/۲۵)؛ «كَانَ... يَكْتُبُونَ» معادل ماضی استمراری است به معنای «می‌نوشتند». (درس ۷)
- الف) الْإِنْسَانُ: فاعل (۰/۲۵) - الْحَيَاةُ: مضاف‌الیه (۰/۲۵) (درس ۲) / ب) صَدِيقٌ: خبر (۰/۲۵) - مُصِيبَةٌ: مجرور به حرف جر (۰/۲۵) (درس ۵)
- الف) الْإِنَاءُ (ظرف) (۰/۲۵)؛ لیوانی که به وسیله آن آب یا چای نوشیده می‌شود. (درس ۲) / ب) الْمُخْتَالُ (خودپسند) (۰/۲۵)؛ انسانی که به خودش بسیار افتخار می‌کند. (درس ۱) / ج) الْمُعَوَّقُ (معلول) (۰/۲۵)؛ او کسی است که قادر به راه رفتن نمی‌باشد. (درس ۷) / د) الْمِظْلَّةُ (چتر) (۰/۲۵)؛ وسیله‌ای برای حفظ انسان در مقابل اشعه خورشید یا بارش باران. (درس ۳)
- ۱) نادرست (۰/۲۵)؛ ملافه تکه پارچه‌ای است که روی تخت قرار نمی‌گیرد. (درس ۴) / ۲) درست (۰/۲۵)؛ شاخه‌های درختان در فصل بهار تازه و سرسبز است. (درس ۲)

۱۳۰۳
ویژه
امتحانات نهایی

اسکن کن!
قیمت و سال چاپ رو ببین!

ن

- نَجْدَةٌ: کمک
- نُحْنُ (نَاحٍ، نَيْوُخٍ): شیون کردند
- نَسِيجٌ: بافت پیوندی
- نَطَقَ: بر زبان آورد، صحبت کرد
- نَتَلَفَ (يَنْتَلِفُ): تمیز کرد
- نَقَارُ الخَشَبِ: دارکوب
- نَوْعِيَّةٌ: جنس
- نَوَى: هسته

ه

- هَجَزْتُ (هَجْرًا، يَهْجُرُ): رها ساختی، جدا شدی
- هَدَى (يَهْدِي): هدایت کرد
- هَزِيمَةٌ: شکست دادن، شکست

و

- وَاجَهٌ (يُواجِهُ): روبه‌رو شد
- وَدٌّ: عشق و دوستی
- وَصَفْتُ (وَصْفًا، يَصِفُ): وصف کردم
- وَعَظٌ (يَعِظُ): موعظه داد
- وَفَقًا لِر: براساس
- وَكَنَاتٌ: لانه‌ها «مفرد: وَكَنَةٌ»
- وَلَدٌ (يَلِدُ): زایید
- وَوَلِدَتٌ: متولد شد
- وَهَبَ (يَهِبُ): بخشید

ي

- يَبِسَ (يَبْسًا): ناامید شد
- يَخْمِي (خَمِيًا): پشتیبانی می‌کند
- يُسْرِي: چپ
- يَضُمُّ: در بر می‌گیرد
- يُطْعِمُ: خوراک می‌دهد (أطعم)
- يُعَدُّ: به شمار می‌رود
- يُعِينُ (أَعَانَ): کمک می‌کند
- يُفْرَجُ عَنِ المَكْرُوبِ: اندوه غمگین را می‌زداید
- يُنْتَفِعُ: سود برده می‌شود
- يُنْتَهِي (انْتَهَى): به پایان می‌رسد
- يُنْقَرُ: نوک می‌زند

- مُحَاضِرَةٌ: سخنرانی
- مُحَامِدٌ: ستایش‌ها
- مُخْتَالٌ: خودپسند
- مُحَضَّرَةٌ: سرسبز
- مُدْرَبٌ: مرتبی
- مُرَائِلٌ: خبرنگار
- مَرَحًا: شادمانه و با ناز و خودپسندی
- مُسْتَبِدٌّ: زورگو
- مُسْكٌ: مُسْكٌ: مشک
- مُشْكَاةٌ: چراغدان

- مَشِيٌّ، مِشِيَّةٌ: راه رفتن
- مُصَابٌ بِ: دچار
- مُصَادَقَةٌ: دوستی کردن

- مَصَانِعٌ: انبارهای آب در بیابان، کارخانه‌ها
- مَصْنَعٌ: کارخانه «جمع: مَصَانِعٌ»
- مَطْبَعَةٌ: چاپخانه «جمع: مَطَابِعٌ»
- مَطْعَمٌ: رستوران «جمع: مَطَاعِمٌ»
- مِظَلَّةٌ: چتر
- مَعَ أَنْ: با اینکه
- مُعَارِضَةٌ: مخالفت
- مُعْرَبٌ: عربی شده
- مُعْوَقٌ: معلول، جانباز
- مُفْرَدَاتٌ: واژگان
- مَكْرَمَةٌ: بزرگواری «جمع: مَكَارِمٌ»
- مَكْرُوبٌ: اندوهگین

- مَلَائِيْنٌ: میلیون‌ها
- مَلْعَبٌ: ورزشگاه
- مُلْكٌ: پادشاهی
- مَلِيحٌ: بانمک

- مَمْرُوجٌ: آمیخته، درهم‌آمیخته
- مُنْتَصَفٌ: نیمه
- مُنْكَرٌ: کار زشت «جمع: مُنْكَرَاتٌ»
- مَنَّ (يَمُنُّ): نعمت داد
- مُهَانَ: خوار
- مَهْلًا: آرام باش
- مَوْقِفٌ: ایستگاه «جمع: مَوَاقِفٌ»
- مِيزَانٌ: ترازو «جمع: مَوَازِينٌ»
- مَبْتَرٌ: مشخص کرد، جدا و سوا کرد

■ دقت کنید که اسم مفعول، فقط از فعل‌های متعدی (مفعول‌پذیر) ساخته می‌شود و افعال لازم (ناگذر)، اسم مفعول ندارند.

اسم مبالغه

■ اسمی که بر دو وزن «فَعَالٌ» و «فَعَالَةٌ» می‌آید و بیانگر یکی از سه موضوع زیر است:

۱) بسیاری صفت (كثرة الصِّفة) ۲) شغل (المِهنة) ۳) ابزار (آلة)

متن غَفَّارٌ: بسیار آمرزنده • عَلَّامَةٌ: بسیار دانا • خَبَّازٌ: نانوا • فَلَاحٌ: کشاورز • نَظَّارَةٌ: عینک • سَيَّارَةٌ: خودرو

■ دقت کنید که در ترجمه اسم مبالغه فقط زمانی که بیانگر صفت باشد، از لفظ «بسیار» استفاده می‌کنیم.

درس ۳: اسلوب شرط و ادوات آن

■ جملات شرطی در عربی از سه قسمت تشکیل می‌شوند:

◀ ادوات شرط (کلمات شرطی ساز): إِنْ (اگر)، مَنْ (هرکس)، مَا (هرچه)، إِذَا (اگرگاه، اگر)

◀ فعل شرط: فعلی که بلافاصله بعد از ادوات شرط می‌آید.

◀ جواب شرط: دومین فعلی که بعد از ادوات شرط می‌آید و نتیجه فعل شرط است.

متن مَنْ يُحَاوِلُ كَثِيراً، يَصِلُ إِلَى هَدَفِهِ: هر کس بسیار تلاش کند، به هدفش می‌رسد.

ادوات فعل شرط جواب شرط

■ جواب شرط گاهی به شکل یک جمله اسمیه می‌آید که در این صورت حتماً با حرف «فَ» شروع می‌شود.

متن مَنْ يُمَارِسُ جَيِّدًا، فَهُوَ نَاجِحٌ: هر کس به خوبی تمرین کند، پس او برنده است.

ادوات فعل شرط جواب شرط

فن ترجمه

■ در جملات شرطی فعل شرط را به صورت «مضارع التزامی» و جواب شرط را به صورت «مضارع اخباری» ترجمه می‌کنیم. در صورتی که فعل شرط و جواب شرط ماضی باشند؛ آن‌ها را هم می‌توانیم به صورت ماضی و هم به صورت مضارع (التزامی / اخباری) ترجمه کنیم.

متن مَا فَعَلْتَ مِنَ الْخَيْرَاتِ، وَجَدْتَهَا ذَخِيرَةً لِأَخْرَجِكَ: هر چه از کارهای نیک انجام بدهی (دادی)، آن‌ها را اندوخته‌ای برای آخرت می‌یابی (یافتی).

درس ۴: معرفه و نکره - ترجمه فعل مضارع (۱)

معرفه و نکره

■ به اسم‌های شناخته شده در عربی «معرفه» و به اسم‌های ناشناخته «نکره» گفته می‌شود.

انواع معرفه

۱) معرفه به «ال» (مَعْرِفٌ بِالْ): اسم‌های «ال» دار در زبان عربی همگی معرفه هستند. متن الْقَلَمُ • الْكِتَابُ

۲) معرفه از نوع «عَلَمٌ»: به اسم‌های خاص و مشخص در عربی، اسم عَلَمٌ می‌گویند که شامل اسم شخص، شهر، کشور، قاره و... می‌شود. متن مَرِيْمٌ • شِيرَازٌ • إِيْرَانٌ • أُورُوْبَا

نکره

■ همان‌طور که در ابتدای مطلب گفتیم، نکره اسمی است که ناشناخته است. برای تشخیص نکره در جمله باید بدانیم، نکره هر اسمی است که معرفه نباشد («ال» نداشته باشد و عَلَمٌ نباشد) که غالباً با تنوین (ـُ) همراه است. متن طَالِبٌ • شَجْرَةٌ • مِنْصَدَةٌ

■ پس نتیجه می‌گیریم هر اسمی که تنوین داشته باشد، نکره نیست (ممکن است اسم عَلَمٌ باشد) و هر نکره‌ای لزوماً تنوین ندارد.

خلاصه قواعد

درس ۱: اسم تفضیل و اسم مکان

اسم تفضیل

■ اسم تفضیل بر وزن‌های «أَفْعَلٌ» (مذکر) و «فُعْلَى» (مؤنث) می‌آید.

متن أَحْسَنُ / حُسْنِي • أَفْضَلُ / فَضْلِي

■ برای مقایسه بین دو چیز یا دو شخص حتی اگر مؤنث باشد، همواره از وزن «أَفْعَلٌ» استفاده می‌کنیم.

متن فَاطِمَةُ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتَيْهَا: فاطمه از خواهرش بزرگ‌تر است.

■ وزن «أَفْعَلٌ» گاهی به شکل «أَقْلٌ» و «أَفْعَى» در جمله دیده می‌شود.

متن أَشَدُّ / أَقْلٌ • أَعْلَى / أَتْقَى

■ جمع وزن «أَفْعَلٌ» بر وزن «أَفَاعِلٌ» می‌آید.

متن أَكْبَرُ ← أَكْبَرٌ • أَقْرَبُ ← أَقْرَبٌ • أَعْظَمُ ← أَعْظَمٌ

◀ «خَيْرٌ» و «شَرٌّ»

■ کلمه «خَيْرٌ» به معنای خوبی و «شَرٌّ» به معنای بدی است. این دو کلمه می‌توانند اسم تفضیل باشند،

به شرطی که «ال» نگیرند و بعد از آن‌ها «مِنْ» یا مضاف‌الیه (اسم) بیاید.

متن الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السُّوءِ: تنهایی، بهتر از همنشین بد است.

• شَرُّ النَّاسِ ذُو الْوَجْهَيْنِ: بدترین مردم انسان دورو است.

فن ترجمه

۱) اگر بعد از اسم تفضیل، «مِنْ» بیاید؛ با «تر» ترجمه می‌شود.

متن صَدِيقِي أَفْضَلُ مِنِّي: دوستم، برتر از من است.

۲) اگر بعد از اسم تفضیل، مضاف‌الیه (اسم) بیاید؛ با «ترین» ترجمه می‌شود.

متن أَسِيَا أَكْبَرُ قَارَةَ فِي الْعَالَمِ: آسیا، بزرگ‌ترین قاره در جهان است.

۳) اگر اسم تفضیل تنها باشد (بعد از آن «مِنْ» یا مضاف‌الیه نباشد) با «تر» ترجمه می‌شود.

متن وَالْأَجْرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى: جهان آخرت، بهتر و پایدارتر است.

اسم مکان

■ مربوط به مکان انجام فعل است و بر سه وزن «مَفْعَلٌ»، «مَفْعِلٌ» و «مَفْعَلَةٌ» می‌آید.

متن مَشْهَدٌ • مَسْجِدٌ • مَكْتَبَةٌ

■ اسم مکان را با وزن «مَفَاعِلٌ» جمع می‌بندیم.

متن مَدْرَسَةٌ ← مَدَارِسٌ • مَنظَرَةٌ ← مَنَاطِرٌ • مَنزِلٌ ← مَنَازِلٌ

درس ۲: اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه

اسم فاعل

اسم فاعل دو روش ساخت دارد:

◀ فعل‌های ثلاثی مجزئ: ریشه فعل بر وزن «فَاعِلٌ» متن نَاصِرٌ: یاری‌کننده • کَاتِبٌ: نویسنده

◀ فعل‌های ثلاثی مزید: به جای حرف «ی» در صیغه (۱) مضارع، «مُ» قرار می‌دهیم و به حرف دوم ریشه،

کسره (ـِ) اضافه می‌کنیم. متن يُرِيسِلُ ← مُرِيسِلٌ: ارسال‌کننده • يَنْتَظِرُ ← مُنْتَظِرٌ

اسم مفعول

اسم مفعول دو روش ساخت دارد:

◀ فعل‌های ثلاثی مجزئ: ریشه فعل بر وزن «مَفْعُولٌ» متن مَكْتُوبٌ: نوشته شده • مَفْقُودٌ: گم شده

◀ فعل‌های ثلاثی مزید: به جای حرف «ی» در صیغه (۱) مضارع، «مُ» قرار داده و به حرف دوم ریشه، فتحه (ـِ) اضافه می‌کنیم. متن مُكْتَسَبٌ: کسب شده • مُقَطَّعٌ: قطع شده